

ISTORIJA HRVATA

- veliki vatikanski falsifikat -

dr Stevan Tomović

Vatikan – leglo falsifikata

Nakon otkrića iz 15. veka i priznanja od strane Rima, dokazano je kako je srednjovekovni dokument poznat kao „Konstantinova darovnica” bio falsifikat, kojim su rimske pape hteli da opravdaju težnju ka svetovnoj i ka duhovnoj vlasti nad drugim državama i crkvama. U samoj Katoličkoj enciklopediji navodi se da je papska neuspela prevara bio zaista falsifikat, što niko od savremenih istoričara više i ne dovodi u pitanje.¹ Ta darovnica se pripisivala vizantijskom caru Konstantinu Prvom, koji je vladao u 4. veku, i koji je zaslužan za osnivanje Konstantinopolja (Carigrada). On je takođe doneo čuveni Milanski edikt 313. godine, kojim su prestali progoni hrišćana u Rimskom carstvu, a hrišćanstvo izjednačeno sa svim politeističkim religijama. Smatra se za prvog hrišćanskog vladara.

Nije nimalo slučajno to što je baš Konstantin izabran za nekog ko će papama poslužiti kao navodni autor darovnice, a u kojoj je pisalo da je Konstantin tobže svu svetovnu ili državnu ili duhovnu ili crkvenu vlast podario ovom rimskom biskupu. Pape su još od pada Zapadnog Rimskog carstva, sredinom 6. veka, hteli da obnove staru imperiju i da opet postanu vladari sveta. Na tom putu su im smetali vladari od

preživelog Istočnog Rimskog carstva (Vizantije), koji su od vremena pada Zapada sebe smatrali naslednicima Rimskog carstva i rimskih careva. U tu svrhu pape su odlučile da naprave falsifikovan dokument, koji bi im davao prava na nasledstvo rimskog prestola. No ipak, kad im ta prevara nije uspela, onda su pape odlučile da same stvore novo Rimsko carstvo; to su postigli proglašavanjem germanskih careva za nove imperatore Rima, kao sprovoditelje njihove volje i naoružane „misionare“ njihove religije. Radilo se o franačkim carevima, koji su od doba Karla Velikog nosili titulu „rimski imeprator“. Kad se Franačko carstvo raspalo, ideja obnove Rimskog carstva, na čelu s papom, preneta je na oživjeni istočni deo nekadašnjeg Franačkog carstva, koji je nazvan „Sveto Rimsko carstvo“. Njeni kasniji naslednici bili su Nemačko carstvo i Austro-Ugarska monarhija. Tako dobijamo situaciju da drevno Rimsko carstvo u stvari nikad nije propalo: ono je nastavilo da postoji u vidu Franačkog i drugih germanskih carstava – Rim je napravio kompromis, te od onih koje je nazivao „varvarima“ stvorio svoje odane saveznike. Međutim, cilj je uništenja njihovog konkurenta Vizantije ostvaren još u 13. veku, u doba Krstaških ratova. Istočno Rimsko carstvo, kao što je i poznato, dokrajčili su konačno Turci 1453. godine. Razlog zašto je Rim priznao da je „Konstantinova darovnica“ falsifikat je upravo to što je njihov najveći rival zbrisan, te su sada ostali jedini pravi naslednici Rimskog carstva; nikakav falsifikat i prevare im više nisu potrebne po tom pitanju. Iz toga takođe možemo

videti i način delovanja Vatikana: prvo pokušava intrigama i „mirnodopskim metodama“ da porobi tuđu zemlju, a ako ne uspe tako, onda prelazi na primenu gole sile.

Ali, još uvek ostaje pitanje – Zašto su baš izabrali cara Konstantina Prvog za svoju prevaru? Postoji više razloga:

- prvo, on je proglašen za „prvog hrišćanskog vladara“;
- drugo, on je osnivač Vizantije, prvi vizantijski vladar i verovatno najpoznatiji od svih vizantijskih vladara. U tom slučaju, njegovo darovanje crkvene i državne vlasti papama bi imalo najveći odjek i neprikosnoven autoritet, a naročito zbog toga što je Konstantin, uslovno rečeno, bio **prvi** car Istočnog Rimskog carstva ili Vizantije;

- i treće, sam car Konstantin je više naginjaо ka religiji kakva je bila upražnjavana u Rimu, od one koja je izvorno potekla u Izraelu.

Istina je da je Konstantin bio nominalno prvi hrišćanski car, međutim, on nije stvarno bio privržen hrišćanstvu. Car Konstantin Veliki je prekinuo progone hrišćana Milanskim ediktom samo iz političkih razloga; uvideo je da podele po religiji stvaraju bespotrebne sukobe, te je odlučio da novu, hrišćansku veru, na veštački način, spoji u svoju postojeću, pagansku religiju Rimskog carstva. To se lako uviđa ako se pogleda šta je činio nakon što se navodno obratio i postao hrišćanin: mučio je i izvršio okrutna ubistva članova svoje porodice, smatran je za „božanstvo“ poput rimskih careva, klanjao se „bogu sunca“ (Mitri), uveo brojne paganske obrede kao hrišćanske, itd.² Njegova religija je bila sve

samo ne iskreno hrišćanska, i više je nalikovala mešanoj paganskoj i hrišćanskoj religiji Rima, kao nove verzije stare vavilonske religije. Pa onda, ko je i mogao biti bolji kandidat za autora falsifikovane darovnice, ako ne car Konstantin?

Falsiifkat „Konstantinove darovnice“ je otkriven tek u 15. veku, a nastao je u 8. Prvo je bio predložen pomenutom franačkom caru Karlu Velikom. Ondašnji rimski papa tom je nepismenom „varvarinu“ objasnio kako je pape navodno ovlastio sam car Konstantin i sveti Petar, tako da je Karlo imao slušati pape, kao svi drugi svetovni vladari i crkveni poglavari, koji su morali da slušaju papu i njemu da budu podređeni. Karlo je naseo, te za račun Rima ratovao protiv „nevernika“ (uključujući Srbe), i širio papsku religiju. Kao nagradu je dobio carsku rimsку krunu od pape 800. godine.

Ipak, nije samo okrutni osvajač Karlo bio prevaren, već je na još gori i na još naivniji način bio prevaren njegov otac i prethodnik na prestolu – franački kralj Pipin Mali.

Naime, kada su tlo Italije, pa i Rim, opkolili sa severa Lombardi, sa juga Arabljani, a Sloveni na Balkanu sprečili dalje širenje uticaja Rimske crkve, tada je ondašnjem papi Stefanu II ostalo jedino da pozove u pomoć jednog vladara „varvara“, a to je bio Pipin. Franci su već postali hrišćani, i to je papi poslužilo da lakše ubedi Pipina da mu pomogne u odbrani Rima i već uveliko nakupljenog bogatstva njegove Crkve. Kako je ubedio Franke da ratuju i isteraju srodne im Lombarde iz Italije? Verovali ili ne, papa Stefan je uputio

pismo Pipinu Malom, i potpisao ga imenom „Svetog Petra, Princa svih apostola“. Drugim rečima, papa je rekao Pipinu da mu je (pokojni) Petar, Hristov učenik, napisao pismo, i da ga je pozvao da odbrani Rim! Zapisano je:

(U tom) *pismu napisanom čistim zlatom na najfinijem pergamentu pisalo je sledeće: „Petar, izabrani Apostol od Isusa Hrista, Sina Božijeg (...) Ja, Petar, primivši apostolat od Hrista primio sam i misiju prosvetljenja celog sveta (...) Svi koji su čuli moju propoved i ravnaju se po njoj moraju apsolutno verovati da su po Božijoj odredbi svi njihovi gresi očišćeni i da će ući u večni život (...) Dođi u pomoć stanovnicima Rima koje je meni Bog poverio, a ja, Petar, u Dan Sudnji pripremiću divno mesto za tebe u Kraljevstvu Božjem. Potpisani Petar, Princ apostola.³*

Kada je Pipin upitao papu kako je Petar poslao pismo sa neba na Zemlju, papa je odgovorio da ga je Petar lično dao „svom nasledniku“ (misleći na sebe), pokazavši mu da je u dnu pisma pisalo i: „Petar, izabrani apostol Hristov, našem najdražem sinu, kralju Pipinu, i njegovoj junačkoj vojsci, biskupima i kleru, i svem narodu“.⁴ Pipin je poverovao da je to „Nebesko pismo“ verodostojno i da ga je „sveti Petar“ pozvao u odbranu Rima (i njegovog blaga). Kako li se kralj Pipin osećao, misleći da ga je Bog odredio za „hrišćansku misiju“, i koliko je samo strahopoštovanja iskazao pred tim „naslednicima 'sv. Petra'“, kojima je od tada verno služio?

Zatim, osim ovih rajske petrovičkih pisama, još jedan od čuvenih vatikanskih falsifikata jesu i Isidorove dekretalije.

Ove Dekretalije su zbirka dokumenata koje su imale sličnu svrhu kao i gore opisana „Konstantinova darovnica“. Kako piše i u Katoličkoj enciklopediji, njihov autor je želeo da dokaže da je zapravo sam Isus Hrist osnovao Rimsku crkvu – na isti način kao što se za apostola Petra kaže da je „prvi papa“. Prosto, jedan rimski biskup se dosetio da želje papa i njihove planove o vladanju svetom potkrepi „dokazima“ i bukvalno izmišljenim svedočanstvima i potvrdoma brojnih papa, vladara i crkvenih autoriteta. Isidorove su dekretalije vekovima korišćene u sukobima između Rima i Carigrada, a u cilju dokazivanja da Rim navodno ima primat nad svim crkvama. O tome je pisano:

Oko pola veka kasnije (850. godine) pojavila se nova krivotvorina, i to, ponovo niotkuda: tzv. Pseudo-Isidorove dekretalije, poznatije kao „Lažne Dekretalije“. Ova serija raznih papinih krivotvorina vrlo je ojačala papstvo učinivši ga vrhovnim autoritetom, te potpuno nezavisnim od svih svetovnih autoriteta. Rezultat je bio taj da je Crkva, između ostalih privilegija, pribavila sebi i imunitet pred civilnim sudstvom i zakonom (...) Na taj način, sveštenstvo je steklo nekakvu vrstu neobične „svetosti“, koja ga je uzdigla iznad običnih ljudi.⁵

Ta „svetost“ Rimske crkve kasnije će prerasti u dogmu o „nepogrešivosti pape“. Za sve što bi im palo na pamet da im treba, oni bi falsifikovali razna stara dokumenta i pisali nova, koja bi potom pripisali nekom caru ili ranijem papi, pa čak i mrtvim ljudima koji iz groba ili s neba šalju pisma

papama, poput apostola Petra, kao što smo videli. Takođe, ove Dekretalije su imale svrhu da papu prikažu kao čoveka kome su franački vladari podređeni, tj. imalo je skoro istu političku svrhu kao i „Konstantinova darovnica“. Međutim, koliko je to bio očigledan falsifikat govori i činjenica da su ga priznale i same rimske pape. U njihovoј je Katoličkoj enciklopediji zapisano sledeće u vezi s tim:

Tu se nalazi 60 apokrifnih pisama i odredaba, koje se pripisuju papama od Klementa (88-97) do Mildijada (311-314). Od tih 60 pisama 58 su falsifikati (...) Od 33 pisama, koje se pripisuju papama od Silvestra (314-335) do Grgura II (715-731), njih 30 su falsifikati (...)⁶

I o njima, ali i drugim falsifikovanim ili prepravljenim tekstovima često su govorili i sami bivši katolički biskupi, od kojih su neki imali čak i direktni pristup vatikanskim arhivama.⁷ Koliko su često pape koristile lažna dokumenta u svoju odbranu, a naročito kada su produbljivale raskol između zapadnog i istočnog hrišćanstva, govori i činjenica da su istočni hrišćani Vatikan zvali „leglom falsifikata“ još u Srednjem veku.⁸

U 12. veku načinjen je Gracijanov dekret (lat. *Decretum Gratiani*) koji čini temelje kanonskog prava Rimokatoličke crkve, i koji takođe predstavlja običan falsifikat. Od preko 300 izvoda koje je neki Gracijan upotrebio za sačinjavanje tog dela, samo njih 11 nije bilo falsifikovano.⁹ Koristio je i spomenute falsifikate, Konstantinovu darovnicu i Isidorove dekretalije. No ipak, glavni razlog što je sačinjeno ovo delo

jestе pokušaj opravdavanja onog što ће Rimska crkva чинити u narednim vekovima preko Inkvizicije. Štaviše, Inkvizija je osnovana upravo u vremenu kada je nastao „Gracijanov dekret“. U njemu piše da je „hrišćanski“ mučiti i ubijati sve „jeretike“, pa bilo da u njih spadaju pravi kriminalci ili pak ljudi koji ne žele da se poklone rimskom pontifikusu:

*Najmoćnije sredstvo novog papskog sistema je Dekret Gracijana, iz sredine 12. veka. U njemu se nalazi velik broj falsifikata (...) Po njemu je zakonski legitimno silom terati ljudе da budу pobožni, jeretici da se muče i ubijaju, i da im se imovina oduzima; da ubijanje iz Crkve izopštene osobe nije ubistvo; da je papa iznad zakona, i da je ravnopravan sa Božijim Sinom!*¹⁰

Tako je nastala i dogma o papi kao „zameniku Isusa“ ili „predstavniku Božijeg Sina na Zemlji“. Zato pape i do danas nose titulu *Vicarius Christi*, koja se u falsifikovanoj „Konstantinovoј darovnici“ navodi kao *Vicarius Filii Dei*. Uzgred rečeno, numerička vrednost latinskih slova u ovom izrazu iznosi 666. Mada je Rimska crkva zbog toga javno porekla da ovako glasi jedna od titula rimskih papa, ipak ih odaju i drugi izvori u kojim se pominje ova njihova titula.¹¹

Onda, Toma Akvinski, kog Rimokatolička crkva smatra jednim od svojih najvećih teologa i koga je čak proglašila i za svetitelja, napisao je *Summa Theologica* – delo koje čini temelje učenja Rimokatoličke crkve, ali koje je takođe bilo zasnovano na falsifikatima, jer je u njenom sačinjavanju taj Toma Akvinski neretko koristio Gracijanov dekret kao svoj

izvor.¹² Toma Akvinski je poznat i po delu „Zablude Grka“ (lat. *Contra Errores Graecorum*), gde se ovo „Grci“ odnosi na istočne hrišćane, i u kojem je autor pisao kako isti treba da se ujedine s Rimom, uprkos tome što je Rim bio taj koji se odvojio. U delu *Summa Theologica* su na jednom mestu sakupljene sve savremene dogme Katoličke crkve, koja se poziva baš na Tomu Akvinskog kada želi da iste opravda. Na primer, tu se govori o postojanju „čistilišta“, „putovanju duša“, večnom mučenju u „paklu“, kao i o brojnim drugim teološkim egzibicijama Rima, dok jedan deo podseća i na Gracijanov dekret, kada se govori o definiciji jeresi:

(...) *Sa jedne strane, to je greh, zbog kojeg oni (jeretici) ne samo da treba da budu izopšteni iz Crkve, već treba da budu izopšteni iz sveta smrću.*

I u nastavku od istog teksta:

*Kao što falsifikatori novca i drugi činitelji zla bivaju od strane sekularne vlasti osuđeni na smrt, tako postoji mnogo više razloga da jeretici budu ne samo izopšteni, već i da se usmrte.*¹³

Kada bi se pod „jereticima“ zaista podrazumevali samo oni koji čine zlo, gore naveden zakon bi i imao smisla, ali pošto znamo da se tu, zapravo, samo misli na nepripadnike Rimske crkve, onda vidimo da su i ovde prisutni pokušaji opravdavanja Inkvizicije. A ako se pod jereticima pak misli na pagane ili neznabotce, onda kako oni mogu da postanu hrišćani, ako budu usmrćeni zbog jeresi?

No, Rim ni tu nije stao. Još jedan grandiozni falsifikat iz Vatikana zauzima posebno mesto u istoriji. Reč je o delu „Knjiga o papama“ (lat. *Liber Pontificalis*). Ovo delo je za cilj imalo da prikaže da je prvi papa navodno bio apostol Petar, i da su sve pape njegovi naslednici. A pošto je Petra odredio sam Isus Hrist za tu službu, navodno da bude prvi episkop nad svim crkvama, onda je „logično“ da i njegovi naslednici treba da budu jedini poglavari nad hrišćanstvom.

Liber Pontificalis sadrži spisak svih papa od „sv. Petra“ do 15. veka. Međutim, poznato je da je taj spisak rimskega papa često menjan i dopunjavan tokom više vekova, toliko da se ne zna ko su uopšte bili autori. U samoj je Katoličkoj enciklopediji zapisano, kako je „u samo retkim slučajevima mogućno odrediti autore“,¹⁴ tj. ne znaju se autori biografija od većine papa. I ne samo da se ne znaju autori, već se na istom mestu priznaje da je to delo puno grešaka, i da sadrži i apokrifne i falsifikovane dopune:

U većini rukopisa na početku se nalazi krivotvoren tekst kao dijalog između pape Damasija i Svetog Jeronima. Taj tekst pisama je smatrani verodostojnim u Srednjem veku...

I dalje, u nastavku:

Dišesne je upečatljivo i potpuno dokazao kako su prve serije biografija od Svetog Petra do Feliksa III sačinjene najkasnije u doba Feliksovog naslednika Bonifacija II, i da je njihov autor bio savremenik Anastasija II i Simaha.¹⁵

A ko je bio taj papa Simah, čiji je savremenik bio jedan od autora „Knjige o papama“? To je bio još jedan papa koji

je poznat po falsifikovanju dokumenata. On je načinio tzv. „Simahejeve falsifikate“, koji su i od strane svih sadašnjih istoričara i od strane samog Vatikana priznati kao takvi. I u Katoličkoj enciklopediji se opet navode kao falsifikovani dokumenti.¹⁶ Oni su tom papi Simahu poslužili u sukobu sa konkurentom za presto pape, Lavrentijem, a koji je trebalo da potvrde njegovo navodno pravo da „pape niko ne može da osudi“ ni za kakvo nedelo – još jedna ideja kao temelj dogme o „nepogrešivosti i božanskoj 'savršenosti' papa“.

I na kraju dodajmo, da je i početkom 20. veka i nedavne 2001. godine, spisak papa iz *Liber Pontificalis* prepravljan: ispravljen je čak dve stotine „grešaka“, s tim da se najviše njih odnosilo, ne slučajno, na biografije papa iz prva 2 veka mitske istorije papa od „svetog Petra“.

Takođe, za primer možemo navesti čuvene, ozloglašene „Protokole sionskih mudraca“, koji se i do danas pripisuju Jevrejima, kao tobožnjim „vladarima sveta“, a kako to neki umeju da tvrde. No ipak, već je dokazano da je ovo samo još jedan falsifikat spremljen u kuhinji Vatikana, ovog puta ustremljen protiv Jevreja, naravno iz političkih i ideooloških pobuda. Rimska crkva, sa svojim čedom Inkvizicijom, bila je i ostala najveći izvor antisemitizma, pa zato i ne čudi što je pokušavala preko ovog falsifikata da po ko zna koji put optuži Jevreje za sve nedaće u svetu. U tom delu, a koje se pripisuje Jevrejima, piše kako oni tobože žele da ovladaju celim svetom, i kako su spremni da unište svakog ko im se u tome suprotstavi. Međutim, dovoljno je pogledati tekst

tih „Protokola“, pa videti da se tamo nalaze sve ideje koje zastupa u stvari **Vatikan**, a koje su u potpunoj suprotnosti sa zakonima jevrejske Tore. Neke od njih jesu: da politika nema nikakve veze sa moralom – i više no jasna asocijacija za Rimsku crkvu; da narodima treba vladati silom – a kako se papska religija širila među narodima ako ne silom?; da cilj opravdava sredstvo – najpoznatija krilatica **jezuita**; tzv. pravo jačega (inače, glavno načelo teorije evolucije); ideja o stvaranju Svetske vlade – zapravo, za svetsku vladu i tzv. Novi svetski poredak javno su se zalagale rimske pape;¹⁷ i postoji još niz drugih, brojnih ideja iz tih Protokola koje je lako povezati sa planom Rimske crkve o vladanju svetom, a koje je ona na krajnje naivan način pokušala da pripiše Jevrejima. To se zove zamenom teza.

Rimski falsifikatori su u te „Protokole“ ubacili neke od izraza koji su tipični za Toru, misleći da zbog toga neće biti otkriveni, poput izraza „gojim“ za ne-Jevreje, ili biblijskog izraza „Božiji narod“, i tome slično. Tamo piše i da Jevreji žele da postave nekog „izraelskog cara“ za vladara sveta, i da žele da osvoje Rim, kako bi taj njihov car postao novi papa (?!); međutim, mi znamo da je istina potpuno drukčija – rimske pape su te koje su oduvek želele da osvoje grad Jerusalim, i papa je taj koji želi da bude vladar sveta. Još je naivnije u tim Protokolima prikazana sama Rimska crkva. Za nju tamo piše da je izvor najvećeg morala i glavni stub odbrane čovečanstva od „zlih Jevreja“ i njihove „židovsko-masonske zavere“ zavladavanja celom planetom. Zapisano

je da je Rimska crkva najveći protivnik Jevreja, te da im je zato glavni cilj uništiti Rimsku crkvu.¹⁸ Naravno, istina je opet potpuno suprotna – Rim je taj koji je oduvek želeo da uništi Jevreje, i Vatikan je taj koji Jevreje smatra glavnom preprekom u ostvarenju svog cilja zavladavanja svetom!

Čitajući Protokole, u stvari, mi dobijamo odličnu sliku o planovima Rimske crkve, i o svemu onome što je učinila tokom istorije i što planira da učini u budućnosti. Veoma je providno u tom falsifikovanom delu Rim opisan kao jedini spasitelj sveta od Jevreja i masona, a papa kao neko ko nas navodno jedini može odbraniti od haosa i ratova koje isti ti „cionistički vladari sveta“ izazivaju. U Protokolima je čak zapisano i to da su zapravo Jevreji bili tvorci protestantske Reformacije – opet, jednog od glavnih protivnika Rimske crkve u Srednjem veku. Dok se na jednom drugom mestu u usta Jevreja stavljaju sledeće reči: „Jedino **jezuiti** mogu da se porede sa nama“.¹⁹

Štaviše, defiinitivno je već dokazano da su „Protokole“ napisali papini jezuitski sveštenici u 19. veku, i to tako što su prepisivali (izvršili plagijat) iz dela zvanog „Dijalozi u paklu između Makijavelija i Monteskjea“ (franc. *Dialogue aux Enfers entre Machiavel et Monstesquieu*), francuskog književnika Morisa Žolija. Jedina razlika je u tome što se u delu iz kog su prepisivali, Jevreji ne pominju, već je to bio politički pamflet protiv francuskog cara Napoleona III.²⁰

„Protokoli sionskih mudraca“ su prvi put izdati u Rusiji 1905. godine, pod nazivom „Dolazak Antihrista i zacarenje

Sotone na Zemlji“, gde se ovaj Antihrist poistovećivao sa navodnim dolazećim „carem judejskim“. Protokoli su bili naročito popularni u vremenu sovjetske Rusije i vladavine njihove antisemitske i antiteističke ideologije komunizma, dok su još veću popularnost imali u nacističkoj Nemačkoj; oni su bili iskorišćeni kao jedan od povoda da se Jevreji istrebljuju. Adolf Hitler je u svojim govorima spominjao te Protokole, a u knjizi je „Moja borba“ (nem. *Mein Kampf*) upravo njih navodio kao glavni „dokaz“ da Jevreji žele da zavladaju svetom, te da je zato „opravдано“ ubijati ih, bez obzira što je istina ponovo sasvim suprotna – Hitler je bio taj eksponent onih koji su želeli da zavladaju svetom, onih koji su uništavali neistomišljenike, izazivali ratove, itd.²¹

U vezi sa knjigom „Moja borba“ Adolfa Hitlera, jednim od svetskih bestselera savremenog doba, nije na odmet reći i da je to još jedan od vatikanskih falsifikata. Tačnije, to je (ne)delo napisao Hitler, ali ga je posle prepravljao i većinu od napisanog promenio jezuitski sveštenik Stimfl.²² O tome je pisao i sam pripadnik Hitlerove nacističke partije:

*Dobri otac Stimfl, sveštenik velikog znanja, i urednik knjiga iz Misbaha, mesecima je prepravljao knjigu „Moja borba“. Iz nje je izbrisao naivne greške i veoma infantilne i plitkoumne (Hitlerove) stavove.*²³

Celokupnu iskristalisanu sliku dobijamo ako znamo da su nacizam stvorili upravo jezuiti, i da je većina Hitlerovih saradnika i oficira bila deo okultnih i jezuitskih društava, poput Reda Malteških vitezova.²⁴ I „Protokole“ i tu „Moju

borbu“, u kojima se Jevreji optužuju da su jedini izvori zla na planeti, napisali su dakle isti papini jezuiti, sve u cilju da sa sebe skinu beleg genocidnih tirana sveta, a da ga u isto vreme prikače na onog ko im najviše smeta.

Za kraj možemo navesti i reči francuskog istoričara 19. veka, Alfreda Mišjelsa, o tome kakva se istorija danas uči, a kako ga to navodi dr Nikola Žutić:

*Njena (austrijsko-rimska) istorija je najmanje poznata od svih drugih: jezuiti, budući gospodari zemlje, na vješt su je i drzak način falsifikovali. Hormair, 25-godišnji direktor bečke arhive, nazivlje sve knjige dotle štampane, u pogledu tome, da nijesu ništa drugo nego **radovi po narudžbini** i **unaprijed ugovorene izmišljotine**. Laž vlada na obalama Dunava. Vladari, koji su upravljali zemljom, pomoću lukavstva i pomoću sile, hoćahu još da prevare i buduća pokoljenja. Oni davahu da se štampaju lažna djela, da im posluže kao iluzije. Nijednom istoričaru nije bilo moguće da dođe do istinitih dokumenata; **arhiva bijaše zapečaćena kao kakva grobnica.**²⁵*

Mada se zna da je veliki broj falsifikata bio načinjen u Srednjem veku, kao i tokom čitave istorije, ipak nam ostaje da su u **Vatikanu** stvoreni neki od najvećih falsifikata ikad u celokupnoj prošlosti čovečanstva, a koji su neretko činili prekretnice u istorijskim događajima i od kojih se mnogi i dan-danas smatraju verodostojnim dokumentima.

Upravo jedan od takvih dokumenata ima tesne veze i sa poreklom Hrvata. I Srbima i Hrvatima, i uopšte Slovenima,

bila je namenjena i potom nametnuta jedna posebno lažna i falsifikovana istorija. U Vatikanu falsifikovani dokumenti postali su sastavni deo svih savremenih školskih udžbenika iz istorije, ali jedan od njih zauzima istaknuto mesto. Radi se o delu „O upravljanju carstvom“ (lat. *De Administrando Imperio*), koje se pripisuje vizantijskom caru iz 10. veka – Konstantinu VII Porfirogenitu.

Porfirogenitovo delo – vatikanski falsifikat o poreklu Hrvata i Srba. Velika Hrvatska

Poput Jevreja, i Srbi su nezaobilazna žrtva manipulacija Rima i njegove falsifikovane istorije. Delo „O upravljanju carstvom“ Konstantina Porfirogenita, kao glavnog izvora o poreklu i dolasku Slovena na Balkan, isto je falsifikovano, poput gore opisanih dokumenata, kao i brojnih drugih koji ovde nisu spomenuti. Većina istoričara bi se složila da kada ne bi postojalo ovo Porfirogenitovo delo, onda o dolasku i poreklu Srba i Hrvata, i poreklu njihovih imena, ne bismo znali ništa, i u njihovoj najranijoj istoriji ostala bi rupa. Baš ta činjenica podstakla je Vatikan da to delo falsifikuje. Baš to saznanje, da će lažiranjem glavnog istorijskog izvora o najdaljoj prošlosti Srba i Hrvata moći da izmeni budućnost tog naroda, i da će istim moći da manipuliše, bio je glavni motiv Vatikanu da nastavi sa svojim uobičajenim prljavim poslom prikrivanja istine. Zar bi i mogla da propusti ovako lak plen?

Da bismo videli istinsko poreklo Hrvata i imena Hrvata, kao i značaj takvog saznanja, neophodno je prvo proveriti postojeća tumačenja i teorije, a koja su uglavnom bazirana na delu vizantijskog cara Porfirogenita. I zaista, dovoljno je pogledati stavove zvanične nauke o poreklu Hrvata i imena „Hrvati”, pa videti da su isti zasnovani isključivo na ovome Porfirogenitovom delu kao glavnem izvoru. Ipak, koliko su njihovi stavovi ispravni, pokazaćemo sad na osnovu samog teksta tog dela, koji je zapravo još jedan u nizu vatikanskih falsifikata. A kao što ćemo kasnije prikazati, poreklo i cela istorija Hrvata je falsifikovana – isto kao i u slučaju istorije Srba i mnogih drugih naroda po svetu.

Da pomenuto delo zaista predstavlja falsifikat o poreklu Hrvata pokazaće nam primeri iz samog teksta. Prvi od njih govori o tome kako je navodno nastalo ime Hrvata. Ovako je tamo zapisano:

*‘Hrvat’ na slovenskom jeziku znači ‘onaj koji poseduje veliku teritoriju’.*²⁶

U Porfirogenitovom delu piše da su Hrvati tako nazvani zato što su u svome posedu navodno držali mnoge zemlje i veliku teritoriju. Zanimljivo je da u istom delu pisac čak i Franačku, koja je držala polovicu Evrope, naziva „velika Franačka“ (iako to nije sam naziv države), pa onda čudi da je i jedno od slovenskih plemena nazivano „Veliki Hrvati“.

Očito je da naziv „Hrvat“, ne ni na jednom slovenskom jeziku, već ni na jednom jeziku na svetu **ne** znači „onaj koji drži veliku teritoriju“. A zašto bi onda jedan vizantijski car

napisao tako nešto, pogotovo ako se uzme u obzir da je car Porfirogenit bio veoma obrazovan vladar?

Zvanično objašnjenje glasi da je Porfirogenit, navodno, zapisao takvo poreklo imena Hrvata, pošto je ta reč veoma slična grčkoj reči *hora*, što bi značilo „zemlja“. Međutim, ni u tom slučaju nije nimalo jasno zašto onda hrvatsko ime ne znači „zemljani“, „oni koji drže zemlju“, a ne „oni koji drže **veliku** teritoriju“. No, svu tu gungulu laži razotkriva sledeće pitanje: Kako to da su Hrvati, koji su se doselili sa **Srbima** na Balkan, kako kaže Porfirogenitovo delo, dobili ime po **grčkoj** reči *hora*, a da su Srbi dobili svoje ime po **latinskoj** reči *servus*? I Hrvati i Srbi su se zajedno doselili na Balkan, ali je vizantijski vladar Srbe nazvao po latinskoj reči za „roba“, a Hrvate po grčkoj reči za „zemlju“; pa da li se u Vizantiji govorilo latinskim ili grčkim jezikom? Još je veći problem u tome što u Porfirogenitovom delu piše da naziv „Hrvat“ ima takvo značenje na **slovenskom jeziku**, a ne na grčkom,²⁷ tako da ta njihova priča o vezi grčke reči *hora* i imena „Hrvat“ ne pije vodu. Sasvim je jasno da je to neko umetnuo u Porfirogenitovo delo u kasnijem dobu.

Takođe, „Porfirogenitovo“ izvođenje srpskog imena od latinske reči *servi* u značenju „robovi“ nemoguće je iz još jednog razloga, a to je da su i u Srednjoj Evropi – isto kao na Balkanu – živeli Srbi pod tim imenom. Srednjoevropski Srbi se kasnije spominju u franačkim analima, i to su Srbi koji nisu nikad bili pod vlašću Vizantije, niti su dolazili na Balkan, pa nisu ni mogli da dobiju takvo ime po latinskoj

reči za „robove“ od vizantijskog cara. O ovome je govorio i najznaniji hrvatski istorik, Ferdo Šišić.

On je smatrao da je poreklo imena Hrvata i Srba, koje navodi Porfirogenit, nenaučno i netačno. On slično kaže da ako su Srbi zaista dobili naziv po latinskoj reči za robove, kako onda objasniti tvrdnju cara Porfirogenita da su Srbi potekli od nekrštenih Srba iz tzv. „Bele Srbije“ u Srednjoj Evropi, koja se dakle nazivala **Srbija** iako se nalazila van Balkana i domašaja Vizantije? Znači, zvala se Bela **Srbija** pre no što su Srbi tobož uopšte postali robovi vizantijskog cara, te on nije ni mogao da im da ime *Servi*, u značenju „robovi“,²⁸ čak i ako ne uzmem u obzir sve druge izvore iz Ranog srednjeg veka i antičkih vremena koji nam govore o srpskom imenu. Ovo nije toliko bitno kao dodatni dokaz da je etimologija srpskog imena od reči *servi* netačna, već je bitno iz razloga što pokazuje koliko su falsifikatori bili neoprezni i aljkavi u svom naivnom i sa velikom mržnjom motivisanom krivotvorenju istorije Hrvata i Srba.

Hrvatski lingvista Maretić takođe uviđa neozbiljnost i protivrečja etimologija hrvatskog i srpskog imena, pa je za ovo drugo rekao:

*Isto se tako ima odbaciti i Porfirogenitova etimologija srpskoga imena, jer ne vrijedi upravo ništa. On naime veli, da se Srbi (...) zato tako zovu, jer su bili podanici ili robovi grčkoga cara; tj. Porfirogenit je izvodio rečeno ime od latinske riječi *servus*, a nije pomislio da se to tumačenje protivi i samomu njegovu pripovijedanju o dolasku Srba u*

nove zemlje, jer su Srbi ovo svoje ime već prije imali nego su tobože zamolili cara Heraklija, da im dopusti naseliti se u svojoj zemlji (...)

Pa nastavlja:

*A otkud bi ime „Srbi“ došlo lužičkim i ruskim Srbima (da ne govorimo o Plinijevima i Ptolemejevima), koji nigda nikakve zajednice nijesu imali sa grčkijem carstvom, dakle mu nijesu mogli, biti ni podanici!*²⁹

U vezi sa tim, istoričar Ivan Lučić, koji se često smatra „ocem hrvatske istoriografije“, Porfirogenitove je tvrdnje o Hrvatima i Srbima nazivao „**trabunjanje Latina**“.³⁰ Dok konačan dokaz dolazi iz samog Porfirogenitovog dela:

Čak i da ne znamo ništa o njemu kao falsifikatu, dakle, čak i da ga smatramo za verodostojno delo, samo je jedan podatak dovoljan da sruši celu tu iluzornu vavilonsku kulu od falsifikovanih karata. Naime, u vreme cara Iraklija, a u čije su vreme Srbi navodno dobili ime po **latinskoj** reči za „robove“ (lat. *servi*), uopšte se nije govorilo latinskim, već **grčkim** jezikom! Štaviše, u Vizantiji se govorilo grčkim od tog doba, pa sve do nestanka iste u 15. veku; latinski nije bio službeni jezik na vizantijskom dvoru.³¹ Kako su onda mogli Srbi dobiti ime po latinskoj reči za robove, pošto su navodno bili „robovi romejskog cara“? Na grčkom se „rob“ ne kaže ni *servus*, niti nešto slično tome, već *doulos*.³² To je samo dodatni dokaz da su vatikanski falsifikatori, koji su pisali i govorili latinskim jezikom, samo ubacili tu neistinu o poreklu imena „Srbi“, pretvorivši grčko *doulos* u latinsko

servus. Onaj koji je u Porfirogenitovom delu zapisao da su Srbi „robovi“, taj isti je u mnogo kasnijem dobu govorio da su Srbi, i uopšte Sloveni, „ropska rasa“ kojom treba da se vlada. Da nije toliko providno i naivno odrđeno, možda bi i moglo da im se poveruje.

I kao što je Rim Srbe htio da ponizi nazvavši ih svojim robovima, tako je na sličan način, u tom spisu, htio Hrvate da prikaže kao slavan narod i najznačajniji politički faktor na Balkanu, a u cilju da ih odvoji od Srba. Zato tamo i piše da naziv „Hrvat“ znači „onaj koji drži veliku teritoriju“. S tim u vezi, čak i da se u Vizantiji tada nije govorilo grčkim, već latinskim jezikom, opet se nailazi na kontradiktornost, jer je ime Hrvata kod Porfirogenita izvedeno od **grčke** reči „hora“, što znači „zemlja“. Zato u istom delu i piše kako je hrvatsko ime navodno nastalo od „neke slovenske reči“. Na koji god način pokušamo da opravdamo delo Porfirogenita, uvek nailazimo na neko protivrečje.

U vezi s tim u istom tekstu se spominje i termin „Velike Hrvatske“, iako nikad ni na jednoj jedinoj karti Evrope nije zabeleženo postojanje države sa tim imenom. Štaviše, ovaj naziv je najviše bio popularan za vreme osnivanja ustaške države NDH, kad se pod tim podrazumevala Hrvatska koja je trebalo da obuhvata i Sloveniju i Bosnu i Hercegovinu i delove današnje Srbije. Međutim, kao što nikada u istoriji nije postojala Velika Srbija, tako isto nije postojala Velika Hrvatska, a naročito ne u Srednjem veku. Uostalom, niko

od istoričara i ne zna gde se tačno u Srednjoj Evropi Velika Hrvatska nalazila.

Često se ova tzv. „Velika Hrvatska“ poistovećuje i sa srednjoevropskom Belom Hrvatskom iz Porfirogenitovog dela, no ipak, ni ona nikada nije postojala. Nekome će to možda izgledati čudno, ali to tako biva kada se kreće u razotkrivanje falsifikata, prosto je nemoguće ne naći na stvari koje je teže progutati iz jednog zalogaja. Ipak, svu ovu gungulu oko termina Velika, Bela Hrvatska rešili su već sami hrvatski istoričari. Evo šta kaže čuveni hrvatski lingvista i istorik Vatroslav Jagić: „Bela i Velika nekrštena Hrvatska je **izmišljena zemlja**“.³³ Potpuno isto se kaže i za tzv. nekrštenu (pagansku) Belu Srbiju, koja se isto navodi u Porfirogenitovom delu, kao sused Bele Hrvatske: ona nije postojala. Savremeni hrvatski istoričar Ivan Mužić potpuno razjašnjava svu ovu problematičnu situaciju, kad kaže kako „Oznaka *megale* u *DAI* nema značenje prostorne veličine. To **nije Velika Hrvatska** nego stara, prva Hrvatska iz koje su (se) Hrvati iselili.³⁴ M. Kuzmić je točno protumačio pojmove Bijela i Velika Hrvatska u *DAI*. On je naveo 24 primjera, a od toga su 22 primjera iz djela raznih pisaca koji potvrđuju da *megale* znači **stara, starija, prva**“.³⁵ I eto objašnjenja: nije to ni Velika, ni Bela, niti bilo koja druga obojena Hrvatska, to je „Stara Hrvatska“, što će reći, prvobitno mesto sa kojeg su Hrvati došli na Balkan.

I čuveni hrvatski lingvista dr Tomislav Maretić slaže se sa ostalim istoričarima:

Valja znati da velikoj Hrvatskoj i velikijem Hrvatima nema nigdje ni u kakvom istoričkom izvoru ni najmanjega traga.

I u nastavku od istog autora: „Eto na kako slabu temelju stoji *velika* Hrvatska! **Nje nikada nije bilo (...), nego ju je Porfirogenit prosto izmislio.**“³⁶

Isto mišljenje je izneo i jedan srpski istoričar i branilac zvanične istorije Hrvata i Srba:

*Po prvi put se tu koristi izraz... megali Hrovatia, koji se obično prevodi kao „Velika Hrvatska“... Vrlo je važno da objasnimo da ovaj pridev **ne znači „velika“, već „stara“**.*³⁷

Dakle, sami branioci Porfirogenitovog dela su svesni da nema nikakve Velike Hrvatske, već samo „stare Hrvatske“. U nastavku teksta navode se primeri iz drugih starih spisa tog doba u kojima se koristi izraz *megali* u značenju „star“.

Analogija se može videti i u terminu „Velika Bugarska“ – države koja je postojala u današnjoj Ukrajini. Međutim, i tu nije reč ni o kakvoj velikoj, već o „staroj Bugarskoj“, tj. prvobitnoj postojjbini sa kojeg je najveći deo Bugara došao na Balkan.

Mada je spomenuti autor razjasnio problem oko Velike Hrvatske, on nije uvideo da je Porfirogenitovo delo u stvari samo falsifikat. Pre će biti da su rimski fratri i falsifikatori srednjoevropsku Staru Hrvatsku prosto prekrstili u „Veliku Hrvatsku“ ili „Belu Hrvatsku“, kako je još zovu. Kolika je povezanost Velike, tj. stare Hrvatske i ove „Bele Hrvatske“

vidi se po tome što mnogi poistovećuju samu reč „bela“ sa rečju „vela“, kao navodnu skraćenicu za reč „velika“.

Pobednici iz Rima pišu istoriju: Kako su Polapski Sloveni postali „Beli Hrvati“

Videli smo dakle da je „Velika Hrvatska“ zapravo stara Hrvatska, tj. mesto iz kog su Hrvati, kao deo Slovena, došli na Balkan. Sada ćemo razrešiti i misteriju „Bele Hrvatske“. Krenućemo od etimologije same reči „bela“.

Čuveni hrvatski etimolog Petar Skok slovensku je reč „bela“ izveo od latinske reči *alba*, koja ima isto značenje. Zaista, slovenska reč „bela“ je nastala kao i ta reč u drugim tzv. indo-evropskim jezicima: staroengleska *albe*, nemačka *albiz*, grčka *alphos*, itd.³⁸ Reč „bela“ i ima isti suglasnički koren kao i reč *alba*, a to je *L-B*, s tim da je u slovenskim jezicima došlo do zamene mesta glasova „l“ i „b“. Pritom, zanimljivo je da je ta reč verovatno potekla od semitske, tj. hebrejske reči sa istim značenjem: „*lavan*“ ili „*laban*“.

Tako je i jedna reka u današnjoj Nemačkoj, oko koje su su živeli Sloveni (poznati i kao Vendi), nosila slično ime – Alba (lat. *Albis*), nama poznatija kao Laba ili Elba – inače, jedna od najvećih reka Srednje Evrope. Slovenska plemena koja su živela oko Labe poznata su u savremenoj istorijskoj nauci kao **Polapski Sloveni**. Upravo je ovo ime sinonimno za ime „Vendi“.

Skok je zato smatrao da je Porfirogenit izmislio „Bele Hrvate“ od Hrvata koji su živeli u velikoj oblasti oko reke

Labe, ili da je samo pomešao reč *alba* u značenju „belo“ sa rečju *Alba* za reku Labu. I zaista, neki od Porfirogenitovih opisa „Bele Hrvatske“, kao zemlje koja se nalazila **severno od Bavarske**, potpuno se poklapaju sa lokacijom Polablja. (Više reči o postojbinama Hrvata kod Porfirogenita biće u kasnijem poglavlju.)

S ovime se slagao i Šafarik, kao najznaniji slavista, te je Porfirogenitove „Bele Hrvate“ i „Bele Srbe“ poistovetio sa Polapskim Slovenima, mišljenje koje je zastupao i engleski istoričar i proučavalac Porfirogenita, Henri Hovort.³⁹

Stari hrvatski istoričar I. Švear, koji je sve Slovene zvao Hrvatima, isto kaže da su Porfirogenitovi „Beli Hrvati“ bili u stvari „Hrvati iz Polablja“, tj. Hrvati oko reke Labe:

*Što je Porfirogenit Belo-Hrovate zvao, to ja izvodim od potoka Albis, koi premda se danas naški zove Laba, u stara ipak vremena od Čehah i Poljakah u njihovom slavenskom narečju zvao se Bela; i od toga potoka je Porfirogenit zvao sve stanovnike onih krajinah Belo-Hrvati (...)*⁴⁰

Zaista, na latinskom jeziku verovatno bi se i ime „Beli Hrvati“ i ime „Polapski Hrvati“ pisalo isto: *Chrobati Albi*.

Jedini problem u ovome jeste što se Hrvati oko Labe ne spominju ni u jednom drugom izvoru, iako su pisani izvori o srednjoevropskim Slovenima veoma brojni. Ti izvori, bez izuzetka, znaju samo za Vende/Slovene, kao i brojna imena slovenskih plemena, ali ni na jednom mestu se ne spominju Hrvati, bar ne u Polablju. Jedini srednjoevropski Hrvati su Hrvati koji se spominju u delu **Poljske i Ukrajine**, kako ih

to navode arapski izvori, ali ne u Polablu. Stoga, oko reke Labe su stanovali Sloveni, ne izričito slovensko pleme pod imenom Hrvata.

Naravno, onda isto treba da važi i za Srbe – nije reč ni o kakvim Porfirogenitovim „Belim Srbima“, već samo mogu biti „Srbi iz Polabla“ ili Polapski Srbi. Za razliku od gore opisanog slučaja, Srbi se ipak spominju u srednjovekovnim izvorima kao stanovnici Polabla i ostalih zapadnih krajeva srednjoevropskih Slovena, kao što se na primer spominju u franačkim analima pod nazivima *Sorabes* i *Suurbi*.⁴¹ Niko Županić o tome je pisao ovako:

*Ime slovenskih Srba prvi put se pominje na slovenskom severo-zapadu, u slivu srednje Labe i njenog pritoka Sale, i to kod Fredegara u VI. stoljeću (...)*⁴²

Oni koji pokušavaju da pridev „beli“, bilo u imenu Beli Srbi ili Beli Hrvati, poistovete sa pridevom „nekršteni“ ili „paganski“, nailaze na problem što Porfirogenit kaže da su se Srbi/Hrvati „nazivali i Beli Srbi/Hrvati“, dakle, kaže da su tako nazivani drugim imenom, što znači da reč „beli“ ne stoji tu kao atribut, već se izdvaja u zasebnu sintagmu kao dodatni opis. Logičnije je da izraz „Srbi/Hrvati, koji su se nazivali i Beli (*Albi*)“ zapravo znači „Srbi/Hrvati, koji su se nazivali i Polabljani (*Albi*)“, pošto su došli iz Polabla, a ne „beli“ ili „paganski“. Uostalom, Porfirogenit Srbe i Hrvate naziva nekrštenim/paganskim narodima na nekoliko mesta, pa bi dodavanje ovog prideva „beli“ u navodnom značenju „paganski“ predstavljalo redundantni deo iskaza. Bilo da je

sam Porfirogenit pomešao i pogrešno protumačio reč *Albi* ili ne, ni u jednom slučaju nisu mogli postojati Polapski ili Beli Hrvati, jer se u izvorima pominju samo Polapski Srbi i Sloveni.

Sa druge strane, na još veći problem nailaze oni koji su pokušali da „Belu Hrvatsku“ i „Crvenu Hrvatsku“ uporede sa postojanjem Bele Rusije (Belorusije) i Crvene Rusije, pa čak i neke Crne Rusije, i to iz više razloga: prvo, problem je što Crvena Rusija nije postojala, već **Červenska** Rusija, koja je dobila ime po gradu Červenu (prev. „crven“), na isti način kao što je Kijevska Rusija dobila naziv po prestonom gradu Kijevu; drugo, poreklo naziva za Belu i potencijalnu Crnu Rusiju niko od istoričara uopšte i ne zna, već postoje samo prepostavke; treće, paradoksalno je što jedna teorija kaže da „**Crna** Rusija“ znači „nekrštena/paganska Rusija“, dok smo videli ovamo da se „**Bela** Hrvatska/Srbija“ takođe prevodi kao „nekrštena Hrvatska/Srbija“; i četvrti, termini Bele, Crvene i Crne Rusije se javljuju u izvorima tek 400-800 godina nakon Porfirogenita.⁴³

U istoj su situaciji oni koji tzv. „Bele Hrvate“ i „Crvene Hrvate“ upoređuju sa Belim i Crvenim Hunima iz Srednje Azije i Persije, kao i sa podelom strana sveta prema bojama u nekakvom iranskom poimanju geografije, jer ne postoji nikakav dokaz da to ima bilo kakve veze sa Hrvatima, i sa Slovenima generalno. U vezi sa time, nema čvrstih dokaza čak ni tzv. iranska teorija o poreklu Hrvata. Štaviše, u tom bi slučaju ostalo nerešeno pitanje, zašto se spominju samo

„Beli Srbi“, a ne i „Crveni“ ili Srbi neke druge boje, dok se kod Hrvata navodno spominju i jedni i drugi?

Hrvatski i srpski istoričari koji smatraju da su postojali neki „Beli Hrvati“ i „Beli Srbi“ (kao da su narodi mogli da dobiju imena po bojama) kao svoj „dokaz“ i izvore navode Porfirogenitovo delo „O upravljanju carstvom“ i Nestorovu hroniku. Međutim, za Porfirogenita smo sada videli kakva je situacija, a u nastavku ćemo tek videti o čemu se radi; dok ćemo Nestorove Bele Hrvate opisati u malo kasnijem potpoglavlju, mada je Nestor ionako pisao dva veka nakon Porfirogenita. Još veći problem je u tome kad sami hrvatski istorici, poput Ivana Mužića, a sa kime su slagali Dominik Mandić i Tomislav Maretić, za Nestora kažu da nije pisao o srednjoevropskim Hrvatima, već samo o Belim Hrvatima na Balkanu:

*U kronici Povijest minulih ljeta (...) pominju se i Bijeli Hrvati, ali samo na balkanskom prostoru.*⁴⁴

Kako to da Nestor govori samo o „Belim Hrvatima“ na Balkanu, kada Porfirogenit govori samo o Belim Hrvatima van Balkana, u Srednjoj Evropi? Kako to da Nestor, koji je živeo u Rusiji, ne zna za mnogo mu bliže srednjoevropske „Bele Hrvate“? A ako je ipak govorio o njima, a ne o ovim balkanskim, onda zašto su nazivani tim imenom? Konačno, zašto Nestor onda ne spominje i „Bele Srbe“, o kojima pak Porfirogenit jeste pisao?

Sem ta dva izvora, navodi se i *Letopis Popa Dukljanina* kao „dokaz“ za postojanje Bele Hrvatske. Naravno, nikome

ne smeta što je isti napisan čitave dve stotine godina nakon Porfirogenita, dok najraniji prepisi potiču iz 16/17. veka, a koje ćemo spomenuti još jednom u sledećem potpoglavlju. Isto važi i za Orbinijevo delo, napisano u 17. veku, sa isto brojnim prepisima koji se među sobom razlikuju.

Iz svega do sada rečenog dolazimo do jasnog zaključka: u svom falsifikovanju istorije, s ciljem da Hrvate zavadi sa Srbima, kao dva pripadnika istog naroda, Vatikan je prosto od Polapskih Slovena **izmislio** „Bele Hrvate“. Ovome bi u prilog dodatno išlo i pominjanje tzv. „Crvene Hrvatske“ od strane hrvatskih istoričara...

Nezvanični rimski konkordat: Crna Gora pretvorena u „Crvenu Hrvatsku“

Ali, kao što nisu postojale Velika i Bela Hrvatska, tako isto nije postojala ni Crvena, jer ni njeno postojanje nikada nije zabeleženo ni na jednoj karti Balkana, niti iko zna koje zemlje je ista obuhvatala. Iz tog razloga ovi termini neretko se zloupotrebljavaju, dok su izvori koji govore o Crvenoj i Velikoj ili Beloj Hrvatskoj isključivo od rimokatoličkih, tj. zapadnjačkih pisaca. Da pomena o Crvenoj Hrvatskoj, a za koju su morali da znaju i susedni Srbi, nema niti u jednom istočnom i srpskom istorijskom izvoru, čak i oni najglasniji antisrpski branioci „Crvene Hrvatske“ su potvrdili:

*Srpski izvori **nijesu** (...) spominjali Crvenu Hrvatsku, a naročito ne oni od Nemanjića, pa kasnije.⁴⁵*

Jedni tvrde kako je Crvena Hrvatska pod sobom imala Primorje, poput srednjovekovne zemlje Paganije, Zahumlja i Travunije. Međutim, dobro je poznato da su ovo u stvari bile **srpske zemlje**, koje se navode kao srpske čak i u delu Konstantina Porfirogenita. Bilo je i onih koji su za „Crvenu Hrvatsku” smatrali prostor Crne Gore, kao gore spomenuti autor, inače saradnik ustaškog pokreta i poznati falsifikator istorije Crne Gore, koji je tvrdio da je „Crvena Hrvatska” nastalo od naziva „Crna Gora”, citirajući (zloupotrebivši) reči hrvatskog istoričara Nade Klaić:

*Današnja Crna Gora... još se u XV vijeku zvala Črmna i Crmna Gora (a to je od adjektiva ‘č r m n’, koji je oblik stariji od ‘crven’). Od ‘crnina’ postala je ‘crna’, kao od Crmnica (kraj u Crnoj Gori) Crnica.*⁴⁶

Mada gornje objašnjenje možda ima veze sa poreklom naziva „Crna Gora”, u svakom slučaju nema ni pomena o „Crvenoj Hrvatskoj”, niti može imati veze sa nazivom bilo kojeg naroda ili države. Štaviše, ovo ide u prilog onome što je tvrdio hrvatski etimolog Petar Skok, da je naziv „Crvena Hrvatska” nastao (izvrtanjem) od „Crmnica”, imena oblasti u Crnoj Gori.⁴⁷ Ovo potvrđuje da su falsifikatori od naziva crnogorske oblasti mogli izmisliti Crvenu Hrvatsku. Isto je pisao i hrvatski istoričar Vjekoslav Klaić, sa tom razlikom da je on tvrdio suprotno: da je od imena „Crvena Hrvatska” nastalo ime „Crmnica/Crvena gora/Crna Gora“. O tome su govorili i hrvatski istoričar Natko Nodilo, srpski lingvista Djura Daničić, zatim, opet hrvatski istoričar Milan Šuflaj,

itd. Naravno, Klaiću nije smetalo što nijedan izvor, pa čak ni Porfirogenitovo delo, **ne** pominje tu „Crvenu Hrvatsku“, dok jedini izvor na koji se oslanja – Dukljaninov Letopis – isto ne pominje njegovu „Crvenu Hrvatsku“ u svim svojim prevodima.⁴⁸ I sam Klaić kaže:

*Zanimljivo je da poznata „Hrvatska kronika“, koja (...) nije drugo nego do svakako prije 1510. godine sastavljeni prijevod ljetopisca popa Dukljanina, ne poznaće Crvenu Hrvatsku (...)*⁴⁹

Skok je i na Crvenu i na Belu Hrvatsku gledao kao na **izmišljotine** Porfirogenita i Popa Dukljanina (ili će pre biti da su to izmišljotine Vatikana?), te da je Crvena Hrvatska dakle mogla nastati od naziva jedne oblasti u Crnoj Gori ili čak od imena srpskog plemena Kuči. Ponovo, priča o ovoj „Crvenoj Hrvatskoj“ najviše je propagirana u 20. Veku,⁵⁰ i to, uglavnom od strane ustaškog režima hrvatske države, dok se časopis Hrvatske stranke prava zvao upravo *Crvena Hrvatska*, a čiji je osnivač bio Ante Starčević. I sam Srbin poreklom, Starčević, najviše je poznat po svojim izjavama antisrpskih i antisemitskih konotacija, mržnji prema svemu što je srpsko i slovensko, kao i svojoj knjizi u kojoj je Srbe nazvao stokom i životinjama: „Pasmina slavenoserbska po Hrvatskoj“. Koristio je nacističku terminologiju, te Srbe i Jevreje video kao „nižu rasu“, dok je čitavi Balkan smatrao za isključivo hrvatsku zemlju, zastupajući tezu tzv. „Velike Hrvatske“, koja nikad nije postojala. Možemo navesti samo

jedan citat iz spomenutog njegovog dela, u kojem se Miloš Obilić i srpski car Stefan Dušan nazivaju Hrvatima:

*U Stefanu-Dušanu ugasi se poslednji trak... hervatske dinastie Nemanjićah, koji kroz vekove... vladahu iztočno-severnih pokrajinah Hrvatske.*⁵¹

Ovakvi nenaučni stavovi mogu se sresti i kod albanskih „istoričara”, a koji tvrde da su Nemanjići bili tzv. albanska vladarska dinastija. Ne slučajno, to se propagiralo u sklopu ideje o „Velikoj Albaniji” – na sličan način kao što je isti politički inicijator - Vatikan - uredio da se propagira i ideja „Vlike Hrvatske”.

Često se navodi *Letopis* kao izvor za Crvenu Hrvatsku, međutim, Crvena Hrvatska se ne pominje u svim verzijama tog dela. Treba pritom imati na umu i da je reč o latinskim i hrvatskim prepisima, koji najranije potiču iz 16. i 17. veka – „veka vatikanskih falsifikata”. Ti prepisi među sobom se **znatno razlikuju**, i stoga ne može se ni znati ko je, kada i u koliko meri prepravljao tekst ili brisao isti. I na kraju, najpoznatiji od tih prepisa naziva se ni manje-ni više nego „**Vatikanski rukopis**”.⁵²

Koliko su Klaićeve priče o „Crvenoj Hrvatskoj“, kao i iste od drugih savremenijih hrvatskih, pa i srpskih istorika, zapravo neopravdane, možemo videti na osnovu lokacije te „Crvene Hrvatske“, a prema mišljenju hrvatskog istoričara Vjekoslava Klaića, koji kao svoje „dokaze“ navodi prepise „Letopisa Popa Dukljanina“:

*Crvena Hrvatska zapremala je kasnije četiri pokrajine (...) po imenu Zetu, Travunju, Hum ili Zahumlje i Podgoriu (...) od kojih je svaka bila sastavljena od više županija.*⁵³

Dakle, vidimo da je Crvena Hrvatska nastala tako što su Zeta (Duklja, Crna Gora), Zahumlje, Travunija i Podgorje – inače srpske zemlje, koje se nazivaju srpskim čak i kod Porfirogenita – jednostavno, pretvorene u hrvatske, te su ih nazvali imenom geografske oblasti u Crnoj Gori, a koju su proširili na sve te zemlje. Ali šta piše Porfirogenit, koji se uzima kao glavni izvor za postojanje raznih Hrvatski:

*Zahumljani koji sada tamo stanuju su Srbi (...) Zemlja Travunjana i Konavljana je jedna (...) Vode poreklo od nekrštenih Srba (...) Isti Pagani (Neretljani) vode poreklo od nekrštenih Srba (...)*⁵⁴

Dakle, i izvor koji na krajnje negativan način govori o Srbima, kao što ćemo kasnije i videti, a uzdiže Hrvate kao neku najslavniju i zasebnu slovensku „naciju“ odvojenu od Srba, sam nam kaže da su zemlje nepostojeće tzv. „Crvene Hrvatske“ nastanjene Srbima.

U vezi sa time, i spomenuti stari hrvatski istoričar, Ivan Švear, koji je inače sve slovenske zemlje Balkana nazivao „Hrvatskim kraljevstvom“, koji je Porfirogenita smatrao za verodostojno delo, i koji je verovao u postojanje crvenih i belih Hrvatski, na jasan način pojašnjava šta je to „Crvena Hrvatska“:

*(...) Od iste ravnice varoši Dalme tia do Drača i mora pružala se **Crvena Horvatska**, drugačie zvana Serbia (...)*⁵⁵

Ajnhardov letopis isto kaže da u oblasti imaginarne tzv. „Crvene Hrvatske“, tj. južne Dalmacije, žive Srbi, kada se kaže kako je panonski knez Ljudevit pobegao „**kod Srba, naroda koji drži veliki deo Dalmacije**“ (*ad Sorabos, quae natio magnam Dalmatiae partem optinere dicitur*).⁵⁶ Neki su pokušavali da reč *Sorabos* prevedu kao „Srb“ – kao ime grada, da bi ispalo da taj knez Ljudevit beži u Srb, a ne kod Srba. Naravno, ovo ne može da bude tačno, iz dva razloga: prvo, tu se kaže da *Sorabos* predstavljaju *natio*, tj. narod, i da taj narod drži veliki deo Dalmacije; a drugo, sama reč je u množini, dok bi naziv grada bio u jednini. Sličan problem imaju i oni hrvatski istoričari koji smatraju da su Srbi samo držali deo Dalmacije pod svojom vlašću, ali da su tamo pak živeli Hrvati; međutim, gde u izvorima piše da su Srbi ikad ratovali protiv svojih sunarodnika, pa im navodno preoteli deo Dalmacije, Crne Gore, Panonije, i tome slično?

A evo šta kaže i hrvatski istoričar Nada Klaić o Crvenoj Hrvatskoj, navodeći i mišljenje znanog hrvatskog istoričara Dominika Mandića:

(...) Zato (Mandić) i ne vidi da danas poznati tekst HR (hrvatske redakcije) **nije prijevod već preradba** – ponekad vrlo slobodna! – Dukljaninova teksta, i da se promjene u HR mogu protumačiti samo kao djelo **nepoznata redaktora Ljetopisa**.

I dalje od istog autora:

Gotovo opsjednut idejom da je tobožnje „Kraljevstvo Hrvata“, kako on naziva HR,⁵⁷ nastalo u Duklji, ili kako je

*on zove, u Crvenoj Hrvatskoj, Mandić nije zapazio da HR uopće ne poznaje naziv Crvena Hrvatska!*⁵⁸

Dakle, od Crvene, Bele i Velike Hrvatske ostaje samo jedina postojeća, prava „stara Hrvatska” - oblast u Srednjoj Evropi iz koje su se Hrvati iselili i došli na Balkan, a koju ćemo spomenuti još jednom na kasnijim stranicama.

Hrvati pod „božanskom” zaštitom pape

Osim priča o Velikoj i Crveno-Beloj Hrvatskoj, u delu Porfirogenita, „obrađenom” i prepravljanom u vatikanskim krivotvornicama, nailazimo na ostrašćeno veličanje rimskih papa, što je i sasvim očekivajuće. Želja Zapada, na čelu sa Vatikanom, da Hrvate odvoji od svojih korena i slovenskih naroda, i da njihovo poreklo i istoriju falsificuje, ogleda se i u navodima Porfirogenitovog dela u kojem se Beli Hrvati prikazuju kao narod pod ličnom zaštitom pape, kao papina ljubimčad. Jedan od tih navoda kaže sledeće:

*(Hrvati su) od istog rimskog pape primili blagoslov, te im je rečeno da ako neki tuđin napadne Hrvate i zapodene rat protiv njih, da će se onda moćni Bog boriti za Hrvate i štitiće ih, a Petar, Hristov učenik, podariće im pobede.*⁵⁹

Ni za jedan drugi narod pape nisu dale ovako ubedljive garancije zaštite i „Božije pomoći”. Čak im i Petar pomaže, koga Rimokatolička crkva inače smatra pretečom papa ili „prvim papom”, iako se za Petra nigde u Svetom Pismu ne kaže da je živeo u Rimu, niti dovodi u vezu sa Vatikanom i papama.⁶⁰ U gornjem citatu jasno se vidi želja Vatikana da

prigrali Hrvate u svoje okrilje, i da od njih načini borce protiv neprijatelja Rima, kao što su bili i ostali „šizmatični Srbi”, Jevreji, Rusi i drugi. Vatikan je od Hrvata samo htio da načini novu krstašku vojsku, pored germanske i smrtno lojalne jezuitske koju je posedovala, kao i novopridošle mađarske „apostolske” vojske. Ovoga je bio svestan čak i antirapski opredeljeni hrvatski političar – Frano Supilo – izdavač časopisa „Crvena Hrvatska“:

Naprotiv, hrvatski narod je posve drukčiji. Tko je tome kriv? Vjerozakon. Izručili smo narodnu svijest i savjest perfidiji i intrigama Rimske crkve, onog Rima (...)⁶¹

U Porfirogenitovom delu, pre papinog „blagoslova“ nad Hrvatima, navode se i ove reči u sličnom kontekstu:

Ovi pokršteni Hrvati ne napadaju tuđinske zemlje izvan svojih granica, jer im je tako zapovedio papa rimske, davši im nekakvu vrstu proročkog odgovora (...) Nakon krštenja, Hrvati su se zavetovali (...) u ime Svetog Petra apostola da nikada neće započeti rat sa tuđinom, već da žele živeti u miru sa svakim ko to isto želi (...)⁶²

Iz gornjeg citata jasno se vidi nesakrivena želja autora da opravdaju sve prošle krstaške ratove, i one koje je papa planirao ubuduće, protiv tuđina (nije teško pogoditi na kog se „tuđina“ tu misli), zaodenuti proroštвom, misticizmom, papskim zapovedima i pričom o nevinim Hrvatima, koji su se čak i „zavetovali“ da će braniti samo „svoju teritoriju“. I više je nego providno da se ovde naziru ideje iz kasnijih vekova nego što je to vreme pisanja ovog dela.

Za ovo nam nije potrebna nikakva potvrda, ali evo ipak da navedemo reči savremenih istoričara:

*Po svom karakteru, priča o tome da Hrvati ne napadaju tuđu zemlju je legendarna. Naravno da su Hrvati to činili; za 9. vek postoje nedvosmisleni podaci. Zbog toga je jasno da nekakav sporazum sa papom koji bi sprečavao Hrvate da napadaju tuđe zemlje nije nikada postojao.*⁶³

I poznati hrvatski istoričar potvrđuje ono što je očito, ali izmišljenu priču o „nenapadanju tuđina“ pripisuje pogrešci cara Porfirogenita, očigledno nesvesna postojanja njegovih nastavljača iz Vatikana. Ista je zapisala da je „tumačenje o miroljubivosti Hrvata naivno i vjerovatno posljedica careva **svjesnog iskrivljavanja podataka...**“⁶⁴ Naravno da nije ni postojao razlog da Porfirogenit izmisli priču o vezi Rima sa Hrvatima, jer od tog ne bi imao koristi kao od drugih zaista njegovih (netačnih) tvrdnji, već se ovo „svesno iskrivljenje istine“ odnosi na rad falsifikatora.

Čak i izvor koji veoma često citiraju sami hrvatski pisci za dokazivanje „istinitosti“ spisa Porfirogenita i navodnog ranog postojanja potpuno „nezavisne“ Hrvatske ili Hrvatski – Toma Arhiđakon – govori upravo o napadima Slovena na delove Dalmacije i okoline (u koje spadaju i Hrvati), tokom 7. veka. Takođe, evo još jedne potvrde od istoričara koji je isto pokušavao u svojoj knjizi da odbrani „verodostojnost“ svakog pojedinačnog citata u Porfirogenitovom delu, i koji je isto zastupnik zvanične, falsifikovane istorije Hrvata, ali je ipak i sam priznao ono što je očevidno:

Ta priča o sporazumu između Hrvata i pape je nejasna (...) Možemo reći da je taj sporazum tvorevina nepoznatog autora Konstantinovog izvora.

A u nastavku se daje i objašnjenje. Iako je njegov autor nudio razne moguće razloge, nesvesno je priznao o čemu je tu zaista reč:

Moguće je da je taj (nepoznati) autor želeo da pronađe nekakve ranije veze između Hrvata i Rima, da bi opravdao političku situaciju svog vremena (...)

Ako je ova priča o Hrvatima koji se zaklinju papi zaista izmišljotina (kao što najverovatnije i jeste), onda je njen nepoznati autor, kao Konstantinov primarni izvor, imao razloga da to učini. Politička poruka toga je da su Hrvati bili odani papi, i da je Rim imao određenu vrstu kontrole nad njima (...)⁶⁵

Treba li veći dokaz od ovih reči? Ponovimo, ovo su reči istoričara koji Porfirogenitovo delo smatra verodostojnjim i koji pokušava da odbrani celu faslifikovanu istoriju Hrvata i Srba.

Takođe, stalno spominjanje „svetog Petra apostola“ još dodatno dokazuje da su autori bili vatikanski fratri, pošto je Rimokatolička crkva ionako Petra proglašila za tobožnjeg „prvog papu“. Ne postoji nijedan racionalan razlog zašto bi vizantijski car toliko puta spominjao „presvetog papu“, te „majku Božiju“ i „Svetog Petra apostola“. Štaviše, takva je terminologija u potpunosti istovetna sa onom koja se vidi i u najpoznatijem vatikanskom falsifikatu – „Konstantinovoj

darovnici“. Tamo se u relativno kratkom tekstu koristi veći broj istih izraza kao u delu Konstantina Sedmog: „presveti papa“, „sveti apostol Petar“, te nekakve zakletve u njihovo ime, itd. Sasvim je jasno da je (krivo)tvorac ova spisa bio Vatikan.

Ali, ni to nije sve. Navodne proročke reči pape upućene Hrvatima, kao i potvrda njihovog navodnog zaveta da neće nikoga napasti ako ne budu napadnuti prvi, spominju se na još jednom mestu – u priči o nekom „pobožnom Martinu“, koji je „činio (Božija) čuda pred Hrvatima“, i koji je inače bio jako bolestan i bez stopala. Zapisano je da je taj Martin Hrvatima uputio blagoslove i izrekao proroštvo isto kao što je i papa učinio. Naravno, kad otklonimo onaj ružičasti veo bajki prisutan u ovim srceparajućim rečima, vidimo da je tu reč o jednoj tipičnoj rimokatoličkoj srednjovekovnoj priči o navodnim čudima i proroštvima, koja je previše naivna i toliko neozbiljna da bi iko iole razuman verovao u nju,⁶⁶ a kamoli da je mogla nastati u 10. veku, i to u Vizantiji.

U vezi s tim, pomenuti autor, kao akademik i zastupnik zvanične istorije Hrvata i Srba, kaže sledeće:

Izgleda da je Anonimni pisac imao vrlo veliku želju da potvrdi da su Hrvati u to vreme i dalje slušali naređenja od pape.

Dok u nastavku isti kaže da je izvor za Porfirogenitovo delo sigurno bio „**crkvene** (svešteničke) **prirode**“, i još, da je reč o **latinskom izvoru**. Mada on tvrdi da je Porfirogenit samo koristio taj izvor, ili da ga je koristio anonimni pisac,

koji je tekst dodao malo nakon Porfirogenitove smrti, ipak je nemoguće da se ovo ne poveže sa uobičajenim, ali i vrlo profitabilnim poslom Vatikana – **falsifikovanjem istorije**. Konačno, isti autor kaže da se u tom tekstu koristio i izraz za papu koji Porfirogenit nigde drugde ne koristi u svom delu za njega, već da je to **isti izraz koji papa Jovan VIII koristi u pismu** upućenom carigradskom patrijarhu.⁶⁷ Reč je o izrazu „presveti papa“, kao što smo objasnili, i koji se jedino još koristio u Konstantinovoj darovnici – u celome naučnom svetu priznatom falsifikatu!

Ovakvo je ponavljanje istog podatka, da je papa uputio blagoslov i proroštva Hrvatima, pa da je „Martin mučenik“ to potvrdio, veoma često, a sve u cilju uveravanja čitalaca u „istinitost“ tog podatka. Odlika je ovih falsifikatora da na nekoliko mesta u tekstu govore o istim stvarima bez jasnog razloga, misleći da će ponavljanjem laži ubediti druge da je to istina. Videćemo da je isto rađeno i sa još jednim spisom o istoriji Hrvata koji je Vatikan falsifikovao. U tom smislu, još jedan primer toga iz Porfirogenitovog dela se tiče priče o „nezavisnoj državi Hrvata“, nakon doseljenja iz Srednje Evrope na Balkan:

Od Hrvata koji su zaposeli Dalmaciju deo se odvojio i osvojio za sebe Iliriju i Panoniju; i oni su imali nezavisnog vladara, koji je održavao dobre odnose s vladarom Hrvata (u Dalmaciji).⁶⁸

Dakle, Porfirogenit je navodno pisao da ne samo da su Hrvati zauzeli celu Dalmaciju, već je jedan **deo** njih potom

otisao iz Dalmacije i osvojio celu Iliriju i Panoniju – ono za šta je Rimljana trebalo dva veka. Ali, ni to nije sve, već su Hrvati imali nezavisnu državu i u Dalmaciji (verovatno je to „Primorska Hrvatska“) i u Iliriji i Panoniji (verovatno je to „Panonska Hrvatska“ i delovi drugih „Hrvatski“ svuda po Balkanu), tako da su oni, u suštini, samo svoju „Veliku Hrvatsku“ iz Srednje Evrope preneli na Balkan, i to tačno u onim granicama koje je Vatikan zamislio „samo“ ceo jedan milenijum kasnije. Uostalom, to je i logično, jer i samo ime „Hrvati“ znači „onaj koji drži veliku teritoriju“. U gornjem citatu takođe se lako uočava autorov pokušaj ubedivanja da su Hrvati odvajkada imali svoju nezavisnu državu, kada se kaže da su „**i oni** imali nezavisnog vladara“, to jest, i prvi i drugi deo Hrvata. Za razliku od Srba i svih drugih Slovena, koji su bili „robovi romejskog cara“ i nisu imali nezavisne države, i čije samo ime znači „robovi“, Hrvati su odmah po doseljenju u 7. veku imali svoje **dve** nezavisne države i dva „nezavisna vladara“ koja su bila u „dobrim odnosima“. Šta je potrebno dodati na ovakva preuveličavanja? U ovakvim rečima ne možemo ni videti navođenje istorijskih podataka, niti reči jednog vizantijskog cara koji svom sinu nasledniku ostavlja svedočanstvo o susednim narodima, već nas autori Porfirogenitovog dela doslovno pokušavaju **ubediti** u svoje fantastične tvrdnje.

Dalje. U Porfirogenitovom delu je zapisano još kako su Hrvati, odmah nakon dolaska na Balkan, sami „**zatražili** od **episkopa Rima** (pape)“ da ih pokrsti, što je dodatni dokaz

koliko je Rim, preko ovog falsifikata, pokušavao da prigrli Hrvate na svoju stranu, prikazavši ih kao nekakav paganski narod koji sopstvenom voljom žurno hrli da klekne pred noge tog novovavilonskog pontifeksa. I ne samo to, kao da autorima nije bilo dovoljno da Hrvate pokrsti rimski papa, već je tamo zapisano kako su Hrvati pokršteni **dva puta**. A hrvatski istoričari s početka 20. veka, nastavljajući se na te vatikanske falsifikate, govorili su čak i o nekom navodnom „trećem krštenju Hrvata“. Tolika je bila želja Vatikana da Hrvate odvoji od svojih korena i stavi pod svoju „zaštitu“, da je izmislio kako je papa tri puta pokrstio Hrvate! O tome je govorio i sam hrvatski istoričar Ferdo Šišić:

Da se ovakav prelaz od jednog crkvenog poglavara drugome shvaćao (...) kao krštenje, pokazuje naročito, što Konstantin Porfirogenit i Zdeslavov korak prikazuje kao tobožnje treće krštenje Hrvata, a o kome dakako isto tako kao i o drugom ne može biti ni govora.⁶⁹

Isto je pisao i Franjo Rački, s kime se slagao i pomenuti Tomo Maretić:

Rački lijepo dokazuje da se Porfirogenit u izvješćima o dva krštenja prevario, i da se hrvatski narod samo jednom krstio, i to (...) u VII. vijeku.⁷⁰

Kasnije ćemo videti ko su bili Porfirogenitovi „Hrvati“ koji su se pokrstili u 7. veku.

U vezi sa tim navećemo još jedan protivrečan podatak Porfirogenitovog dela, u kojem se kaže kako su Hrvati bili pokršteni u vreme cara Iraklija i „hrvatskog kneza Porge“,

tj. u **7. veku** (to je tzv. „prvo krštenje“ Hrvata). Tog Porgu, inače istoriji nepoznatoj ličnosti, većina hrvatskih istoričara poistovećuje sa tzv. „prvim hrvatskim knezom“ Bornom. Međutim, problem je samo u tome što je Borna živeo u **9. veku**, a ne u 7. To je razlog što su branioci Porfirogenita izmislili dva-tri krštenja Hrvata. Ili iz pera samih hrvatskih istoričara:

(...) *Hrvati (su se) krstili za vrijeme svojeg arhonta Porge, tj. kneza Borne (818-822).* Kako Porfirogenet u toj glavi tendeciozno tvrdi da je Hrvate dao pokrstiti već **car Heraklije**, to mu se činilo logično da spomene da su oni došli za Porgina oca. Prema tome, iz Porfirogenitove providne konstrukcije ne bi se nikako moglo zaključiti da su Hrvati došli pod vođstvom Bornina oca, dakle oko 800. godine. To manje što se u 30. gl. navode imena vođa koji su doveli Hrvate u Dalmaciju.⁷¹

Hrvatskim istoričarima, dakle, nimalo ne smeta što ovi podaci Porfirogenita protivreče jedan drugom. Ne samo to, već im ti podaci služe kao „dokaz“ da Hrvati nisu došli na delove današnje Hrvatske u 9. veku, već u 7. veku, kada su ih predvodila „legendarna petorica braće“, o kojima će još reći biti ispod.

Još jedan problem za porfirogenitovce je u tome što je i deo Hrvata i deo Srba – uopšte, Slovena – mogao da primi hrišćanstvo još pre 7. veka, i to od arijanskih Gota, s kojim su živeli (ali i ratovali) u Srednjoj Evropi, i koji su jednim delom primili arijanski oblik hrišćanstva još u 4. veku. Prvi

slovenski vladari nakon oslobođenja Balkana od okupacije Rimljana bili su upravo tzv. „gotsko-slovenski kraljevi“ iz Srednje Evrope, a pod čijim se vođstvom severni ogrank Slovaca, krajem petog veka, doselio na Balkan kod svojih južnih sunarodnika. Spominjani hrvatski istoričar piše:

(...) *Od V. stoljeća na teritoriju Dalmacije i današnje Slavonije jako se širio arijanizam (...) Tako je i Panonija sriemska kroz cieli skoro 6. viek pretežno arijanska (...)*⁷²

Pokrštavanje Hrvata i Srba u 7. ili 9. veku, stoga, moglo je biti jedino još jedno u nizu pokrštavanja (prozeletizma) arijanaca, ostataka pagana ili naroda koji je često napuštao hrišćanstvo (ili ga se samo formalno pridržavao), a ne tzv. prvo, drugo i treće krštenje Hrvata, ili tome slično. Rimska crkva je htela ne da pokrsti i „hristijanizuje“ Slovace, već da ih pridobije za sebe; ona je te arijance inače smatrala za jeretike, i svrstala ih u isti koš sa „šizmaticima“ (istočnim hrišćanima) i paganima. Pored ovoga, videćemo da Rimska crkva u pokatoličavanju Hrvata, zapravo, nije bila uspešna ne samo u 7. i 9. veku, i ne čak ni u 11. nakon Raskola, već nije imala većeg uspeha sve do **12. veka**, kada su zapadni slovenski krajevi pali pod vlast Mađara. S druge strane, nas Vatikan pokušava da ubedi kako su Hrvati navodno još od svog doseljenja bili na strani Rimske crkve, što nije tačno.

Na sve ovo dodajmo i to da u Porfirogenitovom delu, na jednom drugom mestu, piše kako je većina Slovaca bila nekrštena kada su došli na Balkan, ali da ih nije pokrstio ni

papa ni sveštenici iz Rima u vreme Iraklija, već vizantijski car Vasilije Prvi:

(...) *Većina ovih Slovena je još uvek nekrštena, i dugo je vremena tako bilo. Ali u doba Vasilija, hristoljubivog cara, oni su poslali svoje glasnike koji su ga molili da učini da oni nekršteni budu kršteni (...) I slavni car (Vasilije I) im posla carskog činovnika i sveštenike sa njim, te pokrsti sve one koji su bili nekršteni iz tog (slovenskog) naroda (...)*⁷³

Kako to da sad vizantijski car Vasilije, **krajem 9. veka**, pokrštava Slovene, tj. Srbe i Hrvate? Zar Hrvati nisu još u **7. veku** pokršteni, u vreme cara Iraklija? Ili su možda ipak bili pokršteni u doba „kneza Porge“? Ili **početkom 9. veka**, u vreme „hrvatskog kneza“ Borne? I zar ih nije krstio lično papa? Ili pak sveštenici iz Rima koje je zvao car Iraklije? Otkud sad da vizantijski vladar, i to krajem 9. veka, šalje vizantijske sveštenike da pokrštavaju Slovene, uključujući tu i Hrvate?

Jeste moguće da je deo Slovena ostao nepokršten ili da su se vratili paganstvu, pa da ih je car Vasilije zato ponovo pokrstio, ali zašto onda Porfirogenit kaže kako su Sloveni „**još uvek** nepokršteni”, i da je tako „**dugo vremena**” bilo? Razumljivo je da je proces pokrštavanja Slovena (Hrvata i Srba) trajao duže vreme, ali to ne opravdava ničije tvrdnje o navodnim višestrukim pokrštavanjima. Još veći problem je u tome što se ne spominje prethodnik Vasilija – Mihailo III, u čije vreme su zapravo Sloveni bili stvarno pokršteni, i u čije vreme su delovala braća Konstantin i Metodije, koje

falsifikovano Porfirogenitovo delo, kakvog li slučaja, i ne spominje! A čak i da Porfirogenit nije iz političkih razloga htio da opisuje doba vladavine Mihaila III, kako nam kažu mnogi istoričari, ostaje pak nejasno zašto isti ne bi govorio o najpoznatijim vizantijskim hrišćanskim misionarima. Da li je to iz „političkih razloga“ zaista učinio Porfirogenit ili će pre biti da je reč o Rimu? A naročito ako znamo da se u Porfirogenitovom delu uzgredno spominje Mihailo III kao neko ko se obračunava sa slovenskim plemenima u oblasti Peloponeza; **nigde** u vezi sa pokrštavanjem Slovena.

Tako smo dobili sledeće datume pokrštavanja Hrvata: 7. vek u doba cara Iraklija i „kneza Porge“; početak 9. veka u doba „hrvatskog kneza“ Borne; novo „krštenje“ u vreme kneza Zdeslava; „krštenje“ u vreme „kneza Porina“, koji se isto izjednačava s Bornom i Porgom, a ponekad i s knezom Branom; i kraj 9. veka u doba cara Vasilija Prvog. Ironično je to što su Sloveni većinom pokršteni u doba cara Mihaila, **sredinom 9. veka**, i to ne od pape, već naravno, od strane pomenutih vizantijskih misionara. Čak i glagoljicu, koja se bespogovorno smatra za „staro pismo Hrvata“, osmislio je upravo vizantijski misionar koga je poslao car Mihailo III. Spomenuti hrvatski istoričar u vezi sa tim kaže da je jedno sigurno, a to je da se „pokrštenje Hrvata ne može dokazati ni opravdati prije 800. godine“.⁷⁴ Tako nam se nova pitanja nastavljaju gomilati, dok na razbijenoj tacni falsifikovane istorije ostaje samo jedna bedna bajka o poreklu Hrvata i njihovom doseljenju, pokrštavanju i ranoj istoriji.

Falsifikatori iz Rima, u želji da otkinu sve korene i ono pravo poreklo i istoriju Hrvata, išli su toliko daleko u svom maštanju da su ponekad zapostavljali najelementarnije niti logike. Naime, navodeći da su „Beli Hrvati“ prvo živeli iza Mađarske, u **kontinentalnom** delu Evrope, napisano je da su Hrvati, nakon dolaska na Balkan i zauzimanja Primorja, postali „velika **pomorska** sila“, krstareći lađama „od grada do grada“, kako kažu. Ovaj kontradiktorni i naduvani opis Hrvata samo govori kako su pomenuti autori morali nekom izmišljotinom i bezrazložnim preuveličavanjem da nekako nadoknade onu ranu istoriju Hrvata koju su izbrisali, a koja je jednako slavna kao i istorija Srba, pošto oboje pripadaju istom narodu.⁷⁵

I ne samo to. Dok se na tom mestu kaže da Hrvati žive **iza Mađarske**, na drugom mestu pak piše kako su „Hrvati u to vreme živeli **iza Bavarske**“.⁷⁶ Pa da li su onda živeli iza Mađarske ili iza mnogo zapadnije Bavarske? Na trećem mestu u Porfirogenitovom delu, kad se govori o Mađarima, piše da su Hrvati zapravo „**susedi** Mađarske“,⁷⁷ i da žive na planinama. Pošta se verovatno mislilo na Karpate, sada ispada da Hrvati žive na istoku od Mađarske?! Pa da li su onda živeli iza, severno, zapadno ili istočno od Mađara?⁷⁸

U tom pogledu, za nas je još interesantnije šta se kaže u nastavku istog citata za ovu „pokretnu postojbinu“ Hrvata:

*Hrvati koji žive u predelima Dalmacije potekli su od nekrštenih Hrvata, zvanih i Beli, koji žive iza Turske (misli se na Mađarsku), i koji su susedi Franačke (...)*⁷⁹

Problem u ovoj tvrdnji je što Hrvati nisu mogli da žive pored Franaka ako su bili iza Mađarske (Panonije), iz dva razloga: najpre, najzapadnija slovenska zemlja koja je bila susedna Franačkoj jeste Bohemija ili Porfirogenitova Bojka – ovo znači da Hrvati nisu mogli biti susedi Francima, ako su živeli iza Mađarske; a pošto se navode i kao susedi ovim Bojkima ili Bojima, jedino su mogli biti istočno od njih (jer zapadno od Bohemije je Franačka); i drugo, mogli su biti susedi Franačke samo ako su živeli istočnije od Bavarske, ali to bi onda značilo da nisu živeli severno od Mađarske, na Karpatima ili u današnjoj Poljskoj.⁸⁰

Na ovo dodajmo da Porfirogenitovo delo još kaže da su i „Beli Srbi“ isto bili susedi Franačke, da su isto bili susedi „Belih Hrvata“, i da su isto živeli iza Mađarske.⁸¹ Pošto je „Bela Srbija“ ili Bojka verovatno isto što Bohemija, i pošto su prvobitni Hrvati živeli istočno od njih u Poljskoj, onda ti tzv. „Beli Hrvati“ nikako nisu mogli biti susedi Franačke.

Čak i da „Beli Srbi“ ili „Bojki“, kako ih to Porfirogenit zove, nemaju veze sa Bohemijom, već sa plemenom Bojki na Karpatima, ni u tom slučaju „Bela Hrvatska“ nije mogla biti sused Franačke, jer Franačka nije dosezala na zapad ni blizu tog područja.

Još veći problem imaju oni koji prvobitnu tzv. „Belu Hrvatsku“ stavljuju još dalje na sever, iza Bohemije. To se kosi sa Porfirogenitovom tvrdnjom da su „Hrvati došli na Balkan pre Srba“, jer bi onda Hrvati morali da prođu kroz zemlju u kojoj su živeli Srbi, ili bi ih pogurali u selidbu na

jug zajedno sa njima. Znači, samo još jedna protivrečnost u Porfirogenitovom delu.

U nastavku teksta se kaže da su Hrvati okupljali toliko veliku vojsku konjanika, pešadije i brodovlja, koliku nije ni persijski car svojevremeno mogao da okupi, i koja nije bila okupljena u Hrvatskoj ni u vreme Drugog svetskog rata – radi se o brojci od preko 160.000 vojnika! Razumljivije bi bilo da je rečeno da su Sloveni okupili toliku vojsku, ali da je samo jedno od slovenskih plemena to učinilo, prelazi već u fantaziju. Razlog za ove tvrdnje je isti kao u prethodnom slučaju o „pomorskoj sili“ Hrvata.⁸²

Upravo u vezi sa tim pomorstvom i trgovinom Hrvata, nailazimo na ponovnu i sasvim jasnu potvrdu da je taj spis falsifikovan:

*Opis trgovačkih puteva Hrvata, od juga u Paganiji, sve do severa, do Venecije, jasno pokazuje ko je napisao takav izveštaj – očito je to neki zapadni, latinski pisac.*⁸³

Mada autor citata, kao što je već rečeno, smatra da je to samo crkveni, latinski „nepoznati autor“ koji je ili bio izvor Porfirogenitu ili je samo kasnije dopisao određene podatke, iz svega do sada vidimo ko je stvarni autor, što ćemo posle detaljnije obrazložiti. Napomenimo još jednom da je autor ovog citata pobornik verodostojnosti dela Porfirogenita.

U istom Porfirogenitovom delu naglašava se da Hrvati, za razliku od ostalih Slovena (Srba), koji su dobili naziv po latinskoj reči za „robove“, jer su postali „robovi romejskog cara“, nisu dobili naziv po robovima, niti su to postali, kao

svi ostali Sloveni. Ne, iz Srednje Evrope ili negde sa severa Karpatu njih lično poziva vizantijski car (na isti način kao što ih i lično papa pokrstio) da dođu kod njega, te da mu pomognu u proterivanju Avara, koji su izgred rečeno tada živeli u današnjoj Mađarskoj.⁸⁴ Iz ove neozbiljne i nejasne tvrdnje opet se vidi želja onih vatikanskih krivotvornika da Hrvate istaknu ispred ostalih Slovensa, te da ih prikažu kao velik, poznat i slavan narod, ali samo slavan utoliko što su bili papini podanici. Isti ti izmišljeni Hrvati, zapisano je u Porfirogenitovom delu, pobedju zlobne Franke, usmrćuju njihovog vojvodu, osvajaju ceo Ilirik i Dalmaciju, onda osnivaju svoje nezavisne države i primaju „sveto krštenje“. Naravno, ništa od toga ne bi postigli da ih pre toga presveti papa nije blagoslovio i da im nije zatražio pomoć „boga“, „Svetog Petra“ i andeoskih vojski, a veliki prorok „Martin mučenik“ im ponovio zakletve i aminovao papine naredbe, govoreći im i blagosiljujući ih za buduće (krstaške) ratove iz svojih posvećenih nosila. Dakle, Hrvati nisu kao i ostali Sloveni dobili ime po robovima, ne, oni su jedini izuzetak u tom pogledu, oni su zadržali svoje iskonsko ime „velikog naroda koji drži veliku teritoriju“.

„I Srbi su bili rimokatolici“

Osim ovih, u Porfirogenitovom delu postoji još poveliki broj drugih krivotvorenih, preuveličavanih, nipodaštavanih i netačnih podataka, koji nisu isključivo vezani za poreklo Hrvata. Najviše neistina su izrekli, naravno, na račun Srba,

pošto je cilj Vatikana bio da prepravi istoriju u svoju korist, te Hrvate da odvoji od njihove srpske braće.

Naziv „Srbi“ potiče od imena **Sema** – sina Noja, inače, rodonačelnika Jevreja i semitskih naroda.⁸⁵ Nenaučni stav, koji je potekao iz Porfirogenitovog dela, da su Srbi (i sva sinonimna imena za njih, uključujući ime „Sloveni“) dobili svoje ime navodno po latinskoj reči za „robove“ graniči se sa „naučnošću“ tvrdnje da su Nemci dobili svoje ime pošto su ih Sloveni zvali „nemim ljudima“⁸⁶ ili da su Španci ime dobili kada su Feničanini došli na obalu Španije i videli nekog zeca ili mrmota, pa Španiju tobož nazvali „Zemljom zečeva“ ili „Zemljom mrmota“, jer se na njihovom jeziku zec/mrmot kaže „span“. No, osim te i mnogobrojnih drugih sličnih neozbiljnih tvrdnjki, nezasnovanih ni na kakvim iole naučnim dokazima, već samo na sličnosti među rečima, od svega je najzanimljivije šta u Porfirogenitovom delu piše o vremenu pokrštavanja Srba.

Tamo je doslovno zapisano da su Srbi, kao narod koji je „potčinjen caru Romeja“, primili hrišćanstvo isto od **pape** kao i Hrvati, tačnije, da je vizantijski car „doveo sveštenike iz **Rima**“, da bi se Srbi naučili „pravom ispovedanju vere“, kako stoji u tekstu. Dakle, po uobrazilji Vatikana, Srbi su u početku u stvari isto bili rimokatolici, i njih vizantijski car nije htio da pokrsti kao svoje navodne robove, niti je slao nekog od sveštenika iz bilo kojeg vizantijskog grada, već je morao da zove papske sveštenike da dolaze čak iz Rima!⁸⁷

Ponovo, u ovome se ogleda nesmotrenost i ostrašćenost vatikanskih falsifikatora, koji su u želji da Hrvate prikažu kao slavan narod i odane papiste, a Srbe kao od njih otuđen i porobljen narod pred nogama Rima, malo više preterali u svojim ideološkim nastojanjima. Da to nije sve govori nam i najupečatljiviji primer o Srbima iz Porfirogenitovog dela, a to je da se nigde ne spominju Konstantin i Metodije, kao ni pravo pokrštavanje Srba. Ovo ne samo da je čudno, već jasno dokazuje da je taj srednjovekovni izvor falsifikovan, a naročito ako znamo da je to delo pisao istočnohrisćanski vladar, da su Konstantin i Metodije bili jedni od najznanijih hrišćanskih **vizantijskih** misionara, da su živeli u 9. veku, i da je Porfirogenit detaljno opisao ranu istoriju Srba, uopšte Slovena, i drugih naroda. Znači, Konstantin (Ćirilo) i brat mu Metodije, nazvani „**slovenskim apostolima**“, ljudi koji su pokrstili Srbe i Slovene u 9. veku ni na jednom mestu se ne spominju u delu Porfirogenita iz 10. veka, koje govori o pokrštavanju Slovena (?!). Štaviše, tamo se spominje čak i Svetopelek, vladar Velikomoravske kneževine, ali se ni na jednom jedinom mestu ne pominje njegov prethodnik, knez Rastislav, koji je pozvao Konstantina i Metodija. I ne samo to, već je nepominjanje Ćirila i Metodija, kao i Mihaila III, još nelogičnije ako znamo da su u vreme Mihaila pokršteni i Bugari, kojima je Porfirogenit isto posvetio dosta pažnje.

Sasvim je jasno da nema pomena o njima jer Vatikan ni tada, kao ni sada, nije bio naklonjen solunskoj braći, nije podržao njihov rad među Slovenima, i naročito nije htio da

zapiše u „Porfirogenitovom“ delu kako su Sloveni primili hrišćanstvo od istočnohrišćanske Vizantije, a ne od Rima. Naravno, u to doba još nije došlo do podele hrišćanstva na zapadni i istočni deo, ali jeste u dobu u kojem je ovo delo Porfirogenita falsifikovano. Takođe, nema mnogo reči ni o pokrštavanju Bugara, pošto su Bugari isto pokršteni u doba cara Mihaila III, Ćirila i Metodija, i pošto je Bugarima tada vladao Boris, koga je rimski papa neuspešno htio da učini svojim podanikom.

Još je zanimljiviji podatak da Porfirogenitovo delo ni na jednoj stranici ne spominje ime srpskog vođe koji je tobože doveo Srbe na Balkan, vođa koji je bio u Carigradu i vodio pregovore sa samim vizantijskim carem Iraklijem, i koji je danas zaveden pod nazivom „nepoznati arhont Srba“. Dok s druge strane, za vođe Hrvata, koje su **legendarne** ličnosti i koje istorija ne poznaje, a koji su isto tobož doveli Hrvate na Balkan, navodi se čak sedam imena, i to: Hrvat, Koseg, Muhel, Kluk, Lobel, Tuga i Buga.⁸⁸

Jedan od hrvatskih istorika, koji je smatrao Srbe mnogo kasnijim pridošlicama od Hrvata, ipak nesvesno potvrđuje da je Konstantinov izveštaj lažan i falsifikovan, kada kaže:

*Novija istraživanja vjerodostojnosti Konstantinovih vijesti o dolasku Srba počinju s Hauptmannom, koji je još 1931. na osnovi kritike teksta 32. DAI utvrdio da o dolasku Srba na Balkan (vizantijski) car nije znao takoreći ništa, nego da je svoj izveštaj sastavio po uzoru na izveštaj o hrvatskoj seobi.*⁸⁹

Drugim rečima, vatikanski autori ne da nisu znali ništa o Srbima, kao što nisu znali iz opšte istorije, već su prosto samo izneli neistine o Srbima. Štaviše, koliko su nemoćni i nekreativni bili u smišljanju istih, govori činjenica da su o Srbima izmislili priču koja je samo kopija izmišljene priče o dolasku Hrvata, kao što ćemo i videti iz poglavљa ispod. Pravi amaterski posao.

Nelogičnosti o pomenu Srba i Hrvata su mnogobrojne – od fizički neizvodivih seoba Srba po Balkanu, preko niza istorijski netačnih podataka, pa do potpuno zamršene priče o Avarima i Hunima. Jedan autor objašnjava:

Ako pažljivo pratimo šta o napadu na Salonu beleže pisci glave 29. i 30. i ako proverimo šta o istom događaju kazuju papa Grgur Prvi i Toma Arhiđakon, dobijamo utisak da su Avaro-Sloveni stigli u zaleđe Salone ubrzo posle 582. godine, tj. ubrzo posle pada Sirmijuma, a da su samu Salonu zauzeli najkasnije 602. godine, što znači gotovo osam godina pre nego što je Iraklije i došao na vlast... Naime, ako su Avaro-Sloveni još krajem 6. i u samom početku 7. veka zauzeli dobar deo kontinentalne Dalmacije, a zatim i Salonu i njeno područje, kako je moguće da su Hrvati prebegli caru Irakliju „u vreme kada Avari ratujući proteraše odavde Romane“, jer bi sve to bilo pre nego što je Iraklije i postao car.⁹⁰

Drugim rečima, pridošli Hrvati, kao deo Slovena, nisu mogli da traže zemlju od vizantijskog cara Iraklija, te da je dobiju, jer su tamo već živeli Sloveni i Avari, dok Vizantija

tada nije imala posede u Dalmaciji, sudeći čak i po samom Porfirogenitovom delu (sa izuzetkom pojedinih gradova po dalmatinskom primorju).

Nema istoričara koji nije izrazio barem malo sumnje u verodostojnost Porfirogenitovog dela, pa tako je i jedan od hrvatskih istoričara pisao:

...Sada imamo razloga i osnova da... toliko vjerujemo djelu De Administrando Imperio, gdje стоји да су се Хрвати доселили за владавине cara Heraklija, a то значи свакако prije 641. godine... O svemu drugom što ovaj izvor donosi u vezi s doseljenjem Hrvata možemo raspravljati.⁹¹

Dakle, istoričari samo **veruju** Porfirogenitovom delu, a nemaju potvrde iz drugih izvora, dok osim podatka da su se Hrvati doselili na Balkan u 7. veku, tj. sem hronologije, sve ostalo takođe nije pouzdano, slažu se brojni proučavaoci. A videćemo da čak ni sama hronologija nije najpouzdanija. Tu „nepouzdanost“ ili „neproverenost“ mi zovemo pravim imenom – **falsifikat**.

Poređenje Porfirogenitovih „Hrvata“ sa istorijskim bugarskim plemenom Kubrati

Konačan dokaz koji ćemo navesti u vezi sa spomenutim delom pokazaće nam ko su zaista Porfirogenitovi „Hrvati“, i otkriće na još jasniji način o kakvom se falsifikatu tu radi.

Naime, autori ovog Porfirogenitovog dela za Hrvate su proglašili jedan narod koji nema veze sa Hrvatima, ali koji je nosio slično ime. Logično je da falsifikatori, a pogotovo

ako su iskusni u takvoj vrsti zanimanja, neće sve izmišljati, kako ne bi bili lako otkriveni, već pokušavaju da u one već postojeće istorijske podatke umetnu neistinu ili ih delimice izmene. Tako su uradili i u slučaju Hrvata, pa su **bugarsko** pleme Kubrate prekrstili u Hrvate, posle čega je priča lako mogla da teče sama od sebe.

Kubrati (Krubati, Hr(u)bati, Hrvati) su dobili ime po čuvenom bugarskom kanu Kubratu (grč. *Huvrat*, Hrvat) – osnivaču i vladaru Stare Bugarske u zemlji bivše Skitije, severno od Crnog mora, i ujedinitelju svih Bugara na tom području.⁹²

I pojedini od poznatih hrvatskih istoričara se slažu sa gornjom konstatacijom:

*Švear na kraju... izlaganja ističe da se mora zaključiti da su Porfirofenitovi Hrvati (Chrobati) bili Bugari. Posle Šveara, i Hovort je 1882. godine pisao da za (vreme) cara Heraklija nisu došli Hrvati, nego Bugari koji su nosili ime po knezu Kubratu.*⁹³

Slično mišljenje navodi i hrvatski istorik Lujo Margetić, kada kaže sledeće:

*Ako je Krovat/Kuvrat srušio tridesetih godina sedmog stoljeća dotad vladajuću dinastiju u (avarском) kaganatu, onda se nameće ideja da su (Porfirogenitovi) Hrovati (...) zapravo „krovatovci“ (Kubrati).*⁹⁴

I hrvatski istoričar Neven Budak svestan je jasne veze s Bugarima, iako samo kaže da su Hrvati i Bugari imali „ista predanja“, navodno, te ne dolazi do istog zaključka:

*Hrvatska i bugarska saga o podrijetlu sadrži osim toga i motiv petorice braće; jedan od braće se pritom nalazi u središtu; u bugarskoj sagi je to **Kuvratov**... sin, Bajan...⁹⁵*

I Klaić navodi jednog sina bugarskog kana Kubrata kao prvog vladara „panonskih **Hrvata**“.⁹⁶ Istog čoveka Rački je nazvao „slovenskim knezom“, dok Ferdo Šišić kaže da su Hrvati bili manjinski vladajući sloj nad Slovenima, kojima je nametnuo svoje ime; čak se i u ovome očitava činjenica da su zapravo bugarski Kubrati bili ti koji su kao manjinski ratnički sloj dali svoje ime delu Slovena, od čega je nastalo „Hrvati“.⁹⁷

Sa njima se slaže i hrvatski istoričar Ivan Švear. Mada nije bio uvek jasan po tom pitanju, ipak je sam na jednom mestu napisao da su Hrvati i bugarski Kubrati isto. Naime, on je Bugare zvao i imenom Gepidi i imenom Geti, kada je pisao kako je „Na ovaj način **Bulgaria**, ona najglasovitija krajina i najjača kraljevina **Gepidah** ili Getah (...“), a onda u nastavku kaže da se u doba vizantijskog cara Iraklija (u 7. veku) „**Hubrat, gepidski (bugarski) vojvoda**, od avarskog vojvode Bajana odružio (...) i Dalmaciu od Avarah osvojio. Od njih (dakle, od Hubratovih Gepida/**Bugara**) ja izvodim Porfirogenitove Hrobate (...) koje mi zovemo **Horvati**“.⁹⁸ Znači, bugarski Kubrati su ti koji su isterali Avare, i oni su Porfirogenitovi „Hrvati“. U nastavku isti autor kaže:

(Porfirogenit) ovde ne spominje Bugare. Zašto? Jerbo je znao dobro iz drugih gerčkih pisaca da su Horvati s tim Bugari jedan narod bili, zato je sve imenovao Horvatima...

Dakle Bugari, u vreme Heraklija cesara, Horvati (su se) zvali...⁹⁹

Podsetimo se da je Švear bio više predstavnik zvanične istorije, i da je poput Vitezovića sve Slovene zvao imenom „Hrvati“, ali je bio svestan istovetnosti Kubrata sa njima.

Porfirogenitovo delo navodi podatke da su Hrvati došli na Balkan u sedmom veku; da su tada prvi put kršteni, te da su još jedanput kasnije bili pokršteni („istoričari“ 19/20. veka govore i o trećem krštenju Hrvata iz nejasnih razloga, kao da je „bolji“ onaj narod ko se više puta pokrstio); onda, pisano je da su Hrvati pozvani od strane vizantijskog cara Iraklija da dođu na Balkan, i pomognu mu u proterivanju Avara; i konačno, navodi se i legenda o rodonačelnicima Hrvata, o petorici braće i dve sestre, od kojih su Hrvati potekli, a među kojima je i njihov eponim – neki Hrvat. Iz donje uporedne tabele olako se uočava da se ovaj opis (Belih) Hrvata uklapa u opis bugarskih Kubrata:

HRVATI (Porfirogenit)	KUBRATI (BUGARI)
Dolaze sredinom 7. veka	Dolaze sredinom 7. veka
Pokršteni su u 7. veku	Pokršteni su u 7. veku
Pozvao ih car Iraklije	Pozvao ih car Iraklije
Proterali su Avare	Proterali su Avare
Legenda o petorici braće	Kubrat je imao pet sinova
Rodonačelnik je Hrvat	Rodonačelnik je Kubrat

Dakle, iz gornje tabele se jasno vidi kako su Hrvati u stvari Kubrati. Jer sudeći po dostupnim izvorima, Kubrat je vladao sredinom sedmoga veka, i od njegovog vremena Bugari počinju polako da naseljavaju Balkan, što znači da se hronologija u potpunosti podudara. Zatim, vizantijske hronike navode podatak da je kan Kubrat prvi kan Bugara koji je prešao u hrišćanstvo, tako da nisu Hrvati primili „prvo krštenje“, već je deo Bugara primio hrišćansku veru, iako se to nije značajnije odrazilo na sve Bugare, sve do vremena cara Borisa-Mihajla, nešto slično kao i u slučaju većine slovenskih naroda. A ove Bugare (Kubrate), koje su pokrstili Vizantinci, upravo vizantijski car Iraklije pozvao je u pomoć protiv Avara. Kan Kubrat je poznat u istoriji kao proterivač Avara iz svoje zemlje. Zatim, posve poznata legenda Hrvata o petorici braće i dve sestre (Hrvat, Koseg, Muhel, Kluk, Lobel, Tuga, Buga) mogla bi ukazivati na petoricu sinova Kubrata. Negde se navodi kako je Kubrat imao četvoricu sinova, ali i u tom slučaju se situacija ne menja, jer bi onda on sam mogao biti taj peti rodonačelnik Hrvata iz njihove legende, i to upravo onaj koji se navodi po imenu Hrvat (Huvrat, Kubrat). Na kraju, čak i podatak u Porfirogenitovom delu o prvom poznatom hrvatskom vođi – nekom knezu Porgi (inače, istoriji nepoznatoj ličnosti, koga su Hrvati krstili u Borka)¹⁰⁰ – može se odnositi na prethodnika na bugarskom prestolu i rođaka Kubrata, koji se zvao **Organ**.

Znači, nisu Hrvati proterali Avare, već Kubrati, kako to navodi i spominjani hrvatski istoričar, citirajući Nićifora:

Kuvrat (ili Kubrat), *nećak Organa, vladar Unogundura* (Bugara), *ustao je protiv avarskog kagana i iz svoje zemlje sramotno proterao kaganove vojne jedinice.*¹⁰¹

Pored ovoga, ako je naziv „Hrvati“ nastao od naziva tih bugarskih Kubrata, onda bi to značilo da je ono bugarskog (tj. turskog) porekla, u svakom slučaju, neslovenskog – isto kao što je i naziv „Srbi“ zasigurno neslovenskog porekla. O tome upravo govore sami hrvatski istoričari, jer većina njih se slaže da je poreklo imena Hrvata još uvek nepoznanica, dok nam i same tzv. „neslovenske teorije o poreklu Hrvata“ to potvrđuju. Istoričar Lazo M. Kostić je navodio mišljenja akademika M. Budimira i Ž. Petkovića o tome. Prvi od njih je rekao da je „većina imena slovenskih naroda ostala **bez ikakve ubedljive etimologije**“. Isti autor navodi i potpuno istovetna mišljenja hrvatskih istorika, poput Natka Nodila, Tomislava Maretića i Ferda Šišića. Maretić je rekao:

Tako su dakle imena 'Hrvat' i 'Srbin' još uvijek tamna kao i veliko mnoštvo drugih narodnih imena, ne samo po slovenskim, već i po drugim zemljama.

Dok je dr Ferdo Šišić napisao sledeće:

*Imena Hrvat i Srbin vrlo su tamna postanja i značenja, pače mi i **ne znamo da li je ime Hrvat uopće slovenskoga podrijetla.***¹⁰²

Sa svima njima složio bi se i akademik Živković:

*Važno je zapaziti da ni istoričari ni lingvisti nisu nikada ponudili konkretan odgovor na pitanje porekla hrvatskog i srpskog imena. Ovo nam samo može potvrditi činjenicu da oba imena **ne pripadaju slovenskom jeziku**, i da je njihovo značenje nejasno.¹⁰³*

Tako su brojni istoričari, koji su pokušavali da objasne poreklo Hrvata (pritom ne znajući ni poreklo samog imena Hrvata) i koji delo Porfirogenita smatraju verodostojnim, u stvari, sami nesvesno potvrdili da je naziv „Hrvati“ nastao od **neslovenskog** imena. Pa koje neslovensko ime to može biti ako ne ime Kubrata/Huvrata? Tome u prilog dodatno ide to što ne postoji slovenska reč slična hrvatskom imenu, dok velik deo hrvatskih istoričara odbacuje tezu slavista o vezi reči „hrbat“, sa značenjem „brdo, gora“, sa hrvatskim imenom. Čak i kad bi to bilo tačno, tek se onda ne bi radilo o etnonimu, tj. tek onda ne bi ime „Hrvati“ bilo ime nekog zasebnog naroda.

Zaključak glasi da su Porfirogenitovi „Hrvati“ (Krobati, lat. *Chrobati*) u stvari bili bugarski Kubrati. Deo Kubrata je otišao na zapad, blizu Srba, te se tamo stopio sa većinskim slovenskim življem, i od njih je ostalo samo ime – isto kao što je od tursko-mongolskih Bugara na prostoru današnje Bugarske ostalo samo ime, stopivši se sa Slovenima. Zato je deo Slovena otada nazivan „Hrvati“¹⁰⁴ iako su oni bili isto što Srbi, ili kako bi vizantijski istoričari rekli (koji nisu naravno ni mogli da naprave razliku između jednojezičnih Hrvata i Srba, koji su bili zapravo isti narod): „Srbi, koji se

i Hrvatima zovu“. Ime „Kubrati/Huvrati“ je tako ostao na jednom delu Slovena i jednoj oblasti na Balkanu, te su oni nazivani Hrvati, a oblast – Hrvatska. Sam naziv je prestao da bude zaseban etnonim, tj. prestao je da se odnosi na Bugare, već se sada odnosio, dakle, samo na deo Slovena i **geografski** prostor u kojem su živeli. Srbi i Hrvati su jedan isti narod.

Zaista, čudno je što istorici nisu ozbiljnije uzeli u obzir vezu Kubrata sa Hrvatima, i što se retko spominju, jer su se Kubrati toliko raširili po Balkanu, da se deo njih doselio na istočni Balkan (današnja Bugarska), drugi u Panoniju, pa u Dalmaciju i na kraju u Makedoniju, treći na zapad Balkana, pa u Italiju, a četvrti je ostao u Skitiji, pa naselio oblast oko reke Volge. Nemoguće je da oni nisu imali veza sa Srbima, uopšte Slovenima. Iz tog razloga ih je jedan turski naučnik nazvao „izgubljeno pleme“. Napomenimo i to da je od svih ovih raseljenih bugarskih plemena jedino deo Bugara koji je naselio današnju Bugarsku osnovao nezavisnu državu, a panonski i ostali Bugari Kubrati su bili pod tuđom vlašću.

Očita veza Hrvata Porfirogenita sa bugarskim (turskim) plemenom Kubrati¹⁰⁵ naterala je baš tog turskog naučnika da tvrdi da su Hrvati izvorno bili tursko pleme, koje se po dolasku na Balkan izmešalo sa Slovenima. On ih takođe naziva Kubratima, ali i imenom koje koristi Nestor za deo turskih plemena ondašnje Skitije – „Beli Oguri“.¹⁰⁶ Istina je da su Porfirogenitovi „Hrvati“ i Nestorovi (Beli) Hrvati, o kojima govori spomenuti autor, zaista i bili bugarski, tj.

turski Kubrati, ali oni nisu stvarno Hrvati, već je Vatikan falsifikovao Porfirogenitovo delo, te ovo **bugarsko** pleme, jednostavno, prekrstio u „Hrvate“ kao neku tobož posebnu slovensku naciju.

Ili kako bi to rekao pisac prve istorije Hrvata:

*Od ovih vojvodah Gepida (tj. Bugara) zvani su Hrovati Porfirogenita; ti Gepidi, zvani Hrovati, prevladali su i pod svoju vlast stavili Avare s drugimi Slavini u Ilirii, Panonii i Dalmacii; zato se po njima sve ove krajine i zovu Zemljom Horvatskom.*¹⁰⁷

O vremenu doseljavanja Hrvata

Spomenuli smo priznanje hrvatskih istoričara da je od svega u Porfirogenitovom delu, kojem se „treba verovati“, jedino hronologija o doseljavanju Hrvata pouzdanija, dok se o „svemu ostalom može raspravljati“. Sada ćemo videti da čak ni hronologija nije pouzdana. Naprotiv.

Prvo što smeta konvencionalnom datumu doseljavanja Hrvata, a to je sedmi vek, jeste malopre spomenuti podatak da su Porfirogeniti „Hrvati“, za koje se vezuje taj datum, bili u stvari bugarski (turski) Kubrati. Jednostavnije rečeno, Hrvati nisu mogli da nasele delove današnje Hrvatske, zato što nam to ne potvrđuju izvori. A drugo, postoje čak i oni hrvatski istoričari koji sami navode drugačiji datum:

Drugim riječima, prema vijestima iz glave 30. DAI¹⁰⁸ Hrvati su u današnju Hrvatsku došli oko godine 794. To bi vrijeme približno odgovaralo razdoblju ratovanja Franaka

*protiv Avara. Prema tome, Hrvati su prema priči iz glave 30. u današnju postojbinu došli tek koncem 8. stoljeća, što bi odgovoralo (...) činjenici da o njima u 7. i 8. stoljeću u našim krajevima nema vijesti ni u jednom suvremenom izvoru.*¹⁰⁹

Dakle, zaključak koji ćemo dobiti ako pogledamo u **30.** glavu Porfirogenitovog dela jeste da su se Hrvati na Balkan doselili krajem 8. i početkom **9. veka**, kako i potvrđuju svi pisani istorijski izvori tog doba. Kao što je rečeno, problem za branioce „verodostojnosti“ Porfirogenitovog dela jeste u tome što se u **31.** glavi istog kaže kako su Hrvati došli na Balkan u **7. veku**.¹¹⁰ Ovo je očita kontradiktornost, koju su prevideli rimske falsifikatori tog dela.

Kada su branioci vatikanske verzije istorije shvatili šta su napravili, ponudili su novu teoriju: oni kažu kako su se Hrvati za trajno naselili u 8/9. veku, ali su na Balkan i u Vizantiju upadali u 7. veku, zajedno sa drugim Slovenima i Avarima. Međutim, i ovde se pojavljaju dve nepremostive prepreke: prvo, ako su Hrvati zaista upadali sa Slovenima i Avarima u to doba, kako su Hrvati onda mogli da proteraju Avare, kako nam kaže Porfirogenit? I drugo, čak i kad bi bilo tačno, to nema nikakve veze ni sa dolaskom Hrvata, ni s njihovim poreklom, a najmanje sa navodnim postojanjem nezavisne države Hrvata. O tome je pisao isti autor:

*Nema nijednog dokaza da bi situacija u avarsкој državi godine 622/623. ili 626. bila povoljna za prodor hrvatskih četa sa sjevera kroz avarsku državu prema Dalmaciji.*¹¹¹

Ovo znači da Hrvati tada nisu mogli da nasele prostore današnje Hrvatske, pa ni Dalmaciju. A pošto su i ovoga bili svesni falsifikatori Porfirogenitovog dela, oni su morali da izmisle podatak da su Hrvati proterali Avare iz Panonije u sedmom veku, kako bi sebi prokrčili put do Dalmacije – i to one Avare koji su od 630. do 675. godine doživeli svoje „najsjajnije doba“, i iz kojeg potiče najveći broj avarske arheoloških nalaza.¹¹² I ne samo to, već da bi Hrvati zauzeli Dalmaciju, vatikanci su morali da izmisle još da su Hrvati, navodno, osvojili i celu Iliriju i Panoniju, kako bi sve bilo čisto pred njima i moguće za naseljavanje.

Hrvatski istoričar Nada Klaić pisala je isto:

Tvrđnja da su Hrvati došli u VII. stoljeću u Dalmaciju zaista se razumnim pretresom izvornih podataka više ne može braniti.

I u nastavku, sa prethodno opisanim objašnjenjem:

*Naprotiv, nakon 626. godine težište se avarske države povlači opet u Panoniju, a to znači da je poslije te godine i prolaz Hrvata avarskim središtem do 800. godine zaista manje vjerojatan.*¹¹³

Mada se sedmi vek ustaljeno uzima za dolazak Hrvata, sad vidimo da ima i hrvatskih istoričara koji u to sumnjaju, iako se drže zvanične istorije, u globalu, i iako podržavaju skoro sve ostale navode Porfirogenita. Ipak, većina smatra da su se Hrvati doselili sredinom 7. veka u prostor današnje Hrvatske, iako su ti Porfirogenitovi „Hrvati“, zapravo, bili Kubrati. Pored toga, ima i onih koji uopšte ne veruju da je

bilo ikakvih seoba Slovena u tom 7. veku, poput hrvatskog istoričara Mužića, a sa kime se slaže i hrvatski istoričar i lingvista Vatroslav Jagić.¹¹⁴ Prvi od njih je Porfirogenitovu tvrdnju o tzv. dolasku Slovena na Balkan u 7. veku nazvao „izmišljenom 'velikom seobom Slavena'“; on smatra da su se Hrvati doselili znatno ranije s Gotima. Dok je ovaj drugi rekao, kako ga to citira etnolog Niko Županić, da su tvrdnje Porfirogenita o dolasku Hrvata i Srba na jug „**neistinite i kao izmišljotina za historiju neupotrebljive**“.¹¹⁵ Na kraju krajeva, kako potvrđuju sami hrvatski istorici, o Hrvatima nema pomena u izvorima tog doba, već se oni po prvi put javljaju krajem 9. veka, a o čemu će više reći biti ispod.

Isto tako, zastupnici zvanične (rimske) istorije spremili su još jedan argument u cilju odbrane protivrečne 30. i 31. glave Porfirogenitovog dela. Naime, videvši da se te glave u velikoj meri razlikuju, deo istoričara je prihvatio tu jasnu činjenicu, te priznao da jednu od ovih glava nije mogao da napiše Porfirogenit. Da sve bude još besmislenije, došli su potom do zaključka da je jednu glavu kasnije dopisao neki „nepoznati autor“. I dok se može uzeti u obzir da su to delo mogli dopisivati i drugi vizantijski carevi ili pisari, i dok se može prihvatiti da jedan izvor poput Porfirogenitovog dela ne mora biti uvek istorijski tačan, da ne mora sadržati samo tačne i precizne podatke o različitim narodima, ovde se pak vidi da uopšte nije reč o pukoj netačnosti podataka i nekom dodavanju novih podataka iz malo kasnijeg doba, već je reč o tendeciozno dopisanom tekstu iz mnogo kasnijeg doba, a

čiji je cilj bio odvajanje Hrvata od Srba, u nacionalnom i u verskom smislu. Dakle, Porfirogenit jeste napisao to delo, ali ono je kasnije falsifikovano u onom delu koji se ticao Hrvata i Srba, da bi taj ceo srednjovekovni spis poslužio za političke ciljeve Rimske crkve.

Konkretno, Porfirogenit je zapisao da su se Hrvati i Srbi – uopšte, Sloveni – doselili na Balkan u 7. veku, i da su svi oni postali podanici (**robovi**) Vizantije. Međutim, njegove tvrdnja nije tačna, kao što ćemo posle videti, već je on, kao i brojni rimski i grčki pisci, u svoj svojoj pristrasnosti, pa i odbojnosti prema „varvarima“, htio prikazati Slovene kao robeve, kojima dobri vizantijski car Iraklije tobož poklanja svoju zemlju da je nasele. A onda, sledi falsifikovani deo iz mnogo kasnijeg doba, gde se kaže da su se Hrvati doselili na Balkan, proterali Avare na **molbeni poziv** cara Iraklija, i zatim osnovali svoju **nezavisnu** državu, i to ne samo jednu, već dve-tri „nezavisne Hrvatske“. Naravno, to se odnosi na Hrvate samo, a ne na Srbe ili druge Slovene, koji su ostali „robovi romejskog cara“. U Porfirogenitovom delu se često navodi izraz „Hrvati i **ostali Sloveni**“, samo da se slučajno ne bi pomenulo srpsko ime, i samo da bi se Hrvati prikazali kao vodeći i najslavniji narod Balkana.

Evo kako to zvuči iz pera hrvatskih istoričara:

U cjelini koja je ovdje u fokusu interesa, a koju tvore glave 29-36, može se raspoznati čak tri „autorska otiska“ i ...jasno uspostaviti red nastanka tri tekstualne celine. Prva i osnovna je ranije naznačeni „Spis o Hrvatima i Srbima“

(glave 31-36), koji je već postojao kada je napisana 29. glava.

I u nastavku od istog autora:

Treća tekstualna celina... 30. glava teksta... predstavlja višak, u punom smislu „strano tijelo“ u odnosu na „Spis o Hrvatima i Srbima“... i uredničke eksplikacije i dodatke „Spisu“ iz 29. glave... Naracija 30. glave i njezin ukupni smisao posve odudaraju od cjeline ostatka „balkanskog... dossiera“.¹¹⁶

Imajmo na umu da je autor ovog citata zastupnik teze o poreklu i vremenu doseljenja Hrvata po Porfirogenitu, i da ne dovodi u pitanje ni pedalj zvanične istorije; naprotiv, on zastupa isto što i većina drugih hrvatskih, srpskih i stranih istoričara o ovoj temi, te samo navodi gore opisanu enigmu bez ikakvog konkretnog pojašnjenja i novih zaključaka.

Dakle, ako pažljivo proučimo Porfirogenitovo delo, bez poteškoća doći ćemo do gore iznetog zaključka: prvo je bio napisan **jedan** spis o Hrvatima i Srbima, kao delu jednog te istog naroda (koji je uglavnom nazivan „Sloveni“), tj. prvo su napisane glave 31-36; zatim, bila je dopisana 29. glava u kasnijem dobu, a koja govori o osamostaljivanju Hrvata i Srba od Vizantije; i tek na kraju, dopisana je i 30. glava, a koju autor citata smešta u drugu polovinu 10. veka nakon Porfirogenitove smrti. Jednostavnije rečeno...

Glave 31-36. predstavljaju vizantijsku verziju porekla i istorije Slovena (priča o Slovenima kao „robovima“); tekst 29. glave je dakle kasnije dopisan, i to verovatno od strane

drugog vizantijskog cara ili pisara, ali koji ne menja suštinu rečenog u tekstu 31-36. glave. Međutim, najkasnije dodata, **30. glava**, jeste ta koja govori o nezavisnosti Hrvata, i koja time protivreči svim ranijim glavama istog spisa. Glava 30. jedino Hrvate izdvaja od svih Slovena; odjednom, Hrvati više nisu robovi Vizantije, već su nekako postali slavan, mnogobrojan i „poznat“ narod, koji ima dve-tri nezavisne države samo na Balkanu!

Ta 30. glava, „strano tijelo“ Porfirogenitovog dela, čiji se autor „ne zna“, ništa je drugo do falsifikovanog umetka Vatikana, koji je pričom o Hrvatima kao „posebnoj naciji“ i nezavisnim vladarima Balkana pokušao da iste odvoji od Srba, a u cilju da lakše pokori neposlušne Slovene, služeći se taktkicom svog prethodnika – Rimskog carstva: *Divide et impera*. Na ovo dodajmo da su „Hrvati“ iz te 30. glave oni koje predvode legendarna petorica braće, a za koje smo već videli da se odnose na kana Kubrata, tj. bugarsko ili tursko pleme Kubrate. Zaključak je sasvim evidentan: falsifikatori su iskoristili priču o dolasku bugarskih Kubrata na Balkan, koje su zatim prekrstili u „Hrvate“, te ubacili 30. glavu dela Konstantina Porfirogenita. Da ne bi sve izgledalo providno, delimično su odustali od priče o doseljenju u 7. veku, jer su se tada doselili Kubrati, pa su napisali kako su se „Hrvati“ tobož doselili u vreme „kneza Porge“, za koga niko živ nije čuo. Pošto se on ponekad poistovećuje sa knezom Bornom, koji je živeo u **9. veku**, došlo je samo do još veće zbrke, ali

su time ipak uspeli da prikriju njihov pravi identitet, a to su Kubrati iz 7. veka.

Istoričar Tibor Živković – direktor Istorijskog instituta SANU – takođe se slaže da pojedina poglavљa odskaču po svom sadržaju od ostatka Porfirogenitovog dela, kao i to da je moguće da je nešto dodato nakon Porfirogenitove smrti. On navodi i reči britanskih vizantologa, po čijem mišljenju priča iz 30, 31. i 32. poglavљa „**verovatno nije poticala sa tla Vizantije**“,¹¹⁷ iako on za isto navodi druge razloge. Još kaže (pritom imajmo na umu da Živković Porfirogenitovo delo smatra verodostojnjim) da postoji čak i mogućnost da je 30. glava nastala na osnovu „hrvatske tradicije“, i da ju je možda napisao „dalmatinski Hrvat“. Ali, na kraju izvodi zaključak da je Porfirogenit imao i pisani izvor pred sobom o ovoj temi; koji izvor je u pitanju, videćemo ispod.

Krajnje je zanimljiv i podatak u Porfirogenitovom delu da su se „Hrvati doselili pre Srba“ na Balkan,¹¹⁸ tako da se Sloveni ipak nisu zajedno doselili, već je deo njih (Hrvata, naravno) stigao „malko pre“ drugog dela (Srba, naravno). I ne samo to, već su Hrvati i pokršteni pre Srba, pišu rimski falsifikatori, i to ne samo jedanput, već dva-tri puta. Pored toga, posebno je naglašeno da su Hrvati naselili Dalmaciju „pre Srba“, a osim što su svuda stizali pre njih i bili bolji u svemu, kao što već rekosmo, Hrvati su čak i zadržali svoje staro ime „velikog naroda koji drži veliku teritoriju“, a za razliku od robovskih Srpcíća u ropskim sandalama.

Iz ovih navoda jasno se vidi netrpeljivost vatikanskih autora prema Srbima, s jedne, a želja za veličanjem Hrvata, pa i čitavi panegirici na njihov račun, sa druge strane, sve u cilju da se Hrvati, na jedan veoma providan način, prikažu kao neki odvojen entitet od Srba i posebna nacija, koja je navodno oduvek bila na strani Rima.

„Hrvati i ostali Sloveni“, ili: Hrvati i ostale kontradiktornosti Porfirogenitovog dela

Pogledajmo za kraj još neke navode iz Porfirogenitovog dela koji se tiču doseljavanja Hrvata, uopšte Slovena, i koji će samo dodatno posvedočiti da je ovaj spis u određenoj meri zaista bio falsifikovan.

Na primer, tamo se Atila Hunski, prozvan „Bič Božiji“ od strane Rimljana, ne naziva vladarom Huna, već „kralj Avara“. ¹¹⁹ Ovo nije čudno, složili bi se svi istoričari, zato što postoje i primjeri iz drugih izvora u kojima se zamenjuje ime Huna sa imenom Avara; razlog tome je što su oni bili narodi istog porekla, slične naravi i sličnog mesta življenja. Međutim, ono što su istoričari prevideli jeste činjenica da se Huni ni u jednom izvoru ne nazivaju Avari, niti se Atila igde naziva „avarским kraljem“, već je uvek bilo suprotno – Avari, Mađari i Bugari su nazivani Hunima. Ali, dok se preko toga i može nekako preći, sledeći primer ne samo da upada, već bode u oči:

Teritorija koju poseduju ti Rimljani nekada je dosezala sve do reke Dunav. Jednom prilikom, želeći da pređu reku i

*otkriju ko stanuje iza, prešli su je, i naišli na nenaoružane slovenske narode, koji su se zvali i Avari.*¹²⁰

Dakle, vidimo da ne samo da je Atila bio „kralj Avara“, već su se zapravo i Sloveni zvali Avari (?!). Nije postojala mogućnost da Porfirogenit napravi takvu grešku, a naročito zbog toga što on sam posle razdvaja ove Avare od Slovena, dok su i Hrvati, kao deo Slovena, navodno, posle i proterali upravo Avare. Isto tako, o Avarima i Slovenima su još pre Porfirogenita pisali brojni vizantijski istoričari, i nijedan od njih nije poistovetio Slovene sa narodima turskog porekla; pa kako je onda mogao Porfirogenit da napiše da se Avari nazivaju i Slovenima, kada nije imao **nijedan** izvor koji bi mu to rekao? Da li je onda to uopšte napisao Porfirogenit?

Razumljivo je kada, recimo, vizantijski hroničari više naroda nazivaju istim imenom; na primer, oni su neretko Bugare, Avare, Hune, pa i Slovene, nazivali „Skiti“, ali to je i logično, iz tri razloga: Bugari, Avari i Huni su izvorno narodi istog porekla, drugo, svi su oni u početku i živeli u predelu Skitije, severno od Crnog mora, tako da je taj naziv „Skiti“ više geografska odrednica u ovom slučaju, i treće, on je mogao da bude sinonim za naziv „varvari“.¹²¹

Međutim, poistovećivanje Slovena s Avarima odudara od toga. Avari se poistovećuju sa Slovenima na nekoliko mesta u Porfirogenitovom delu, uprkos tome što čak i sam Porfirogenit u kasnijim poglavljima jasno **razdvaja** Avare od Slovena, i ne samo da ih ne poistovećuje, već govori da su ratovali među sobom. A pošto se i Atila naziva „kralj

Avara“, a Avari su Sloveni, ispada da je Atila bio slovenski kralj! Kada su ruski proučavaoci, ali nezavisno od ovoga, tvrdili da je država Atile Hunskog bila zapravo prvobitno Rusko carstvo, i da je sam grad Kijev bio prestonica Huna i po njima dobio svoje ime, svi porfirogenitovci i branioci zvanične istorije su skočili i govorili da Huni nemaju veze s Rusima i Slovenima, već da su oni bili narod mongolskog porekla. Međutim, ako Sloveni, tj. Rusi nemaju nikakvih veza sa Hunima i Atilom, zašto je onda pisao Porfirogenit da je Atila bio Avarin, a da su Avari Sloveni? Da li je onda Porfirogenit bio u pravu, ili je neko, bez prevelikog znanja, malo dopisivao tekst nakon njega?¹²²

I konačno, dokaz koji u potpunosti raskrinkava maštu Vatikana, konkretno povezane sa ovim nimalo razumljivim citatom o Avarima i Slovenima, sastoji se samo u sledećem problemu. Rimljani, koji prelaze reku Dunav i sreću Avare, „koji se zovu i Sloveni“ (?!), jesu Rimljani za koje se već u prethodnoj rečenici istog citata i istog pasusa kaže kako su živeli u vreme cara **Dioklecijana**, što znači, čitava **tri veka** pre no što su se Avari, i navodno Sloveni, uopšte pojavili! U vreme Dioklecijana Rimljani jesu mogli da prelaze reku Dunav, ali tamo ne bi sreli Avare, jer Avari su u to vreme živeli u Srednjoj Aziji, dok u doba Vizantije i cara Iraklija, u 7. veku, kada su tu došli Avari, Romeji to nisu mogli da rade, jer granice Vizantije nisu dosezale blizu Dunava, a naročito ne u kasnijem dobu. Mogli su Romeji da prelaze Dunav u doba cara Vasilija Prvog, ali opet, tada su Avari

već nestali sa istorijske pozornice. Evo šta piše u falsifikatu koji se pripisuje Porfirogenitu:

(...) *Grad Dokleja, u kojem sada žive Dukljani, izgradio je taj isti car Dioklecijan, po kome je nazvana ova Dokleja. Teritorija koju poseduju ti Rimljani* (iz predela Dokleje, iz doba Dioklecijana) *nekada je dosezala sve do reke Dunav. Jednom prilikom, (isti ti Rimljani) želeći da pređu reku i otkriju ko stanuje iza, prešli su je, i naišli na nenaoružane slovenske narode, koji su se zvali i Avari.*¹²³

Zvanično objašnjenje je da Porfirogenit u prvom delu te rečenice priča o 3. veku, a da onda, bez ikakvog prelaza u pogledu sintakse i bilo kakve naznake, prosto „prelazi“ na pripovest o 6. veku! O tome je govorio i Bogo Grafenauer, neretko citiran istoričar kada je u pitanju analiza i odbrana „istinitosti“ Porfirogenitovog dela. On je zapisaо da su „U 29. poglavljу događaji **raspoređeni očito ispremiješano (izbutano**, prim. aut.), za narodnu tradiciju **nevjerovatno**: počinje se opisom Romana u Dalmaciji, koje je onamo – u Split i Duklju – tobože doveo Dioklecijan iz Rima. Poslije govora o tome, da je vlast tih Romana dopirala do Dunava, **prelazi odmah** na romanski napad 'na slovenske narode, koji se zovu i Avari', za koje Romani **začudo nisu znali da žive s onu stranu rijeke (...)**¹²⁴ I zaista, kako to Rimljani – osvajači Starog sveta – nisu znali ko živi iza Dunava? Po tumačenjima savremenih istoričara Porfirogenitovog dela, Rimljani nisu znali ko stanuje iza Dunava ni u 6. veku, jer oni smatraju da Porfirogenit govorи o 6., a ne o 3. veku (?!).

U nastavku Porfirogenitovog teksta još piše da ni ovi Rimljani, ni Sloveni nisu znali i „nisu očekivali“ da nekoga ima na suprotnoj strani reke. Zamislite, Sloveni nisu znali da li neko živi preko reke, niti su je ijednom prelazili do 6. veka – isto kao ni Rimljani, koji su uzgred rečeno osvojili skoro celi poznati im svet! Još ako uzmemo u obzir da su naselja građena uvek uz obalu reka, a kamoli da nisu pored Dunava, kako to onda da nisu znali ko živi preko reke, i da čak nisu ni **očekivali** da ikog nađu?

Pogledajmo šta kažu izvori. Da su Rimljani morali znati ko stanuje iza Dunava govore nam brojni rimski pisci koji su opisivali upade prekodunavskih plemena, i to mnogo pre „Veličine seobe naroda“ i pada Zapadnog Rimskog carstva. Ne moramo ni ići toliko daleko, već je dovoljno videti što Pseudo-Cezarije kaže o narodu koji živi iza Dunava i oko Dunava; on kaže da su tu živeli **Sloveni** i Fisonci.¹²⁵ Za ove Fisonce se često tvrdi da nisu Sloveni, međutim samo ime „Fison“ je stari naziv za Dunav,¹²⁶ te bi u prevodu značilo „Podunavci“, kako ih i naziva pisac. „Podunavci“ zato i ne može da bude etnonim; etnonim je ovo susedno „Sloveni“. Pseudo-Cezarije ionako pre opisa Slovena navodi slične podatke o Indijcima i Brahminima, gde to ime „Brahmini“ isto nije etnonim, već samo „Indijci“. I kao što su Indijci i Brahmini isti narod, tako su i Sloveni i Fisonci oznaka za isti narod. Dakle, Pseudo-Cezarije ih još u 4. veku nalazi kod Dunava, tako da nije postojala mogućnost da Rimljani (Romeji, Vizantinci) nisu znali ko

stanuje iza Dunava, i da nisu očekivali da tamo iko živi. Isto važi i za Slovene.

Istoričar Prisk u 5. veku piše da Huni pobeduje plemena oko reke Dunav, koja nabraja poimenice, i dodaje: „i ostale podunavske narode“.¹²⁷ Dakle, ako sami vizantijski izvori pre Porfirogenita govore o narodima iza i kod reke Dunav, kako to onda da Porfirogenit piše da Rimljani „nisu znali i nisu očekivali da neko stanuje iza Dunava“? Nije postojala mogućnost da Vizantinci ne znaju ko živi iza Dunava, dok je još manja mogućnost da tako nešto napiše Porfirogenit.

Zatim, možemo navesti i sledeći nerazjašnjeni fenomen Porfirogenitovog dela, a to je da se na jednom mestu kaže da Hrvati i Srbi, ali i drugi Sloveni, dolaze u **7.** veku u doba cara Iraklija na Balkan, dok se na drugom mestu kaže da su Sloveni bili u Dalmaciji već u **5.** veku. Tamo stoji zapisano da su Sloveni zauzeli neke gradove po Dalmaciji, te jedan deo stanovništva pobili, a drugi porobili, dok je treći uspeo da se spase i pobegne. Datum koji se vezuje za te izbeglice je „500 godina pre današnjeg dana, a to je 7. indikt 6457. godine“,¹²⁸ tj. kada se pretoči iz vizantijskog u savremeno računanje vremena, dobija se **450. godina**, što je skoro dva veka pre cara Iraklija, u čije su se vreme doselila slovenska plemena, kako piše kod Porfirogenita na drugom mestu.

Uostalom, dovoljno je znati da i sami vizantijski izvori spominju dva slovenska plemena na Peloponezu još u **6. veku**, dakle, pre no što je car Iraklije uopšte došao na vlast. Neko bi dao primedbu da je samo deo Slovena dolazio u 5,

pa drugi deo u 6, a treći deo, uključujući Srbe i Hrvate, tek u 7. veku; međutim, takvi novi pokušaji opravdavanja dela Porfirogenita i „slučajnih grešaka“ u njemu, ponovo, kose se sa malopre opisanim podatkom, da ni Romeji ni Sloveni nisu znali ko stanuje na suprotnoj obali Dunava. Jer ako je Porfirogenit tu govorio o 6, a ne o 3. veku, kako hoće velik deo savremenih istoričara, onda kako sa time uklopiti drugi podatak Porfirogenita, da su Sloveni bili u Dalmaciji, tj. da su prešli Dunav, još u 5. veku (450. godine)? Porfirogenit takvu grešku nije mogao da napravi, jer sam spominje ovu godinu i jer je morao znati za vizantijske izvore o Avarima i Slovenima.

Idemo dalje. Spominjani vitez Porfirogenitovog zamka, ugledni istoričar Živković, i sam kaže da se imena županija i gradova Hrvata iz 30. i 31. poglavlja razlikuju u načinu pisanja, iako je reč o imenima potpuno istih gradova. On za to, naravno, navodi opravdanje, kako je to tobož „logično“, jer su postojale „dve Hrvatske“ i jer je Porfirogenit koristio i latinski izvor. Međutim, postavlja se pitanje, zašto bi car Porfirogenit na dva načina pisao imena istih mesta, čak i da je koristio dva različita izvora za ta poglavlja?

Imena gradova i županija u 30. poglavlju su slična sa grčkim načinom pisanja, a imena (istih) u 31. poglavlju su slična latinskom načinu pisanja.¹²⁹

Još više nam otkriva sledeći primer. Isto delo nam kaže da se kod Porfirogenita koristi izraz koji je sigurno poticao sa Zapada, ponovo iz **latinskih, crkvenih izvora**. Taj izraz

glasí *kastra oikoumena*, što bi značilo „hrisćanski gradovi“, kako objašnjava Živković, i potom nastavlja:

Izraz kastra oikoumena se ne pojavljuje ni u jednom jedinom vizantijskom izvoru osim u DAI.

I ne samo to, već se taj izraz, „kojeg nema ni u jednom jedinom vizantijskom izvoru osim u Porfirogenita“, koristi **jedino u poglavljima o Slovenima**, tj. Srbima i Hrvatima:

*Taj izraz, kastra oikoumena, pojavljuje se jedino u DAI u poglavljima o Slovenima.*¹³⁰

Zatim, u Porfirogenitovom delu je zapisano da se oblast Dalmacija prostire do reke Dunav.¹³¹ Naravno, kako znamo da Dalmacija nikada nije dosezala do Dunava, postavlja se pitanje, zašto bi Porfirogenit to napisao? Kako je mogućno da on nije znao granice Dalmacije, kad su i Rimsko carstvo i Vizantija povremeno dosezali do reke Dunav, kada je ista bila najpoznatija reka na Balkanu, i kad je morao da zna za domaće izvore koji o tome govore? Predstavnici zvanične istorije brane ovu besmislenu tvrdnju, smatrajući da tobože Porfirogenit „nije znao“ granice Dalmacije, da je „napravio grešku“, ili da pak onaj nepoznati autor to nije znao.

Pravi odgovor dobijamo samo ako postavimo pitanje – Kome je bilo u interesu da govori o Dalmaciji kao oblasti koja se prostire od mora do Dunava? To je bilo u interesu istih onih koji su tvrdili da su Hrvati stigli u Dalmaciju pre Srba, i da su Hrvati imali dve nezavisne države, jednu u toj Dalmaciji, a drugu u Panoniji, preko Dunava, tako da su se

praktično ove dve Hrvatske graničile, ali i njihova teritorija poklopila sa granicama „Velike Hrvatske“ iz 20. veka.

Štaviše, ako je Dalmacija zaista, „od davnih vremena“, dosezala do reke Dunav, kako piše kod Porfirogenita, zašto je onda Porfirogenit pisao da su Hrvati naselili i Dalmaciju, koja doseže do Dunava, i Iliriju, kada se Ilirija jedino može odnositi na oblast ispod Dunava, tj. već se nalazila u okviru iste te Dalmacije?

Još veći problem je u tome što u Vizantiji, zapravo, nije ni postojala oblast Ilirija ili Ilirik, već je to bio naziv rimske provincije, a koju su činile upravo ove oblasti Dalmacija i Panonija. Vizantijska prefektura Ilirik nije obuhvatala deo Balkana koji se navodi kod Porfirogenita, već skoro čitavo Balkansko poluostrvo, tako da ne samo da je nelogična ona Porfirogenitova tvrdnja o naseljavanju Hrvata u Dalmaciji i Iliriji, pošto se Dalmacija već prostire do reke Dunav, te bi Ilirija trebalo da bude u njenom sklopu, već je mnogo više nelogična tvrdnja da Hrvati naseljavaju i Dalmaciju i Iliriju i Panoniju, pošto Dalmacija i Panonija spadaju u Ilirik (?!). Nekoliko puta pomenuti autor, koji se pokazao kao najbolji branilac Porfirogenita, i sam kaže:

Vizantijski pisci nikada ne bi stavili da Ilirik označava zapadni deo Balkana, to jest, nekadašnju rimsку dijecezu Ilirik, u koju je spadala i Panonija. Ta dijeceza Ilirik nema nikakve veze s vizantijskom prefekturom Ilirik, koja nam je dobro poznata iz vizantijskih izvora 6. i 7. veka.¹³²

Mada nesvesno potvrđuje do sada rečeno, autor gornjeg citata, začudo, ne dolazi do zaključka da je ovde reč o spisu koji je falsifikovan, već nastavlja da priča o „Hrvatskama“, mada i sam posle priznaje da je „pitanje da li su ti podaci pouzdani“, pa na kraju dolazi do zaključka:

Konstantinov primarni izvor o Hrvatima je očito imao namjeru da Panoniju stavi pod crkvenu jurisdikciju Rima, a da bi to postigao, morao je da nađe neku političku silu koju bi iskoristio u tu svrhu. Nije mogao odabratи Karantance ili Moravljane, pošto su oni bili pod vlašću Franaka, već samo nekog ko je bio nezavisan u to doba. Zato je isti autor morao da izmisli Panonske Hrvate, kako bi Rim mogao, preko Hrvata, da polaže pravo na Panoniju.

Naglasimo da su ovo reči istoričara koji je pokušao da odbrani „verodostojnost“ Porfirogenitovog dela, i koji osim ovih citata iz istog, sve ostalo smatra tačnim, i uvek verno zastupa stavove službene istorije. U nastavku je zapisao:

I dok je autor znao tačna imena petoro braće i dve sestre koji predvode Hrvate u Dalmaciju, on nije znao imena onih koji su (jedan deo Hrvata) odveli iz Dalmacije u Panoniju. Ova prva priča o poreklu Hrvata je istinita, dok je priča o preseljenju dela istih iz Dalmacije u Panoniju verovatno izmišljena.¹³³

Najkonfuziniji deo Porfirogenitovog dela, s ispoljenjem autorovog nepoznavanja geografije i istorijskih prilika tog doba, a koji se tiče navodnog preseljenja dela Hrvata koji osvajaju Iliriju i Panoniju, te osnivaju sopstvenu nezavisnu

državu, spomenuti istoričar-vizantolog smatra izmišljenim. To se u potpunosti uklapa sa našim ranijim zaključkom da je Vatikan proglašio bugarske Kubrate i Avare iz Panonije za „panonske Hrvate“, o kojima će još reći biti ispod. Njih uostalom čak ne spominju ni franački izvori u 9. veku, već spominju jedino „panonske **Slovene**“ i „Hune“/Avare.¹³⁴

S druge strane, deo Hrvata koji je naselio Dalmaciju, te tamo osnovao još jednu „nezavisnu državu“, autor gornjeg citata smatra istinitim, kao i većina istoričara. Međutim, to su oni Porfirogenitovi „Hrvati“ koje vode petorica braće, a za koje smo već videli da isto predstavljaju bugarsko pleme **Kubrate**. Imena ovih vođa – Hrvat, Koseg, Muhel, Kluk i Lobel (i sestre: Tuga i Buga) – očigledno nisu slovenskog porekla. Pokušaj da se Goti proglose za vođe ili manjinski ratnički sloj Hrvata takođe ne može biti tačan, jer ovo nisu ni gotska imena. Ovo jedino mogu da budu imena **turskog** porekla, kako je pokazao dr Osman Karataj.¹³⁵ On je naveo turska imena koja su istovetna sa njima, i objasnio njihova značenja. A bugarsko je pleme Kubrati/Huvrati upravo bilo turskog porekla, dok je ime njihovog rodonačelnika glasilo Kubrat/Huvrat. Ono ima značenje samo na turskom jeziku, a ne slovenskom, gotskom (germanskom) ili iranskom. Na ovo dodajmo još da nije slučajno ni što za Porfirogenitove „Bele Hrvate“, tj. Kubrate, piše da su isti „živeli s Turcima (tj. Mađarima) u ljubavi i stupali sa njima u srodstvo“, jer su Mađari i Bugari Kubrati istog, turskog porekla.¹³⁶

Pogledajmo šta kažu i sami hrvatski istoričari u vezi sa tim. Recimo, Vjekoslav Klaić, koji je verovao u postojanje panonske i drugih Hrvatski, pa čak navodio i potencijalnu „vardarsku Hrvatsku“, ipak je bio svestan ovih protivrečja, te je zapisao da je „Vječna šteta, što Konstantin **nigdje ne opisuje druge hrvatske države u Iliriku i Panoniji**. Da je Hrvata od ikona bilo u Panoniji, suviše je poznato (?!); no **gdje su bili ilirski Hrvati, gdje je taj od Hrvata osvojeni Ilirik?**¹³⁷ Ostao je u čudu Klaić ne znajući da Porfirogenit tj. njegovi vatikanski nastavljači nisu ni mogli da govore o državi koja nikada nije postojala. Dok je Marjetić, potpuno svestan činjenica, pisao da su **Franci** bili ti koji su pobedili Avare i zauzeli im nekada njihovu zemlju Iliriju i Panoniju, a ne Hrvati. No ipak, ne želeći da zaključi očevидно, on na kraju kaže da su ovi Franci „možda oslobodili dalmatinske Hrvate“, pa im navodno dali „Iliriju i Panoniju da njima upravljaju“. ¹³⁸ Konačno, još jedan velikan među hrvatskim istoričarima, Franjo Rački, i sam priznaje da nije mogla da postoji neka „nezavisna Hrvatska“ u 7. veku, pa kaže kako je „neosnovana i navedenim okolnostima protivna tvrdnja cara Konstantina Porf. o hrvatskoj državi u Panoniji“. On je za Porfirogenita rekao da je govoreći o tome „**pomiješao vremena**“. ¹³⁹

Zatim, hrvatski istoričar N. Klaić potvrđuje nam da stari istoričari Porfirogenitovo delo nisu ni smatrali za ozbiljno, kada kaže da su „Proturječnosti u carevu djelu bile jedan od uzroka da se DAI odbacivao kao izvor za najstariju

povijest Hrvata i Srba“, i da su te protivrečnosti bile toliko „očite da se (to) carevo djelo odbacivalo kao plod njegove mašte“. ¹⁴⁰ Mada su ga istoričari uglavnom odbacivali zbog pristrasnosti Porfirogenita, kao i mnogobrojnih protivrečja, oni pak nisu ni onda uviđali da je reč o falsifikatu. Ali, kad se tu uplela politika, u ovom slučaju politika Rimske crkve, onda je čak i takav nepouzdan spis odjednom postao glavni izvor za poreklo Hrvata i Srba.

U 29. poglavlju Porfirogenitovog dela piše da Sloveni, u koje spadaju Hrvati, nisu imali svoje arhonte do vremena cara Vasilija (kraj 9. veka), već samo župane, a onda u 30. poglavlju piše da nad Hrvatima, u vreme cara Iraklija (u 7. veku), vlada **arhont** Porga. Čak i ako bi ovaj Porga zaista i bio knez Borna, situacija se nimalo ne menja, jer je i Borna živeo pre cara Vasilija.¹⁴¹ Zašto onda Porfirogenit kaže da Hrvati nisu imali svog arhonta do kraja 9. veka, a onda na drugom mestu kaže da imaju arhonta (vladara) u 7. veku?

Da ovde nije kraj kontradiktornostima glavnog izvora o poreklu i ranoj istoriji Hrvata, govori nam i sledeći primer. Naime, pominjanje čudesnih seoba Srba, koji prvo idu do solunske oblasti (da mole cara Iraklija za zemlju), koji se onda vraćaju do Dunava, pa se ponovo naseljavaju na jug, nije kontradiktorno samo zbog takvog navodnog dolaženja i odlaženja, i uzroka istih, koji se nigde ne navode, već zato što se tu spominje i vizantijski „strateg Beograda“.¹⁴² I dok se može preći preko podatka da Porfirogenit spominje neku „solunsku temu“ (u 7. veku, koji se uzima za doba dolaska

Srba, nije postojala ta tema, ali jeste u doba Porfirogenita), preko pomena Beograda, njegovog stratega i „druge seobe“ Srba ne možemo preći, jer kako kaže akademik Živković, „U istoriografiji se uglavnom smatra da je funkcija stratega Beograda (...) prestala postojati do početka 7. veka, tj. 615. godine, i da je cela ova priča o drugom doseljavanju Srba zato **malo verovatna** (...) Štaviše, tokom celokupne istorije Vizantije, **Beograd nikada nije bio sedište neke teme**“. A ako Beograd nikada nije bio sedište teme, onda nije mogao da postoji ni Porfirogenitov „strateg Beograda“. ¹⁴³ Na kraju je isti autor samo još rekao da je „Pominjanje ovog stratega Beograda **začujuđe**“, i taj izmišljeni dodatak samo pripisao „anonimnom autoru“, ne donevši nikakav zaključak. ¹⁴⁴ Ne moramo ni dodati da se Beograd pod tim imenom prvi put javlja tek u 9. veku, da je do tad nazivan Singidunum, da je mala verovatnoća da će vizantijski car upotrebiti slovenski naziv za grad koji ionako već ima polatinjeno ime, i da sam Singidunum tada uopšte i nije bio pod vlašću Vizantije.

Protivrečjima, koja nisu mogla da budu slučajne greške, nema kraja, naprotiv, kako se više proučava Porfirogenitov spis, njih je sve više. Recimo, govorili smo o začuđujuđem nepominjanju „arhontu Srba“, tj. vođi Srba koji ih je doveo na Balkan i koji je bio rodonačelnik njihove prve dinastije. Potpuno je nelogično da Porfirogenit piše o nekom Gojku, Prosigoju ili Vlastimiru, kao malo kasnijim vođama Srba, a da ne zna ime njihovog prvog vođe, za koga kaže da je čak

dolazio u Carigrad, pregovarao sa carem Iraklijem i primio hrišćanstvo! I ne samo to, već kod Porfirogenita piše da se ne znaju ni imena naslednika „nepoznatog arhonta Srba“ – ni ime njegovog sina, ni ime njegovog unuka, kao naravno, ni „ostalih srpskih kneževa iz te dinastije“. Prvi se pominje Vojislav ili Višeslav, koji je počeo da vlada „**neko vreme**“ nakon ovih prvih vođa Srba (?!).

Sa druge strane, Hrvatima se pripisuje čak pet vođa na jednom, a jedan vođa na drugom mestu. Najzanimljivije je da nijednu od tih ličnosti istorija ne poznaće,¹⁴⁵ već za njih znaju jedino „Porfirogenit“ i rimski papa. I dok se za Srbe, naravno, ne zna ko su im bile prve vođe, za Hrvate se može izvesti čitava jedna dinastija, od 7. veka i doba doseljenja, pa sve do 12. veka! Povrh svega, na još jednom je mestu u Porfirogenitovom delu zapisano da je Hrvate predvodio, ipak, **neimenovan vođa**, otac „kneza Porge“ – što znači, skoro isto kao i u slučaju „**nepoznatog** arhonta Srba“. Gore spomenuti istoričar je u vezi s tim napisao da „Nije moguće da su Srbi i Hrvati zaboravili ime osnivača svoje dinastije“, što i jeste logično.¹⁴⁶ Živković je došao do zaključka da se te vođe Srba i Hrvata namerno ne pominju, jer su tada Srbi i Hrvati bili pagani, te da se samo spominju njihove vođe kada su primili hrišćanstvo (poput „kneza Porge“). U tome takođe ima logike, no, problem je što kod Porfirogenita piše kako su Srbi primili hrišćanstvo upravo u vreme svog prvog neimenovanog vođe; isti autor, inače, najistaknutiji

proučavalac i branilac Porfirogenita, itekako je bio svestan ovoga, te je zato i napisao sledeće:

*Stoga, izgleda da je autor (Konstantinovog primarnog izvora) zapravo izmislio celu priču o krštenju Srba.*¹⁴⁷

U vezi s tim, zanimljivo je to što „Porfirogenitovo“ delo navodi jedino kneza Trpimira i Krešimira od kasnijih vođa Hrvata, dok umnogome više imena vođa i podataka daje o Srbima; sa druge strane, o doseljenju i krštenju Srba skoro da se ne zna ništa, i sama Porfirogenitova priča više liči na kopiju priče o Hrvatima, dok o poreklu i doseljenju Hrvata pruža se mnogo više podataka. Da li je to logično? Da li je logično da vizantijski car ne navodi podatke o Hrvatima iz kasnijeg doba, a da pak o mračnoj, nerazjašnjenoj i nikome znanoj ranoj istoriji i poreklu Hrvata daje obilje podataka?

Vratimo se sad na hrvatske istoričare i njihove pokušaje da opravdaju neizbrojeno mnoštvo grešaka, izmišljotina i protivrečja u Porfirogenitovom delu. Margetić kaže sledeće o tvrdnji kod Porfirogenita da su Hrvati proterali Avare, te da su pobili „veliku vojsku Franaka“ i njihovog vođu, „koji se zvao Kocilis“, kako tamo piše:

Dakako da je prikaz događaja oko uništenja avarske moći koncem VIII. i početkom IX. stoljeća u 30. glavi DAI donekle površan i netačan. Tako je primjerice Kadolah (Porfirogenitov „Kocilis“) umro od bolesti godine 819., pa se vijest o pogibiji franačkog vođe odnosi na pogibiju markgrofa Erika kod Trsata 799. godine (...)

Dakle, još jedna „greška“ kod Porfirogenita: Kadolaha nisu usmrtili Hrvati, već je umro od bolesti. Margetić misli verovatno da je Porfirogenit greškom „pomešao“ Kadolaha sa Erikom, pa zatim nastavlja:

*Ljudevitove borbe s Francima nisu trajale sedam, nego najviše pet godina, itd.*¹⁴⁸

Kod Porfirogenita piše da su Hrvati ratovali s Francima sedam godina, a Margetić i to navodi kao novu „slučajnu grešku“ Porfirogenita, dok zaboravlja nepobitnu činjenicu da se Ljudevit ni u jednom pisanom izvoru **ne** navodi kao hrvatski knez ili knez Panonske Hrvatske. Da Porfirogenit nije znao koliko su Franci i Hrvati (Sloveni) ratovali, onda bi napisao „nekoliko godina“, a ne sedam, jer je ovaj izraz ionako čest u Porfirogenitovom delu.

Povrh svega, bilo je i drugih vrsta pokušaja da se iznađe opravdanje za Porfirogenitove tvrdnje, pa je tako Kocil(is) poistovećivan i sa panonskim knezom Koceljom, kao što je činio Ferdo Šišić. I dok knez Kocelj zaista i jeste bio vazal Franaka, ili „franački vođa“, i dok njegovo ime zaista liči na Porfirogenitovo ime „Kocil“, i u ovome slučaju se javlja protivrečje, jer je on živeo u **drugoju polovini 9. veka**, dok su knez Ljudevit i knez Borna, za koje se smatra da su bili vođe Hrvata u ratu sa Francima, živeli **početkom 9. veka**. Porfirogenit kaže u nastavku gornjeg citata da je Hrvatima u to vreme vladao „arhont Porin“. I hrvatski i srpski istorici Porina poistovećuju sa Porgom, a Porgu sa Bornom, mada ostaje nejasno zašto Porfirogenit, ponovo, ime iste ličnosti

na dva mesta piše na dva različita načina. Da li je Kocil(is) onda zaista Kadolah, koga je Porfirogenit zamenio za Eriku ili je reč o nekom drugom, videćemo kasnije.

Pogledajmo i ostale kontradiktornosti Porfirogenitovog dela. Na jednom mestu se kaže da Hrvati nisu vodili ratove sa Bugarima, osim što su jedanput pak ratovali samo protiv bugarskog kana Borisa.¹⁴⁹ No, problem je u tome što se u priči o Srbima kaže da su **Srbici** bili ti koji su ratovali sa Borisom, a ne Hrvati. Čak se kaže da su Srbi dobili darove od Borisa nakon primirja, a pritom isto piše i za Hrvate! Vizantolog i akademik Živković, branilac Porfirogenitovog dela, kaže sledeće u vezi s tim:

*...Ako je postojao model po kom je autor (DAI) načinio sadržajno ista poglavља о Hrvatima i Srbima, onda je vrlo verovatno da je srpsko-bugarski rat poslužio kao model za navodni hrvatsko-bugarski sukob.*¹⁵⁰

Sasvim jasno priznanje o protivrečnostima prisutnim u Porfirogenitovom delu. Kasnije ćemo videti šta kažu drugi istoričari na ovo.

U pogledu Bugara i Srba, piše i da Srbi nikada nisu bili pod vlašću Bugara, dok na jednom drugom mestu, ponovo protivrečno, piše da je Srbija osvojena od strane Bugara.

Zatim, zapisano je kako je grad Salonu (Split) osnovao rimski car Dioklecijan; istoričari se pak slažu da Split **nije** osnovao Dioklecijan.¹⁵¹

Kod Porfirogenita takođe piše da su vladari Travunije oduvek bili pod vlašću arhonta Srba, tj. nisu bili nezavisna

i posebna država, dok na drugom mestu piše kako je vladar Travunije bio nezavisan od arhonta Srba. Živković je ovo pokušao da objasni na sledeći način: Travunija je bila pod vlašću arhonta Srba i zavisna od njega do doba Vlastimira, koji se tu spominje, a od tada je postala nezavisna. No ipak, problem je u tome što se tek u **nastavku** istog pasusa kaže kako su „Arhonti Travunije **oduvek** bili pod vlašću arhonta Srba“. Gde god da se pogleda Porfirogenitovo delo, nailazi se na sve same „slučajne greške“, „izmeštanja“, netačnosti i kontradiktornosti. A da to nije sve, pokazaće nam dodatno i poslednja poglavља o Porfirogenitu.

Konačan dokaz: Vatikanci prepisivali iz *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* pri falsifikovanju Porfirogenitovog dela *De Administrando Imperio*

Najveće dokaze o Porfirogenitovom delu kao falsifikatu nisu doneli predstavnici tzv. srpske istorijske škole, ni bilo ko od stranih istoričara, već kao što se i moglo primetiti, to je učinio istoričar koji je trebalo da odbrani verodostojnost Porfirogenitovog dela i koji je samo jedan u nizu branilaca zvanične, falsifikovane istorije sveta. Reč je o pominjanom istoričaru Tiboru Živkoviću, koji je u svojoj novoj knjizi, a sigurno ne nameravajući to da učini, zapravo otkrio na koji način je falsifikovano delo „O upravljanju carstvom“.

Ironično je to što je on došao do zaključka da je u stvari Porfirogenitovo delo dopisao neki „nepoznati autor“, a koji se koristio izvorom koji, naravno, **nije sačuvan**, tj. tobože je izgubljen. (Ne bi nas čudilo da se u nekim „arhivama“ u skorije vreme „slučajno“ pronađe taj „izvor“.) On je naveo i mogućnost da je Porfirogenit samo koristio taj nepoznati latinski izvor, bez obzira što ga niko nikada nije video, što mu se ne zna naslov, i što nema ikakvih dokaza za njegovo postojanje. Tibor Živković ga je nazvao *De Conversione Croatorum et Serborum* („O pokrštavanju Hrvata i Srba“). I zaista, kada bi i postojala mogućnost da Porfirogenitovo delo nije falsifikovano, da je verodostojno, jedini odgovor na pitanje, koji je bio glavni istorijski izvor Porfirogenitu, bio bi da je reč o nikome na svetu poznatom i izgubljenom izvoru, pošto drugog logičnog odgovora nema. No ipak, mi znamo da ono jeste falsifikovano, i u nastavku ćemo izneti nove dokaze, i videti da je zapravo Živković tome najviše doprineo.

Naime, vatikanski krivotvornici su u cilju falsifikovanja Porfirogenitovog dela upotrebili jedan srednjovekovni spis, koji se zove *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* („O pokrštavanju Bavaraca i Karantanaca“). Istorija Tibor Živković je pokušao dokazati da je njegov imaginarni izvor za Porfirogenita samo načinjen „**po uzoru**“ na ovo delo, ali da nema ni govora o falsifikovanju. Ako uzmemo u obzir i sve do sad rečeno, vi sami prosudite da li su opisi koji ćete

ispod videti dodatni dokaz da je Porfirogenitovo delo bilo falsifikovano ili nisu. Idemo redom.

Na primer, pogledajmo šta piše u delu *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, napisanog s kraja 9. veka, što znači pre Porfirogenitovog dela:

(...) *Huni* (tj. Avari) *isteraše Rimljane, Gote i Gepide iz Donje Panonije, te zauzeše njihovu zemlju* (...)¹⁵²

Dok u Porfirogenitovom delu piše ovako:

(...) *Avari isteraše odavde* (iz Dalmacije) *Rimljane* (...) *Ovi Rimljani behu proterani od Avara* (...)¹⁵³

Reč je o istom događaju, ali u izvoru piše kako su Avari proterali Rimljane, Gote i Gepide iz Donje Panonije, dok u Porfirogenitovom delu, koje je napisano u kasnijem dobu, piše samo kako su Avari proterali Rimljane, ali ne iz Donje Panonije, već iz Dalmacije. Ovo još uvek ne mora ništa da znači, ali, idemo dalje.

U prvom delu u nastavku teksta piše:

(...) *nakon dugih borbi Franci i Bavarci, a zajedno sa njima i Karantani, pobediše ih* (Avare) *i isteraše iz zemlje. Potom Karantance pokrsti* (franački) *car, te ih učini svojim podanicima.*¹⁵⁴

Dok u Porfirogenitovom delu piše ovako:

(...) *Po zapovesti cara Iraklija, ovi Hrvati pobediše i isteraše te Avare iz ove zemlje* (...) *Car Iraklige je doveo sveštenike iz Rima* (...) *koji su pokrstili Hrvate* (...)¹⁵⁵

U oba dela se opisuje isti događaj o proterivanju Avara i naseljavanju Slovena u njihovu zemlju, koju su nekada u

svom posedu imali Rimljani. Ono što predstavlja dokaz da je ovde reč o falsifikovanju jeste činjenica da u prvom delu nema ni pomena o Hrvatima, dok u Porfirogenitovom delu, koje je napisano nakon ovog prvog, ubacuju se Hrvati. Kao što se vidi, Avare nisu proterali Hrvati, već Franci, Bavarci i Karantanci. Takođe, Avari nisu ni proterani iz Dalmacije, kako to piše kod Porfirogenita, već iz Panonije, i to samo iz Donje Panonije. Konačno, u vreme tih događaja nisu ni bili pokršteni Hrvati, već Karantanci. Sasvim je očigledno da je falsifikator iskoristio delo *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* kao izvor, ali potom Franke i Slovene, prosto, preimenovao u Hrvate (lat. *Chrobatii*). Još je očiglednije po tome što su falsifikatori Panoniju zamenili sa Dalmacijom, pošto im je Dalmacija bila bitna kao mesto u koje su Hrvati došli „pre Srba“, i koje se tobože prostiralo do reke Dunav, kako piše kod Porfirogenita. Zašto je onda Živković došao do zaključka da je spomenuto delo poslužilo Porfirogenitu, ili anonimnom autoru, samo kao „uzor ili model“, kad se u njemu uopšte ne pominju Hrvati, a pritom se govori o istim događajima?

Zabunu izaziva i pominjanje kneza Porge, za koga se u Porfirogenitovom delu kaže da je tada bio vođa Hrvata, jer se taj Porga poistovećuje sa „hrvatskim knezom“ Bornom; Borna je živeo u 9. veku, a ne u 8. veku, kada se i zbio ovaj događaj. To je razlog zašto su mnogi istoričari tvrdili da je car Iraklije (610-642) tu naknadno ubačen. Sami hrvatski istoričari, i uopšte predstavnici službene istorije, pisali su

da Iraklije predstavlja neopravdan umetak. Od hrvatskih je Margetić, recimo, smatrao da je Porfirogenit ubacio Iraklija i da je to pisano u „probizantskom duhu“; ista su mišljenja imali Rački, Jagić, Karaman, Šišić, i drugi. Hrvatski istorik N. Budak kaže da je „Razdoblje intenzivnog pokrštavanja Hrvata (...) započelo nakon franačkog osvajanja Liburnije i Dalmacije“, ¹⁵⁶ što bi značilo u 9. veku, a ne u doba Iraklija; u vezi s tim, Grafenauer piše da je „Heraklije tendeciozno i nehistorijski uvučen u hrvatsku povijest“; ¹⁵⁷ dok od srpskih istoričara, Živković zaključuje da se radi o caru Irakliju II, i da Porfirogenit nije napisao ništa što je protivrečno u tom delu teksta. Iako ima logike u njegovom dokazivanju da se Hrvati jesu doselili i pokrstili u 7. veku, on pritom ipak nije razjasnio identitet kneza Porge koji se tu spominje. Naime, ako je Porga isto što knez Borna, kako mnogi hoće, onda se radi o kontradiktornosti, jer je Borna živeo u 9. veku, kao što smo i objasnili. A ako nije Borna, već se zaista radi o 7. veku, onda je to dodatni dokaz da je „anonimni autor“ uzeo podatke iz *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, izmenio ih i potom ubacio u Porfirogenitovo delo (mada ni u tom slučaju nema poklapanja, jer se opisani događaj zbio sredinom 8. veka). Ali, ako se tu **ne** radi o istom događaju, već Porfirogenit zaista govori da su Hrvati proterali Avare u 7. veku, u doba Iraklija (bilo Iraklija I ili Iraklija II), ako Porga nije knez Borna, i ako je Živković u pravu, uprkos gornjem poređenju spomenutog izvora i Porfirogenitovog dela, onda ko je bio Porga, i ko je bio njegov neimenovan

otac, „u čije doba su Hrvati proterali Avare“? Dakle, ako zaista tu nije reč o knezu Borni (što bi jedino moglo spasiti porfirogenitovce u ovom slučaju), i ako se zaista ne radi o falsifikovanju događaja oko pokrštavanja Karantana, i ako se to dešavalo u vreme Iraklija II, za šta Živković i navodi dobre dokaze, onda **ko je knez Porga?** Odgovor na ovo pitanje se nalazi u sledećem poglavljtu.

O Porfirogenitu i njegovom izvoru, u pogledu gornjih citata, Živković je zapisao kako je „Sličnost u stilu pisanja očigledna; čak je i terminologija ista“. ¹⁵⁸ Uostalom, ako je kod Porfirogenita opisano da su Hrvati bili pokršteni nakon proterivanja Avara, u vreme Porge, koji se izjednačava sa Bornom iz 9. veka, jasno je da je reč o događaju koji nema nikakve veze s Hrvatima, već sa Francima i Karantancima, pokrštenim u 8. veku, dok pomen Iraklija u tom slučaju još jedan je pokazatelj falsifikovanja.

Oni koji bi hteli da Karantance poistovete sa Hrvatima, kako bi možda opravdali Porfirogenitovu tvrdnju da Hrvati proteruju Avare, a ne Franci i sa njima Karantanci, nailaze na dva problema: prvo, Porfirogenit ne pominje **Franke** sa Hrvatima kao pobedioce nad Avarima, već samo Hrvate, i to kao jedini i najznačajniji faktor u tom događaju, a drugo, ako bi bili Hrvati isto što Karantanci, onda sve one ostale Porfirogenitove tvrdnje o poreklu, doseljenju i pokrštenju Hrvata padaju u vodu, pošto se one ne uklapaju u istorijski opis Karantanaca, koji su bili najzapadniji i jedan posebni deo južnoslovenskih plemena.

Dodatni dokaz da je ovde reč o falsifikatu predstavlja i činjenica da „anonimni autor-nastavljač“ Porfirogenitovog dela često na više mesta ponavlja isti podatak, i to upravo o onome za šta mi smatramo da je protivrečno. U gornjem je primeru kod Porfirogenita opisan, dakle, isti događaj kao u delu *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, i to na isti način; jedna jedina razlika, ne računajući što su umesto Karantanaca i Franaka stavili Hrvate, jeste u tome što su u Porfirogenitovom delu ubaćene i kraće rečenice koje samo **ponavljaju** priču o doseljenju i pokrštenju Hrvata, kao da je autor htio da nas stalnim podsećanjem ubedi u sve svoje tvrdnje o Hrvatima i Srbima.

Vratimo se poređenju Porfirogenitovog dela s delom *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*. U drugom delu, kako piše i Živković, zapisano je kako je iz Franačke došao među **Karantance** „jedan čovek koji je bio dobre naravi i mudar“, i koji je širio hrišćanstvo među njima,¹⁵⁹ mada su oni formalno primili hrišćansku veru još pre toga. Reč je o nekom svešteniku Vergiliju. Ne ističe se pak da je Vergilija poslao papa, ali pošto je bio rimokatolički biskup, logično je da je to radio sa dozvolom glavara svoje Crkve.¹⁶⁰

Sa druge strane, kod Porfirogenita imamo Martina, koji je isto bio „mudar i pobožan sveštenik“, koji je propovedao hrišćanstvo među Hrvatima, mada su formalno već primili hrišćansku veru pre toga, i koga je poslao rimski papa.¹⁶¹

Sličnosti između misije Vergilija i „Martina mučenika“ se naziru, s tim da u izvoru piše da je Vergilije došao među

Karantance, a kod Porfirogenita da je taj Martin došao kod Hrvata. I dok u izvoru piše da **Sloveni** (Karantani) traže od **franačkog cara** da im pošalje sveštenike da ih krste, dotle kod Porfirogenita piše da **Hrvati** traže „sveto krštenje“ od pape, i da im je **vizantijski car** poslao te sveštenike.

Ipak, ako i uzmemu u obzir mogućnost da je reč samo o pukoj slučajnosti, i da Martin nije bio izmišljen na osnovu ličnosti Vergilija, istoričar Žiković nesvesno nam otkriva celu ovu misteriju oko Martina „koji je činio Božija čuda u zemlji Hrvata“. On kaže da je „pojava takvog pobožnog i mudrog čoveka mogla biti samo uobičajen obrazac pisanja u srednjovekovnim delima“,¹⁶² što je novo priznanje da taj Martin nije morao ni postojati. Njegovim rečima pak treba još dodati da to nije „obrazac pisanja“ u srednjovekovnim delima, već kod **rimokatoličkih** pisaca Srednjeg veka, što znači da to nije napisao vizantijski car Porfirogenit.

Konačno, dodajmo i njegovo poređenje Porfirogenitove ličnosti Martina sa misijom sveštenika Eligija kod Bretona, iz jednog drugog istorijskog izvora. Eligije je došao među Breton(c)e, kojima je govorio isto što i Martin Hrvatima u Porfirogenitovom delu, „da ako (ih) neki tuđin napadne i zapodene rat protiv njih“, da će ih onda štititi njihov Bog i car, itd. I ne samo to, već dok se za Martina kaže da iako je bio sveštenik da je nosio svetovnu odeću,¹⁶³ tako se i za Eligija kaže da je „na putovanju nosio svetovnu odeću“.¹⁶⁴ I kao što je Martin činio čuda i prorokovao pred Hrvatima, tako je i Eligije imao „proročke vizije“ za Bretone. Zatim,

Tibor Živković nastavlja poređenje, ne budući svestan šta u stvari postiže, kad navodi Porfirogenitov opis Martina kao nekog bolesnog, pobožnog čoveka bez stopala, dok Eligije, iako potpuno zdrav, ipak nailazi na **čoveka bez nogu** pre nego što je ušao u neku crkvu.¹⁶⁵ I konačno, isti autor je zaključio na kraju da je Porfirogenitov „anonimni pisac“, kao latinski izvor, priču o bogalju Martinu, koga su nosila četvorica ljudi, uzeo iz biblijskog teksta:

(...) *I došli su ljudi i doneli mu paralizovanog čoveka. Nosila su ga četvorica.*¹⁶⁶

Znači, sasvim je jasno da su priče o Martinu, proroštvu i obećanju pape o zaštiti Hrvata samo izmišljotina rimskih biskupa, koju su ubacili u delo Porfirogenita. Ovakav način pisanja nije mogao da potekne od vizantijskog cara.

Da sve ovo nije slučajnost, i da se vredni falsifikatori ni od ovolikog izmišljanja i prepisivanja nisu zasitili, govore i sledeći primeri. U delu je *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* zapisano i sledeće:

*...Car je naredio nadbiskupu Arnu da ode među zemlje Slovena, da dovede sveštenike, i da ih privede hrišćanskoj veri... A on uredi crkve, dovede sveštenike i nauči narod pravom ispovedanju vere.*¹⁶⁷

Dok u Porfirogenitovom delu, u vezi sa već pomenutim krštenjem Srba, piše ovako:

*...Car naseli Srbe u tim zemljama.. dovede sveštenike iz Rima, pokrsti ih i nauči pravom ispovedanju vere...*¹⁶⁸

Ovo krštenje Srba, koje smo već objašnjavali, i za koje Živković kaže da je „verovatno izmišljeno“, veoma liči na opis pokrštavanja Slovena/Karantanaca iz *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*. I dok se u njemu pominje car Franaka koji šalje Slovenima sveštenike, dotle Porfirogenit govori o caru Vizantije koji Srbima šalje sveštenike. Čak se upotrebljava i u potpunosti identičan izraz: „naučiti pravom ispovedanju vere“. Živković sam zaključuje:

Ovi identični tekstovi, i ista poruka koju oni nose, ni u kom slučaju ne mogu biti slučajnost, već su sigurno tesno povezani. Bez ikakve sumnje, autor Konstantinovog izvora o Hrvatima (i Srbima) ne samo da je posedovao DCBC,¹⁶⁹ već je koristio to delo kao model za svoj rad.¹⁷⁰

Ponovo, naš autor tvrdi da je Porfirogenitov „anonimni pisac“ samo koristio spomenuto delo kao izvor i model po kom je napisao priču o pokrštavanju Hrvata i Srba, a ne da je izvršio plagijat, te umesto „Slovena“ iz *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* ubacio Srbe. Živkoviću bi se **moglo** verovati da je to bio samo model po kojem su dodati podaci u Porfirogenitovo delo; moglo bi se verovati da su i vizantijski i franački car pokrstili Slovene na iznad opisan način, i da su to dva potpuno odvojena događaja; ali u to bi se moglo verovati samo kada ne bismo znali da je krštenje i doseljavanje Hrvata izmišljeno, i da je prepisano iz dela *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, kao što smo već videli. Pa ako su falsifikatori tako učinili s Hrvatima, malo je moguće da isto nisu uradili i sa pričom o Srbima, koje su

tobože pokrstili rimski sveštenici. I dok su u prvom slučaju umesto Karantanaca ubacili „Hrvate“, tako su u ovom sada slučaju, umesto „Slovena“ ubacili Srbe.

Takođe, *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* kaže u vezi s pokrštavanjem Karantanaca da su učestvovali u tome **arhiepiskop** Arno, neki **episkop** Modesto, nekoliko **prezvitera** koji se navode poimenice, jedan **đakon** i više **sveštenika**,¹⁷¹ dok je kod Porfirogenita zapisana potpuno ista stvar – da su Hrvate pokrstili „**arhiepiskopi, episkopi, prezviteri, đakoni i sveštenici**“, koje je tobože doveo car Iraklije.¹⁷² Upotrebljava se ista rečenična konstrukcija. I ne samo to, već su svi ovi sveštenici iz dela *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* jedino mogli da budu poslati od strane Rimske crkve, dok kod Porfirogenita piše da je car Iraklije poslao sveštenike upravo iz **Rima**.

Živković nastavlja, pa nam i sam kaže ono što je očito:

*Na više mesta u tom izvoru se naglašava uloga Rima u pokrštavanju oba plemena (Hrvata i Srba), što znači da je autor tog izvora bio pripadnik zapadnog hrišćanstva, tj. Rimske crkve.*¹⁷³

Dakle, znamo, i uz to imamo i konkretno i sasvim jasno priznanje branilaca Porfirogenita, da je taj anonimni pisac Porfirogenitovog dela bio „**pripadnik Rimske crkve**“, i da je pisao o Hrvatima i Srbima „po uzoru“ na delo o krštenju Karantana, povodeći se političkim ciljevima Rima, ali ipak, Porfirogenitovo delo nije bilo falsifikovano, i skoro su sve njegove tvrdnje verodostojne (?!), govore sadašnji istorici.

Pogledajmo još neke primere upotrebe identičnih izraza i rečeničnih konstrukcija, kako ih navodi Živković. U delu *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* piše da je car Franačke odredio vladare Slovenima u „zemlji iz koje behu proterani Huni (Avari)“, pa onda ih redom nabraja sve po nasledstvu.¹⁷⁴ S druge strane, kod Porfirogenita piše da su Srbi bili potčinjeni caru Vizantije, pa se onda nabrajaju sve po redu vođe Srba. I na kraju, i jednom i u drugom delu se u tim opisima prvih vođa Slovena/Srba nalazi u potpunosti identičan izraz: „i dalje su bili potčinjeni caru“, s tim da je kod Porfirogenita reč o vizantijskom caru, a u izvoru je reč o franačkom.¹⁷⁵ Živković, koji nam govori o „upečatljivoj sličnosti“, kako on to kaže, između Porfirogenitovog dela i dela *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, napisao je i sledeće:

*U delu DAI je isti slučaj kao i u delu DCBC; naglašava se da su ovi vladari (Slovena/Srba) bili potčinjeni caru (...) To je moglo da bude slučajno podudaranje, ali ako se uzmu u obzir i sve druge sličnosti DAI sa DCBC, onda ova tvrdnja ima osnova.*¹⁷⁶

U izvoru o pokrštavanju Bavarača i Karantanaca piše da su Franci, a s njima Bavarci i Karantani, pobedili Avare, tj. da su jedan deo Avara uništili, a drugi deo pokorili, dok u Porfirogenitovom spisu piše da su „Hrvati pobedili Avare, i jedne od Avara pobili, a preostale prinudili na pokornost“. U izvoru piše još da su „preostali Huni (tj. Avari), koji su primili krštenje... do današnjeg dana ostali podanici caru“,

dok kod Porfirogenita piše „**do današnjeg dana** ima Avara među Hrvatima, kojima se i vidi da su Avari“. Pošto je reč o istom događaju opisanom u ova dva dela, pitanje je zašto istoričar Živković i dalje smatra da je postojao izvor koji je načinjen „po uzoru“ na delo *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*, kada se u njemu uopšte nigde i ne pominju Hrvati, već Franci? Takođe, u njemu piše da je deo Avara ostao da živi u Panoniji, a kod Porfirogenita piše da deo preživelih Avara živi u Dalmaciji (iz očiglednih političkih razloga). U oba dela se opet koristi identičan izraz, tj. piše da je deo Avara preživeo i da živi u Panoniji/Dalmaciji „**do današnjeg dana**“, s tim da se u izvoru to odnosi na 9. vek, a u Porfirogenitovom delu se odnosi na 10. vek; jasno je da su vatikanski falsifikatori prepisivali iz ovog prvog, pa su ne razmišljajući preneli tu informaciju i pomerili je u doba pisca. Živković kaže da tu nema ničeg čudnog.¹⁷⁷

I za sam kraj, pogledajmo još dva njegova zaključka o autorstvu Porfirogenitovog dela:

*Autor DCCS (tj. Konstantinovog izvora) video je Rim kao duhovni centar Hrvata i Srba. Osim toga, insistirao je i na postojanju saveza između Rima i Hrvata, ali i na zakletvama koje su Hrvati dali papi.*¹⁷⁸

Znači, taj „anonimni autor“ je smatrao Rim za duhovni centar Hrvata i Srba, iako Rim to nije bio, već je to samo pusta želja Rimske crkve. Cilj Rima je bio da Srbe i Hrvate prikaže kao njegove podanike, koji su bili odani Rimu još od „najranijih vremena“, pa bi Srbi verovatno trebalo da se

vrate „veri svojih predaka“. To se naziva zamenom teza. A kao da to nije bilo dovoljno, već su Srbi još prikazani kao izgubljeni robovi, čije i samo ime navodno znači „robovi“, i čije se poreklo ne zna, niti se znaju imena njihovih prvih vladara, dok Hrvati ne samo da nisu bili robovi, ne samo da su bili slobodan i slavan narod, ne samo da su imali svoje dve, ne jednu, dve nezavisne države još od svog doseljenja i isterivanja Avara, već i njihovo samo ime znači „oni koji drže veliku teritoriju“. Kao što je već rečeno, u tim rečima se jasno vidi netrpeljivost i mržnja Rima prema Srbima, tj. „šizmaticanima“, kako bi oni to rekli, s jedne, a neopravdano veličanje Hrvata, sa druge strane, koje je trebalo prikazati kao neku posebnu naciju i potpuno odvojen entitet od Srba, navodno oduvek veran i poslušan Rimskoj crkvi.

Konačno priznanje spominjanog istoričara, kao sigurno najboljeg branioca Porfirogenitovog dela do sad, i vatrenog zastupnika zvanične falsifikovane istorije, glasi ovako:

Izgleda da je autor Konstantinovog izvora o Hrvatima imao nameru da istorijske događaje prilagodi u skladu sa interesima Rima.¹⁷⁹

Ko je bio „knez Porga“?

Vratimo se na pitanje Porge u vezi sa Porfirogenitovim pričama o doseljenju Hrvata iz Bavarske u Dalmaciju, koji su „proterali Avare“, koje je predvodilo petoro legendarne braće, i koji su se pokrstili u doba neimenovanog oca kneza Porge. Ko je dakle bio Porga? Ako je bio knez Borna, onda

se vraćamo na već opisana protivrečja o caru Irakliju, koji je živeo dva veka pre Borne. Ako je Iraklije umetak, onda se vraćamo na plagijat iz dela *De Conversione Bagoairoum et Carantorum*. I konačno, ako Iraklije ipak nije taj umetak i ako Porga nije Borna, već je tačan Živkovićev zaključak, da je reč o 7. veku, i da se tu mislilo na Iraklija II, onda to i može da ima logike, i to bi zaista bio odličan argument za verodostojnost Porfirogenita, barem u tom delu teksta. No, Živković je u ovom slučaju ostao dužan da otkrije identitet kneza Porge. Ponovo, ko je onda bio Konstantinov Porga?

Sam Živković ne zna odgovor, kao ni bilo ko od srpskih ili hrvatskih istoričara; on jedino kaže da je to ime sigurno neslovenskog porekla.¹⁸⁰ Ako uzmemo u obzir da je Hrvate koji navodno proteruju Avare predvodilo petorica braće, a koje smo ranije povezali s Kubratima, tj. kanom Kubratom i njegovih pet sinova, onda da li i Porga ima veze sa njima? Videćemo ispod da je jedan deo Kubrata naselio **Panoniju** (koju Porfirogenit slovi za hrvatsku državu), pod vođstvom kana Kubera, sina Kubrata, dok je drugi deo Kubrata, pod vođstvom Alceka, isto sina Kubrata, naselio **Bavarsku**, koju Porfirogenit slovi za postojbinu pomenutih Hrvata. Štaviše, upravo su panonski Kubrati ratovali sa Avarima, a ne „panonski Hrvati“, i upravo su ovi Kubrati iz Panonije otišli i naselili Dalmaciju, a ne Hrvati, te na kraju došli u Makedoniju.¹⁸¹ Sa druge strane, i Kubrati iz Bavarske, pod vođstvom Alceka, ratovali su sa Avarima, a ne Hrvati; oni su na kraju u broju od nekoliko stotina ljudi naselili Italiju,

i tamo se očito stopili sa starosedeocima. Vatikan je sve te bugarske Kubrate, kao što smo videli, proglašio za Hrvate, pa čak i Karantance, koji su pomogli Francima u uništenju Avara, te zato ne čudi što u Porfirogenitovom delu imamo zapise o neke tri prvobitne domovine Hrvata i tri načina doseljenja na Balkan i pokrštavanja. Zato sada izbjija jedno logično pitanje: Ako smo već videli vezu ovih „Hrvata“ sa Kubratima, naročito ovim koji „proteruju Avare“, a dolaze iz Bavarske, da li je onda onaj Porfirogenitov neimenovan knez Hrvata i otac Porge, zapravo, sam kan **Alcek**, sin kana Kubrata? I da li je onda Porga (podsetimo se, neslovensko ime!) bio **sin Alceka**?

Da je ovo vrlo moguće, govori nam i pomenuti istoričar Karataj, koji je pisao da je ime Porge turskog (**bugarskog**), to jest, tursko-mongolskog porekla. Sa njime bi se složio i Šafarik, jer je on ime kneza Porge upoređivao sa imenom Purga(s) - ime vode Mordvina.¹⁸² Ti Mordvini su isto narod tursko-mongolskog porekla, izmešan sa Slovenima, i oni su živeli u predelu Skitije, upravo među Bugarima, pre no što su Bugari otišli na zapad i na Balkan. Čak i Porfirogenit na jednom mestu spominje njihovu zemlju, kao bliske susede Bugara i Pečenega – još jednog naroda turskog porekla.¹⁸³ Za njih zna i Jordanes, ali i mnogi drugi pisci.¹⁸⁴ Konačno, ime „Porga“, kao ime turskog (bugarskog) porekla, odnosi se na Porfirogenitove „Hrvate“, tj. na nekog od kubratskih vođa. Da li je možda taj Porga onda bio jedan od sinova ili unuka kana Kubrata,

tj. jedan od sinova one petorice vođa Hrvata/Kubrata kod Porfirogenita?

Britanski istorik Henri Hovort Porfirogenitovog Porgu smatrao je upravo za sina jednog od petorice tih „hrvatskih vođa“, tj. sinova kana Kubrata.¹⁸⁵ Spominjani stari hrvatski istoričar, Ivan Švear, zapisao je sledeće u vezi s tim:

*Kad su sinovi vojvode Hrovata (tj. kana Kubrata), kojih je bilo pet, svi skupa Dalmaciu, Panoniu i Iliriu od Avarah osvojili, onda **Porga**, ne zna se kojega između braće sin, ostao je s jednom stranom vojvodah... u Dalmaciji, a druga pako strana Hrvatskih starešinah, da zadnju volju svoga oca ispunii, otisla je u Iliriu i Panoniju.*¹⁸⁶

Da li je onda Porfirogenitov knez Porga, sin bezimenog vođe Hrvata, koji su došli iz Bavarske i proterali Avare, u stvari, bio **kan Porga**, sin Alceka, sina Kubrata, čiji je deo Bugara došao iz Bavarske i proterao Avare?

PORGA (Porfirogenit)	SIN KANA ALCEKA
Ime „Porga“ je neslovenskog porekla	Ime sina Alceka je moralo biti neslovenskog porekla
Porgini Hrvati dolaze krajem ili sredinom 7. veka	Alcekovi Kubrati dolaze sredinom ili krajem 7. veka
Došli su iz Bavarske	Došli su iz Bavarske
Proterali su Avare	Ratovali su sa Avarima
Ratovali su sa Francima	Ratovali su sa Francima
Pet vođa Hrvata, koji su ih doveli na Balkan	Pet sinova kana Kubrata, koji su ih doveli na Balkan

Da sumiramo sve mogućnosti:

1) Ako je „knez Porga“ isto što i Borna, onda se samo vraćamo na ranije zaključke o dokazima za falsifikovanost Porfirogenitovog dela, jer je Borna živeo u 9. veku, a Porga se vezuje za doba cara Iraklija, tj. 7. vek;

2) Ako je car Iraklije tu neopravdan „umetak“, i ako je knez Porga ipak knez Borna iz 9. veka, onda ispada da su se Hrvati doselili i pokrstili u 9. veku, te je to samo dodatni dokaz da su sve ostale Porfirogenitove tvrdnje o Hrvatima, njihovom doseljenju u 7. veku, pokrštavanju i zakletvama papi, poreklu i „nezavisnim državama“, zapravo, neistinite;

3) Ako Porga **nije** Borna, već nepoznati vođa Hrvata iz 7. veka, onda se vraćamo na dokaze da je Porfirogenitovo delo samo falsifikovano na osnovu srednjovekovnog spisa *De Conversione Bagoairoum et Carantorum*, te su umesto Karantana ubaćeni Hrvati; isto važi i za gornju mogućnost;

4) I konačno, ako Porga **nije** Borna, i ako se **ne** radi o događaju opisanom u delu *De Conversione Bagoairoum et Carantorum* (što je malo verovatno, ali za porfirogentovce najbolja opcija), već se radi o nepoznatom vođi Hrvata i dobu cara Iraklija II, onda je Porga jedino mogao biti vođa bugarskih Kubrata, sin kana Alceka, što znači da i u ovom slučaju situacija ostaje ista – ne radi se o Hrvatima, već o Kubratima, pa je to opet dokaz da je Porfirogenitovo delo falsifikovano.¹⁸⁷

Knez Višeslav - otac Porge i vođa Hrvata?

Kao što je već navođeno, na jednom mestu je zapisano da su Hrvati proterali Avare, da su bili pokršteni u vreme **Porge**, da su bili podanici cara Iraklija, i da im je on poslao sveštenike iz Rima da ih krste; dok na drugom mestu piše da Hrvati dolaze na poziv Iraklija, isteruju Avare, osvajaju okolne zemlje, sami pozivaju rimskog papu da ih pokrsti, i osnivaju svoje nezavisne države, tj. nisu podanici Iraklija. U nastavku se kaže da se to desilo u vreme njihovog vođe **Porina**. Pokazali smo iznad da su ova dva navoda potpuno protivrečna, zapravo, da se ovde jasno vide otisci prstiju od vatikanskih falsifikatora. Zato se postavlja još jedno pitanje – Da li je knez Porga iz prvog navoda zaista isto što i knez Porin iz drugog navoda? Sve nam ukazuje na to da je reč o istoj ličnosti, kako i smatra većina istoričara, međutim, sad ćemo i ovde videti protivrečja Porfirogenitovog dela.

Zapisano je da su Hrvati ratovali protiv Franaka, koje je predvodio neki Kocil(is), a da je nad Hrvatima vladao knez Porin. Taj Porin se poistovećuje s knezom Porgom, a Porga sa knezom Bornom iz 9. veka. Istoričari zato smatraju da je ovde reč o ratu sa Francima, a kojima je kasnije pomogao knez Borna/Porga, protiv panonskog kneza Ljudevita (819. godina).

Sam franački vođa Kocil, poznato je, poistovećuje se sa franačkim vođom Kadolahom, koji zaista i jeste ratovao sa Slovenima. Međutim, kada bismo i prihvatali tezu Porin =

Porga = Borna, i Kocil = Kadolah, onda nailazimo na nove kontradiktornosti u Porfirogenitovom delu:

- prvo, Kadolah **nije** poginuo u tom ratu, kako piše kod Porfirogenita, već je umro od bolesti, kao što je ranije bilo rečeno. Mada se za ovu omašku nekako i može progledati kroz prste Porfirogenitu, sledeća prepreka je nepremostiva;

- činjenica je da Kadolah nije krenuo u rat protiv Borne i dalmatinskih Slovena, već je htio da uguši ustank kneza **Ljudevita** u Panoniji. Ljudevit, koji se uopšte ne pominje u Porfirogenitovom delu u vezi sa Kadolahom/Kocilom, u toj borbi je pobedio Kadolaha. A onda, kada se spremala nova franačka vojska protiv ustanka Ljudevita (Kadolah je već umro), Ljudevita napada i knez Borna/Porin. Znači, Borna **nije** stao na stranu Ljudevita, već je ostao veran vazal caru Franaku, te je zajedno s Francima ratovao protiv Ljudevita, a ne protiv Franaka.¹⁸⁸ Potpuno suprotno, kod Porfirogenita jasno piše da je vođa **Hrvata koji su pobedili Franke** bio knez Porin/**Borna**.¹⁸⁹ Ali kako je to mogućno kada Borna nije pobedio Franke, već je to učinio knez Ljudevit, dok je Borna bio **protiv** Ljudevita? Čak i da Borna jeste ratovao s Ljudevitom protiv Kadolaha, nelogično je da se Ljudevit ne spomene u Porfirogenitovom delu kao vođa Slovena, a naročito zato što se u franačkim izvorima Ljudevitu pridaje centralna uloga u borbi protiv Franaka.

Neko bi možda rekao da Porfirogenit samo kaže da je Porin/Borna vladao nad Hrvatima **nakon** rata sa Francima, pošto u Porfirogenitovom delu piše da su Hrvati „pokršteni

u vreme kneza Porina (Borne)“. No opet, Kadolah ili Kocil, koji je poražen od strane Hrvata, živeo je **u vreme kneza Borne/Porina**, te zato i ova mogućnost otpada. Povrh toga, sam **Borna je preminuo 821. godine**, dakle, tokom samog rata sa Francima, tako da ne postoji ni najmanja mogućnost da su tvrdnje kod Porfirogenita tačne. Time i tvrdnja da su Hrvati pokršteni u vreme Borne/Porina postaje nelogičnija, jer je Borna već bio mrtav pre završetka rata!

Ali, ni to nije sve. Najveći problem predstavlja to što su falsifikatori u prethodnom poglavlju pomenuli izmišljotinu o navodnim dvema nezavisnim državama Hrvata; jedna je navodno postojala u Dalmaciji, a koju su hrvatski istoričari nazvali „Primorska Hrvatska“, dok je druga navodno bila u Panoniji i Iliriku, koju su isti nazvali „Panonska Hrvatska“. Problem je u tome što kod Porfirogenita piše da su vladari ove dve „nezavisne Hrvatske“ bili **u dobrim odnosima**,¹⁹⁰ dok sada vidimo da „hrvatski vladar“ Dalmacije – Borna – ratuje **protiv** „hrvatskog vladara“ Panonije – Ljudevita! Pa se postavlja pitanje, ima li kraja kontradiktornostima u delu Porfirogenita? Zapravo, ovo je razlog što se panonski knez Ljudevit i ne spominje kod Porfirogenita.

Zatim, u Porfirogenitovom delu još piše da je rat trajao sedam godina, međutim, taj rat **nije** trajao sedam godina. A koliko je svim istoričarima jasno da je nagomilano previše protivrečja u samo te dve kratke Porfirogenitove rečenice o ratu protiv Franaka, govori zaključak pominjanog istoričara Živkovića u vezi sa navodima o trajanju istog, koji je pisao

da je „Konstantinov glavni izvor o Hrvatima trajanje rata (sa Francima) verovatno prilagodio Bibliji“, tj. biblijskom broju sedam,¹⁹¹ pa zato kod Porfirogenita piše da je taj rat trajao sedam godina.¹⁹² Mada ne isključujemo čak ni ovu mogućnost kada je reč o vatikanskim falsifikatorima, to je pak samo nova potvrda na kakav način je ovo delo Porfirogenita falsifikovano i/ili na koliko očajne pokušaje opravdavanja istog su spali njegovi slepo poslušni branioci.

Štaviše, da Porfirogenit nije znao koliko je dugo trajao rat sa Francima, on bi napisao da je trajao nekoliko godina, a ne sedam, jer se ionako u Porfirogenitovom delu neretko koristi izraz „nekoliko godina“ ili „određeno vreme“. Čak je mogao i da ne stavi koliko je rat dugo trajao. Međutim, i tu se takođe vidi rad falsifikatora. Evo šta kaže Živković:

*Zanimljivo je da izraza mehri de hronon tinon nema ni u jednom jedinom vizantijskom izvoru poznatom modernoj vizantologiji. Ako on zaista znači „nekoliko godina“, onda bi trebalo da ga nađemo u skoro svakom spisu vizantijskih istoričara.*¹⁹³

Stvarno, da je Porfirogenit bio taj koji je upotrebljavao izraz „nekoliko godina“ u svom spisu, logično bi bilo da ga ima i u drugim spisima vizantijskih pisaca. Živković nam pak kaže da se on ne sreće ni u jednom vizantijskom izvoru osim kod Porfirogenita. Iz toga zaključujemo da su ovakav neodređeni izraz ubacili vatikanci, zato što nisu ni mogli da uvek budu precizni u navođenju datuma, pa je lakše samo da napišu „nekada davno beše“, „pre nekog vremena“, „pre

par godina“, itd. U redim slučajevima kada bi navodili broj godina ili neki datum, kao u slučaju opisa rata sa Francima, izgleda da su se povodili svojim čuvenim lažnohrišćanskim misticizmom (npr. ubacivanje biblijskog broja sedam), tako da im je skoro svako navođenje preciznog podatka netačno.

I konačno, poslednji dokaz koji potpuno raskrinkava vatikanske laži, i koji nam pokazuje koliko je Rim izbutao sve podatke Porfirogenitovog dela u cilju prikrivanja istine, pa bilo da je knez Porin isto što Porga, tj. Borna ili ne, jeste sledeća „Porfirogenitova“ tvrdnja:

(...) *Na kraju su pobedili Hrvati i uništili sve Franke i njihovog vođu Kocila. Od tada su Hrvati postali nezavisni i slobodni, pa su zatražili sveto krštenje od Rima. Biskupi su došli i pokrstili ih u vreme njihovog kneza Porina.*¹⁹⁴

Porfirogenit kaže da su se Hrvati, nakon pobeđe u ratu s Francima, oslobodili njihove vlasti i postali nezavisni, što nije tačno. Franački izvori nas jasno obaveštavaju da je rat nastavljen i posle smrti Kocila/Kadolaha, i ne samo to, već i da je nastavljen i **nakon smrti** kneza Borne/Porina, da je knez Ljudevit kasnije usmrćen, da je ustank propao, i da se nijedan od slovenskih franačkih vazala, poput Slovena kneza Ljudevita i Borne, **nije** oslobođio franačke vlasti, i da nijedno tamošnje slovensko pleme tada **nije** ni steklo nezavisnost. Tome u prilog govori i prosta činjenica što je naslednik kneza Borne/Porina bio knez Vladislav, za koga u franačkim analima piše da je bio **franački vazal**. Dakle, u to vreme nisu mogli da se Hrvati, niti bilo koji Sloveni,

oslobode Franaka, i tada nije bilo ni nezavisne Hrvatske, ni bilo koje druge zemlje Slovena na zapadu Balkana. Za 821. godinu je zapisano u izvorima sledeće:

*U međuvremenu je preminuo Borna, knez Dalmacije i Liburnije. Narod je tražio da naslednik bude njegov nećak Vladislav, što je (franački) car odobrio.*¹⁹⁵

Sam hrvatski istoričar i zastupnik teze o „dve nezavisne Hrvatske“, dr Ferdo Šišić, priznaje da su panonski Sloveni, a koje on naziva „Hrvati“, postali franački podanici, i da se knez Višeslav, vođa dalmatinskih Slovena/Hrvata i Bornin prethodnik, obavezao caru Franaku da će „na carski poziv vjerno vršiti vojnu službu“.¹⁹⁶

Dakle, rimski falsifikatori ne samo da su sve Slovene i njihove vođe, koji se pominju u vezi sa ratom sa Francima, proglašili za „Hrvate“ i „hrvatske vladare“, i ne samo da su izdajicu Bornu proglašili za oslobodioca Hrvata i kneza u čije su vreme Hrvati navodno (ponovo) pokršteni od strane Rimske crkve, već su čak i izmislili da su Sloveni/Hrvati od tada imali svoju nezavisnu državu, uprkos tome što nam franački izvori, pisani jedan vek pre Porfirogenitovog dela, govore sve suprotno.

Sa druge strane, uvidevši sumanutosti na koje moramo naići ako prihvativmo Porfirogenitove navode za istinu, kao što je ranije spomenuto, hrvatski istoričar Lujo Margetić je smatrao da je Porfirogenit „pomešao“ Kadolaha/Kocila sa franačkim vođom Erikom. No ipak, i ovde opet nailazimo na problem, jer iako je Erik zaista i poginuo u ratu, kako to

Porfirogenit kaže za Kocila, to se desilo 799. godine, dakle, mnogo **pre** početka Ljudevitovog ustanka i **pre** nego što je Borna/Porin uopšte došao na vlast. Tada je zapravo vladao knez Višeslav, koji se smatra ocem Borne.

Ako bismo i prepostavili da je Porfirogenit napravio grešku, pa umesto vođe Erika stavio Kadolaha/Kocila, a da se knez Borna/Porin ne spominje konkretno u vezi sa tim ratom, već samo da su nakon rata, u njegovo vreme, Hrvati bili pokršteni, onda bi imao logike i onaj raniji pomen „oca Porge“, tj. Borne, koga bismo onda mogli da poistovetimo sa knezom Višeslavom, ocem Borne/Porge/Porina. No, čak i u ovom komplikovanom, ali jedinom mogućnom, načinu opravdavanja Porfirogenita, nailazimo na poteškoće:

Prvo, manji je problem što se Višeslav ne pominje kod Porfirogenita kao knez Hrvata, već je problem što se za oca Porge kaže da je predvodio Hrvate u doba **doseljenja** istih; ako doseljenje Hrvata datiramo u 7. vek, onda taj Višeslav otpada, a ako ga datiramo u 9. vek, onda otpadaju sve one Porfirogenitove tvrdnje o doseljenju Hrvata, pokrštavanju i osnivanju „nezavisnih Hrvatski“ u 7. veku. I drugo, ni u slučaju 7, ni u slučaju 9. veka, sa ovim se ne uklapa priča o proterivanju Avara, jer su u 7. veku to radili Kubrati, a u 9. Franci, dok knez Višeslav i njegovo pleme nije imalo veze sa tim. Štaviše, iako je Višeslav imao sukob sa Francima u vidu opsade njegovog Trsta, činjenica je da su Franci posle zauzeli njegovu zemlju, i činjenica je da njegov naslednik, Borna, postaje franački vazal, koji je zato od cara dobio na

upravu deo Dalmacije i Liburnije. Bilo da su se ovi Hrvati doselili u 7. ili 9. veku, oni tada nisu bili odvojena „nacija“ od Srba i nisu imali svoje zasebne nezavisne države, kako govore i sami franački izvori.

Dakle, da zaključimo, ako je Porin isto što i Porga, a taj Porga isto što i knez Borna, a pritom ipak prihvatimo da je Porfirogenit pomešao franačkog vođu Kadolaha sa Erikom, onda je Porfirogenitov „otac Porge“ bio otac Borne - **knez Višeslav**. Prateći navode dela Porfirogenita, zaključujemo da su se onda Hrvati doselili u vreme Višeslava, krajem 8. i početkom 9. veka, a da su pokršteni u približno isto vreme. Tome u prilog bi moglo ići i postojanje tzv. Višeslavljeve krstionice (ako se odnosi na ovog Višeslava, kako smatra većina hrvatskih istoričara), naročito zbog toga što na njoj стоји име неког Ivana sveštenika, koji bi se možda mogao poistovetiti s Ivanom Ravenjaninom. Za njega se smatra da je živeo upravo početkom 9. veka, kada je živeo i taj knez Višeslav,¹⁹⁷ dok ga Toma Arhiđakon navodi kao tzv. prvog „nadbiskupa Hrvata“; to isto ide u prilog tome da su Hrvati pokršteni u 8/9. veku, naročito pošto Toma navodi sledećeg nadbiskupa u vezi sa 840. godinom.¹⁹⁸

Ovo je jedino moguće rešenje zagonetke oko doseljenja i pokrštavanja Hrvata, u slučaju da je Borna isto što Porga i Porin. Međutim, u tom slučaju, sve ostale Porfirogenitove priče o Hrvatima koji dolaze i pokrštavaju se u 7. veku, te proteruju Avare, i osnivaju nezavisne države u Dalmaciji i Panoniji, ne mogu biti istinite; to bi i dalje ostao umetak

vatikanskih falsifikatora, a legendarnih pet vođa Hrvata bi i u tom slučaju ostali ono što jesu – vođe bugarskih Kubrata, koje su falsifikatori pokušali umetnuti kao vođe Hrvata.

Ali, ako knez Porin nije ni Porga ni Borna, onda jedino moguće rešenje ove zagonetke glasi sasvim drugačije.

Vatikanski anonimci izbutali sve događaje i imena vođa u priču o ratu protiv Franaka

Ima istoričara koji Porfirogenitovog Kocil(is)a pak nisu smatrali za franačkog vođu Kadolaha, pa ni da je pomešan sa Erikom; oni smatraju da je Kocil zapravo knez **Kocelj** – vladar panonskih Slovena. Ovakvo mišljenje je zastupao i velikan hrvatske istoriografije, Ferdo Šišić.

A da ovo nije samo pretpostavka u koju ne mogu da se uklope svi ostali podaci kod Porfirogenita (kako i mogu da se uklope kad su protivrečni i izmešani sa neistinom?), i da je Porfirogenitov Kocil zaista i mogao da bude slovensko-panonski knez Kocelj, govore nam sledeći podaci:

- prvo, samo Porfirogenitovo ime „Kocilis“, odnosno, „Kocil“ više liči na ime „Kocelj“ nego na ime „Kadolah“, s kim ga obično istoričari poistovećuju, dok se Kadolahovo ime na latinskom ionako pisalo ili *Cadolach* ili *Cadalaus*;

- drugo, u spominjanom delu, a iz kojeg su falsifikatori prepisivali – *De Conversione Bagoariorum et Carantorum* – ime kneza Kocelja je napisano skoro isto kao i to ime kod Porfirogenita – **Chozil**, tj. Kocil;

- treće, knez Kocelj je isto bio franački vazal, tako da se uklapa u Porfirogenitov opis „franačkog vođe“;

- i četvrti, njega su u ratu usmrtili Hrvati, kako i kaže sam Porfirogenit. O tome je Šišić pisao ovako:

...Dalmatinski Hrvati se pobune i poslige teškog rata na kopnu i moru, zbace... zauvijek franačko gospodstvo. Na kopnu su potukli čete što ih je vodio donjopanonski knez Kocelj, pa u boju pogibe i sam knez (o. 876)...¹⁹⁹

Ono što pak najviše odudara od poistovećivanja Kocila i Kocelja jeste što je Hrvate tada predvodio Porin, za koga se uglavnom smatra da je knez Borna; pošto je knez Borna umro 821. godine, onda se hronologija ne poklapa, zato što je knez Kocelj vladao u **drugoј polovini** 9. veka. No ipak, i ta misterija može da se reši, ali samo **ako Porin nije isto što i Borna/Porga**. Ko je onda mogao biti Porin?

Porfirogenitov knez Porin je mogao biti knez Bran, a ne Borna/Porga. Knez **Bran**(imir) isto se smatra za hrvatskog kneza, kasnijeg naslednika Borne i Vladislava na vazalnom tronu dalmatinske oblasti.²⁰⁰

Hrvatski istoričar Švear, a sa kojim se slagao i Šišić po ovom pitanju, navodi Porina kao osmog po redu „vojvodu horvatskog“, pa zatim dodaje:

*Otuda sledi da Branimir nije dugo živio, ili može biti i to da je Porfirogenet istoga Branimira Porinom zvao.*²⁰¹

Knez Branimir, za razliku od Borne, jeste živeo krajem 9. veka, međutim, novi problem je u tome što je panonski knez Kocelj ubijen najverovatnije malo pre početka vlade

Branimira, tako da se ni u ovom slučaju hronologija možda ne može potpuno poklopiti (mada se ne zna precizno kad je ubijen Kocelj). Pa ko je onda vladao Dalmacijom za vreme Kocelja? Tada je vladao **Zdeslav**, prethodnik Branimira.

Ali ako je Kocil zaista Kocelj, a Porin zaista Bran, zašto se onda kod Porfirogenita ne pominje da je Zdeslav vladao nad Hrvatima? Mi bismo mogli poput savremenih istorika da samo kažemo kako je Porfirogenit pomešao Bran(imir)a s njegovim prethodnikom Zdeslavom, kao što se kaže da je Kadolaha pomešao sa Erikom, ali pravi odgovor dobijamo ako samo pogledamo ko je bio knez Zdeslav.

Evo nekoliko opisa iz pera samih hrvatskih istoričara:

U Hrvatsku je na bizantskim brodovima 878. godine stigao Zdeslav. Time je Bazilijeva²⁰² politika na istočnom Jadranu dospjela do vrhunca svojih uspjeha. Posljednje središte protubizantskog otpora bilo je skršeno, a obala i zaleđe našli su se pod vlašću istog vrhovnog gospodara.²⁰³

Knez Zdeslav je dakle bio pod zaštitom cara Vasilija, tj. Vizantije. Mada je Zdeslav vladao samo jednu godinu, te o njemu nema mnogo podataka, ipak se pouzdano zna da je bio vezan za Vizantiju.

Sa time se slažu i drugi hrvatski istoričari, poput Ivana Mužića koji se poziva na izvor iz 10/11. veka, kada kaže da „Ivan Đakon za 878. godinu bilježi: 'Tih je dana (knez) Sedesklav²⁰⁴ (...) došao iz Carigrada pomognut carskom zaštitom (...)’“.²⁰⁵

Vjekoslav Klaić nam je dao još više detalja:

(...) *Pođe Zdeslav u Carigrad, gdje zaklinjaše Vasilija da mu pomogne do kneževskoga stolca, obećavajući mu za to da će biti njegov kletvenik (vazal) i da će patrijarha Fotija priznati za vrhovnog glavara hrvatskog naroda (...)*

*Novi se knez Zdeslav (878-879) sklonio sasvim u krilo caru Vasiliju i patrijarhu Fotiju.*²⁰⁶

Dakle, knez Zdeslav postao je vizantijski vazal (što bi ujedno značilo da nije bio vladar nezavisne države), i skroz se priklonio vizantijskom caru i carigardskom patrijarhu, tj. centru **istočnog hrišćanstva** - kažu sami hrvatski istoričari. I upravo je to odbacivanje Rimske crkve, a okretanje Istoku bio razlog što se Zdeslav uopšte ne spominje kao hrvatski vođa u Porfirogenitovom delu; iz istog razloga se uopšte ne pominju ni Ćirilo i Metodije, iako su imali **ključnu** ulogu u pokrštavanju Slovena, i to onog dela Slovena koji se skoro najdetaljnije opisuje u Porfirogenitovom delu! Zato umesto Zdeslava stoji knez Branimir ili Bran (Porfiriogenitov knez **Porin**), koji je došao na vlast posle Zdeslava.²⁰⁷

I ne samo to, ovaj Branimir je taj koji je usmratio kneza Zdeslava; taj Branimir je učinio to upravo u interesu Rima; i baš taj Branimir se priklonio Rimskoj crkvi, te je pokušao da sve Hrvate obaveže na vernost papi. Zato se on pominje u Porfirogenitovom delu, a ne Zdeslav, i zato tamo piše da su se Hrvati pokrstili „u vreme kneza Porina (Brana)“, iako se oni tada nisu pokrstili (jer su već bili pokršteni), nego su tada samo delimično stali pod okrilje Rimske crkve, i to uz pomoć ovog kneza Bran(imir)a/Porina. Zato je i jasno da je

Vatikan dopisivao Porfirogenitovo delo. Pogledajmo šta o tome ima da kaže spomenuti veliki hrvatski istoričar:

(Zdeslavov verski) *okret u... Hrvatskoj nedvojbeno je najviše žalio rimski papa Ivan VIII, jer se morao bojati da će mu nestati ugleda na Balkanskom poluostrvu. Ta upravo je tada pregnuo papa Ivan VIII svom snagom da pridobije bugarskog kneza Borisa za rimsku crkvu. Stoga je pokušao blagim načinom da odvrati Zdeslava od Carigrada. Bojeći se još k tomu da bi njegovog poslanika na prolasku kroz hrvatsku zemlju mogle i druge neprilike zadesiti (...)*

Zašto se papa boji da će mu poslanik nastranditi? Pa zato što je tu bio veliki uticaj Vizantije i zato što skoro niko nije bio priklonjen Rimskoj crkvi – ni Srbi, niti Hrvati. Nadalje Klaić navodi koji je to bio papin „blagi način“ odvraćanja Zdeslava od istočnog hrišćanstva (mada tada još nije došlo do zvanične podele u hrišćanstvu):

(...) *upravi on na početku god. 879. na kneza Zdeslava pismo ovog sadržaja: „Dragomu sinu Zdeslavi, slavnome knezu Slovena (Hrvata)!²⁰⁸ Dopro je i sve do nas glas kako si blag i dobar i kako štuješ Boga, pa zato s pouzdanjem nalažemo tvojoj slavi da iz ljubavi prema (...) apostolima Petru i Pavlu, vašim zaštitnicima ovog poslanika, što ga šaljem bugarskom narodu, pustiš zdrava i čitava proći k ljubeznom sinu našemu Mihajlu, kralju bugarskom. Molim te da za ljubav Božju dadeš njemu sve što mu je potrebito da se prhrani i obuče. Čini to, premili sinko, pa ćeš stjeći nagradu vječnog života“.*

Kako je knez Zdeslav, koji je odbacio Rimsku crkvu, reagovao na ovo pismo vidi se iz činjenice da knez Boris-Mihajlo nije prešao na stranu Rima; a šta pape rade kad im neko odbije poslušnost i „blagi način“ ubedivanja vidi se iz činjenice da je Zdeslav iste godine **usmrćen**, i to od strane **Branimira** – poslušnika rimskog pape. To je ona metoda koju je Rim vekovima koristio u obračunavanju sa svojim neprijateljima, uključujući Hrvate i Srbe: prvo pokušavaju da ih ubede mirnim putem, davanjem „privilegija“ i „svih blaga ovog sveta“, a onda ako to ne uspe, pređu na primenu sile, često u vidu izazivanja zavade među onim koje žele da pokore.

Naravno da rimski papa Jovan nije bio iskren u svom vrlo snishodljivom i licemernom obraćanju „dragom sinu i slavnому knezu“ Zdeslavu; to je ono što zavetopisci opisuju kao „vukovi u jagnjećoj koži“. Ili kao što nam i sam Klaić kazuje ono što je očito, kada je pisao da se „Iz tih redaka razabire jasno da papa piše tek prijazno i uljudno pisamce vladaru, s kojim inače nije ni u kakvim odnosima.“ Pa onda nastavlja:

Možda je i papinski poslanik, koji je na početku 879. godine putovao po Hrvatskoj, potajno utjecao budući da je već u proljeće iste godine čitava Hrvatska pobunjena, a na čelu buntovnika stoji Branimir. Buna se završila tako da je Zdeslava nestalo. Ubio ga je po svoj prilici sam Branimir, koji je nato uspeo na kneževsku stolicu.

(...) *On (Branimir) se naime odmah odlučno odijelio od Bizanta, te je svom dušom svojom prionuo uz Rim* (...)²⁰⁹

Da vidimo šta na ovo kaže hrvatski istoričar Šišić:

Zdeslav prizna vrhovnu vlast bizantskog cara Vasilija, pa tako Dalmatinska Hrvatska zamijeni sada franačko (...) vrhovno gospodstvo s grčkim.

Dakle, Zdeslav **nije** vladao nezavisnom državom, već je bio vazal Vizantije, kojoj se priklonio i u pogledu vere, dok je Rimskoj crkvi okrenuo leđa. U nastavku Šišić piše da se „Teodosije, **odan papi**, združi dakle s hrvatskim velikašem Branimirom; potom je knez Zdeslav u početku maja 879. godine, možda nedaleko od Knina, ubijen, a na prijestolje se uspne Branimir.“²¹⁰ I na kraju:

*Odmah po svom nastupu (Branimir) pošalje zajedno sa Teodosijem papi Ivanu VIII pismo u kojem obojica izjavиše svoju odanost i povratak apostolskomu prijestolu sv. Petra (...) Tim se činom narod hrvatski trajno pridružio crkvi katoličkoj i rimskomu papi.*²¹¹

Knez Branimir, koga je podržavao papa, zauzima vlast i odmah šalje pismo istom papi u kojem mu zahvaljuje i čak izražava odanost. Sasvim je jasno da se iz ovih razloga kod Porfirogenita ne spominje Zdeslav, i još je jasnije da baš iz ovih razloga piše da su Hrvati „pokršteni u vreme Porina“, tj. Brana/Branimira. No ipak, koliko su zaista i Branimir i Hrvati tada bili na strani Rimske crkve, videćemo kasnije.

Zaključak glasi da je Porfirogenitov Porin isto što Bran, a Kocil isto što Kocelj. U vezi sa ovim, interesantno je što

je knez Kocelj, koji se poistovećuje sa Porfirogenitovim Kocilom, pozvao Konstantina i Metodija da propovedaju hrišćanstvo i kod njega, ali da se to kod Porfirogenita ne spominje – isto kao što se ne spominje ni knez Rastislav koji ih je pozvao, kao ni car Mihailo III koji ih je poslao (Mihailo je ionako bio u sukobu s papama). Ko ne može iz ovog zaključiti da je autor (falsifikator) dela „O upravljanju carstvom“ bio sam Vatikan?

Da ponovo sumiramo sve mogućnosti:

1) Ako su Porfirogenitovi knezovi Porga, Porin i Borna ista ličnost, onda je Kocil bio Kadolah ili Erik, a sve priče o doseljavanju Hrvata u 7. veku, „nezavisnim državama“ i svemu ostalom, moraju otpasti kao neistinite, pošto je ovde reč o 9. veku, tj. Hrvati se doseljavaju u 9. veku, u vreme „oca Porge“, odnosno, oca Borne – kneza Višeslava;²¹²

2) Ako Porin pak nije isto što knez Borna, pa bilo da se Borna poistovećuje sa Porgom ili ne, onda je Porin jedino mogao biti knez Bran(imir), a Porfirogenitov Kocil – knez Kocelj, mada i u tom slučaju otpadaju sve priče o 7. veku i „nezavisnim Hrvatskama“, dok Porfirogenitovi „Hrvati“ iz tog 7. veka, i u ovom i u gornjem slučaju, ostaju ono što i jesu – bugarski Kubrati/Huvrati;

3) I konačno, treća i najverovatnija mogućnost jeste da su vatikanci, prosto, sve podatke i imena namerno izmešali (ili nisu posedovali veliko znanje, pa su napravili podosta grešaka) – rat sa Kadolahom, Bornu, Erika, Kocelja, Brana, Kubrate, proterivanje Avara, pokrštavanja, i sve ostalo –

bez namere i truda da održe koherentnost priče i detaljno prikažu događaje u skladu sa drugim izvorima, sve u cilju prikrivanja istine, a isticanja Hrvata kao neke najslavnije i posebne „nacije“ navodno oduvek odane papi, a potpuno odvojene od Srba. Suština je da u lažima ni ne treba tražiti logiku.

Ovo delo „O upravljanju carstvom“, a na osnovu svega do sada rečenog, predstavlja samo nevešto urađen falsifikat o poreklu i ranoj istoriji Hrvata. Brojni netačni podaci su sveprisutni, prošlost naroda pobrkana i konfuzna, podaci o Srbima providno su izmišljeni i pod velikom ostrašćenosti izneti, a identitet Hrvata je zamenjen sa plemenom Kubrati. Delo su sigurno sastavljali rimokatolički sveštenici koji su posedovali slabo znanje o prilikama na Balkanu u 7. veku, a još manje znanje iz istorije i opšte pismenosti.

Knez Borna – „prvi hrvatski vladar“

Sada kada samo videli da je glavni izvor o poreklu Srba i Hrvata u stvari falsifikat, bar u jednom delu koji ih se tiče, možemo preći na zmode iz najranije prošlosti Hrvata, onako kako je to prikazuje zvanična istorijska nauka.

Knez Borna u hrvatskoj istoriografiji smatra se za prvog vladara Hrvata. Njegov kasniji naslednik kaže se da je bio knez Trpimir – osnivač „prve vladarske dinastije Hrvata“, zvane Trpimirovići po njemu. Tako kaže zvanična istorija. Međutim, istina je sasvim drugačija, pošto priča o Borni

potiče iz vatikanske verzije hravtske istorije. Ona je samo nastavak na Porfirogenitovo falsifikatorsko umeće.

Naime, knez Borna niti je bio prvi hrvatski vladar, niti ima ikakve veze sa imenom Hrvata. Ali kako to znamo? Pa dovoljno je pogledati jedini istorijski izvor o Borni, a to su franački izvori, tačnije, „Franačke hronike“ ili „Ajnhardov letopis“. Šta tamo piše o Hrvatima i Borni?

Ako pogledamo spomenuti izvor, videćemo da se tamo zaista spominju na više mesta slovenska plemena, ali istina je da se ni na jednom jedinom mestu NE spominje hrvatsko ime. Od slovenskih plemena spominju se sledeća imena:

- **Veleti** (*Wilzi*, Vilići) – zapadnoslovensko ili vendsko, tj. srpsko pleme. Spominje se njihov kralj Dragovid;

- **Obodriti** (Aborditi, Bodrići) – jedno od najpoznatijih srednjoevropskih slovenskih ili vendskih plemena, a koje je naselilo i deo današnje Vojvodine;

- **Linoni** – jedno od srednjoevropskih plemena, koje se smatra delom Bodrića. Linoni se spominju i kao pleme pod vođstvom „gotsko-slovenskog“ kralja Svevlada;

- **Smoljani** – jedno od srednjoevropskih plemena, koje se smatra delom Bodrića;

- **Moravljani** – slovensko pleme koje je dobilo ime po reci Moravi; najpoznatije je po osnivanju Velikomoravske kneževine (spominje se i u Porfirogenitovom delu pod tim imenom). Njihov najznaniji vladar bio je Rastislav, u čije su vreme došli Ćirilo i Metodije;

- **Bohemi** (Boji) – staro ime za Čehe, slovensko pleme. Pod tim imenom se navode nekršteni Srbi u „O upravljanju carstvom“ Konstantina Porfirogenita, a po kojem se zemlja Boj(k)a nalazila upravo gde i Bohemija (Češka);

- **Guduščani** – slovensko pleme iz današnje Srbije, jer se navode zajedno s **Braničevcima** i **Timočanima** (Timok je reka u istočnoj Srbiji, a Braničevo oblast blizu nje). Bilo je pokušaja da se Guduščani poistovete sa rekom Gacka u Hrvatskoj, tj. da su dobili naziv po njoj, iako je verovatnije da je sa njima povezan toponim Kučovo i planine Kučaj²¹³ u Braničevu i blizu oblasti Timoka, a da su se Guduščani kasnije preselili na zapad, kako potvrđuje i onaj Ajnhardov letopis. Na 149, 151. i 155. strani tih „Franačkih hronika“ Borna se navodi kao knez Guduščana, a posle i kao „knez Dalmacije i Liburnije“,²¹⁴ dakle, ni na jednom mestu se ne navodi kao knez Hrvata ili Hrvatske;

- **Sorabi** – sasvim jasna oznaka za Srbe. Rumuni i danas tako zovu Srbe, dok je isto ime sinonimni naziv za današnje Lužičke Srbe.

Pored ovih plemena, u franačkim hronikama pominje se i opšti naziv „Sloveni“ za sva slovenska plemena, ali nigde nema ni pomena Hrvata i hrvatskog imena, niti se Borna na bilo kom mestu navodi kao knez Hrvata.²¹⁵ Gore navedena plemena Slovена spominju se i u franačkim tzv. „Fuldinim analima“, ali opet, nigde nema pomena Hrvata.²¹⁶

Na Saboru u Frankfurtu 822. godine, franački vladar je pozvao predstavnike slovenskih plemena, među kojima su

Srbi (Sorabi), dok se nijedan predstavnik, knez ili bilo koji „vladar“ Hrvata ne poziva. Nema ni pomena tzv. panonskih Hrvata, već su na Sabor pozvani samo „**Avari iz Panonije**“, kako tamo stoji zapisano.²¹⁷

Izjednačavanje kneza Borne s Porfirogenitovim knezom Porgom, ponekad i Porinom, objasnili smo iznad, kao i sve implikacije te tvrdnje. Bilo da se Porga i/ili Porin odnosi na Bornu ili ne, on u svakom slučaju nije mogao da bude knez Hrvatske, niti se tako navodi u izvorima. Spomenuli smo takođe da se u vezi sa Bornom navodi i Ljudevit Posavski, isto kao „knez Hrvata“ ili „knez Panonske Hrvatske“. Ipak, ni Ljudevit se ne navodi u izvorima kao knez Hrvata, niti se igde spominje ikakva „Panonska Hrvatska“, isto kao što nema pomena ni o „Primorskoj“, ni o „Crvenoj“, niti o bilo kojoj sličnoj Hrvatskoj. Suština je da ta „nezavisna država Hrvata“ tada nije postojala, i da tada nije ni bilo vladara Hrvatske, kako želi da nas ubedi Rim, ali ne zato što Hrvati nisu umeli da stvore svoju državu, već zato što su oni bili deo slovenskih plemena, koji su živeli zajedno sa Srbima, i koji su imali **zajedničku državu**. Vatikan pokušava da tu činjenicu izmeni i Hrvate prikaže kao odvojen entitet i kao nekog ko je odvajkada bio na strani papa, a protiv Srba.²¹⁸

Isto tako, knez Borna nije mogao biti vladar nezavisne hrvatske države, jer je bio franački vazal, isto kao i njegov prethodnik (knez Višeslav?), i isto kao njegovi naslednici, poput kneza Vladislava – potvrđuje nam Ajhardov letopis.

Pitanje ostaje, kako neko može Bornu nazivati „knezom Hrvata“ i prvim vladarem Hrvatske, ili kako neko može da Dalmaciju zove „Primorskom Hrvatskom“, kad nijedan od ranosrednjovekovnih izvora ne spominje hrvatsko ime?

Znani savremeni hrvatski istoričar, Ivo Goldštajn, i sam zdravorazumski prihvata činjenicu da tada nema ni pomena o Hrvatima i državi Hrvata, mada on za to navodi drugačiji razlog:

*Dakle, u Ajnhardovo vreme hrvatsko se ime... još uopće nije ni pročulo - za sve suvremene pisce to je ili Dalmacija, Panonija ili općenito slavenska zemlja, a stanovnici su... ponajviše Slaveni, nema ni Hrvata ni Hrvatske.*²¹⁹

Ili na drugom mestu, kad kaže da „Ajnhard nije ni znao za Hrvate“. ²²⁰ Teško je verovati da franački hroničari „nisu 'znali' za hrvatsko ime“, tj. da se za Hrvate još nije pročulo, kada je Franačka tada bila najbliži sused zemlje u kojoj su Hrvati živeli. Da su imali svoju nezavisnu državu ili bilo kakvog kneza, onda bi se i navelo hrvatsko ime. Znalo se za srpske Timočane nadomak današnje Bugarske, a nije se znalo za Hrvate koji su tuda živeli, koji su navodno imali državu, svog vladara i koji su bili već davno pokršteni (po Porfirogenitovu, u 7. veku), i to upravo od strane rimske i **franačkih** biskupa! Ipak, odgovor nam daje isti autor, koji pak zastupa tezu o Primorskoj Hrvatskoj i „knezu Hrvata“ Borni. On dalje ovako navodi razlog zašto nema pomena o Hrvatima u ranosrednjovekovnim izvorima:

*...Zato što se hrvatska državna organizacija tek rađala, pa su o njoj suvremenici u inozemstvu postupno i polagano saznavali.*²²¹

Preciznije rečeno, to „nedavno rađanje hrvatske države“ znači zapravo da tad uopšte nije postojala nezavisna država Hrvata, kako nam i potvrđuju gore pominjani izvori.

Zar neće pre biti da je tokom različitih perioda, jedan deo Hrvata, i uopšte slovenskih plemena, živeo pod vlašću Franaka, drugi pod vlašću Vizantije, treći su mogli imati neku vrstu autonomije u okviru ovih dvaju carstava, a deo Slovena je živeo slobodno i nezavisno, bilo u plemenskim rodovima poput starih Tračana ili pak u okviru države kao kraljevstva. Tu nema ničega novog ili neistinitog. Jedina neistina nam može doći iz krivotvorene istorije Hrvata, ali i drugih naroda, koju je u zvaničnu nauku uveo isti onaj ko sve političke, društvene i prosvetne tokove drži u svojim rukama – Rimska crkva.

Lujo Margetić priznaje činjenično stanje, kada kaže da „Unatoč svemu tom, nijedan franački kroničar **ne pominje Hrvate**“.²²² Koliko su zastupnici te zvanične, falsifikovane i u Rimu iskrojene istorije Hrvata očajni u svojim težnjama da dokažu tzv. posebnost Hrvata i njihovu nikada postojeću nezavisnost i otuđenost od Srba, govori i primer hrvatskog istoričara i lingviste Radovana Katičića, koji je uvidevši da od zapadnih izvora nema vajde, počeo da traga po istočnim i vizantijskim. Međutim, ni u njima nije našao utehu, jer ni

tamo nema pomena Hrvata; zaključak Katičića navodi gore spomenuti autor:

*Po njegovu mišljenju, Hrvati su bili ugledni i ozbiljni vojni saveznici, federati Bizanta, a šutnju bizantskih izvora objašnjava time što su Hrvati bili toliko vjerni i odani Bizantu da ovaj nije imao nikakva razloga da sa njima bude nezadovoljan i da ih spominje.*²²³

Zamislite da je neko toliko poznat i slavan da niko nije osetio potrebu da ga ikad spomene (?!). Takvo nedopustivo i nenaučno tumačenje odnosi se i na franačke izvore, pošto se kaže da u pogledu Franaka, „koji su koncem osmog i početkom devetog vijeka uveliko bavili u našim krajevima, Katičić misli da su oni **izbjegavali ime Hrvata, jer je bilo 'opterećeno savezom s Bizantom'**.“ Znači, dok u Vizantiji nije bilo potrebe ni spominjati svima već „poznate“ Hrvate, dotle su bezobrazni Franci „izbegavali da pomenu Hrvate“. Koliko bi moglo imati istine u ovakvim rečima? I kakav je to način rezonovanja, da su tobož tačne sve Porfiogenitove tvrdnje o vremenu i mestu doseljenja Hrvata, samo što ih u to doba niko ne spominje?

No, mitomanija o najmanje znanom delu istorije Hrvata i njihovom poreklu, zasnovana prevashodno na ovom delu Konstantina Porfirogenita, nije čak stala ni na Katičićevim očajničkim pokušajima uzdizanja Hrvata na neki zamišljeni pijedestal staroslavne, ali nepoznate nacije – slično onome što su učinili pojedini srpski istoričari sa poreklom i slabije poznatom ranom istorijom Srba. Naime, kolika rupa zjapi u

najranijoj hrvatskoj prošlosti, zbog vatikanskog odsecanja veze sa Srbima i zajedničke im istorije, govori i takmičenje zastupnika ove zvanične falsifikovane istorije u izmišljanju i nabrajanju što većeg broja imaginarnih nezavisnih država Hrvata. Tako je jedan od njih na pominjanu Belu Hrvatsku, Crvenu Hrvatsku, Primorsku Hrvatsku i naročito na Veliku Hrvatsku, radi reda, dodao još po koju, misleći da ovakvim nagomilavanjem „nezavisnih Hrvatski“ možda i ubedi po kojeg čitaoca da je morala postojati makar jedna nezavisna država Hrvata u Ranon srednjem veku:

*Pored Dalmatinske (to jest, Primorske) i Karantanske Hrvatske historija zna i za Panonsku Hrvatsku, dok smo mi pokušali dokazati postojanje i četvrte, Epirske Hrvatske.*²²⁴

Dakle, osim „nezavisne“ i slavne Velike, Bele, Crvene, Panonske i Primorske ili Dalmatinske Hrvatske, postojale su čak i Karantanska i Epirska Hrvatska! Izgleda da će na kraju ispasti da je čuveni antisemita Ante Starčević, koji je govorio kako su Srbi „nakot zreo za sekiru“, bio u pravu kada je u samo sebi svojstvenom antirpskom krvoločnom zanosu tvrdio da je zapravo celi Balkan pripadao „svetome hrvatskom narodu“. Ipak, većina se zadovoljila granicama „Velike Hrvatske“, koje su skrojili jezuiti u 19/20. veku, te je sproveli u delo, u vidu nacističke NDH, kao Hitlerovog satelita.

Ali, nemojte se prevariti, pa misliti da je ovde kraj. Ne, gladni vukovi iz vatikanskih jazbina i jezuitski školovani poslušnici rimskog pontifeksa, umeli su da putuju čak i van

Balkana u potrazi za mnogobrojnim „nezavisnim državama Hrvata“. Tako je stari, posve čuveni hrvatski istoričar Pavle Riter Vitezović pisao da postoji još Središnja, Međurječna i Planinska Hrvatska, razasute po Bosni, Slavoniji, Sremu i zapadu Balkana. A onda, kaže Vitezović da su van Balkana postojale Venetska, Sarmatska i, naravno, svima „poznata“ Mađarska Hrvatska, dok je u „Crvenu Hrvatsku“, između ostalog, ubrajao Makedoniju, Srbiju i Bugarsku!²²⁵ Koliko vam sve ovo zvuči iole normalno?

,Prahrvatski vladari“ koji lutaju Srbijom nastali direktno iz umova rimskih biskupa – Višeslav, Budimir, Kuber i Radoslav

Najneverovatniji deo vatikanski falsifikovane istorije i porekla Hrvata tiče se ličnosti koje se isto kao i prethodno opisane proglašavaju vladarima Hrvatske, a koje su vladale **pre kneza Borne – „prvog hrvatskog vladara“.**

Naime, za prethodnika Borne na „hrvatskom prestolu“ smatra se neki knez **Višeslav**. Pošto je knez Borna vladao početkom devetog veka, onda je Višeslav vladao krajem 8. veka. Međutim, mi smo videli da Borna NIJE bio hrvatski knez, niti da se ime Hrvata igde pominje u tom periodu. Pa onda, kako to da se njegov prethodnik proglašava „knezom Hrvata“? Štaviše, kako nema zapisa o Hrvatima početkom 9. veka, logično, tako nema zapisa ni krajem 8. veka, pa ni o nekom „hrvatskom knezu“ Višeslavu. Takođe, Višeslava hrvatski istoričar Šišić navodi kao franačkog vazala, dok iz

franačkih anala vidimo da njegov naslednik Borna to i jeste bio – isto kao i Bornini naslednici. Pa ako se knez Višeslav nigde ne navodi kao hrvatski vladar, a pritom i nije vladao nezavisnom državom, kako je mogućno da ga neko naziva „vladarom nezavisne Hrvatske“?

Kao što smo videli u ranijem poglavlju, knez Višeslav se smatra prethodnikom Borne; ako je on to zaista bio i ako je Borna isto što i Porfirogenitov „Porga“, onda je Višeslav bio taj pod čijim su se vođstvom Hrvati doselili, tj. knez je Višeslav bio onaj Porfirogenitov neimenovan „otac Porge“. S tim u vezi, krajnje je interesantno da se kod Porfirogenita spominje **srpski knez Višeslav**²²⁶ (mada neki smatraju da se on zvao Vojislav), i to upravo kao prvi imenovani vođa Srba, navodni potomak „prvog arhonta Srba“, koji je Srbe doveo na Balkan. Međutim, ako uzmemo u obzir činjenicu da su Hrvati i Srbi isti narod, da je „Porfirogenitova“ priča o doseljenju Srba samo kopija priče o doseljenju Hrvata, a ona samo kopija istinitog događaja dolaska Kubrata, onda, da li je ovaj knez Višeslav bio samo vođa dela Slovena sa zapada Balkana, koji je doveo iste na prostor koji je nazvan „Primorska Hrvatska“ u modernom dobu? Da li je zapravo cela Porfirogenitova priča o dolasku Srba, i Višeslavu kao prvom imenovanom vođi, kopija iskrivljene i pohrvaćene priče o dolasku tog dela Slovena na čelu sa nekim knezom Višeslavom? Da li navodni „arhonti Srba“, ti neimenovani preci srpskog kneza Višeslava, mogu imati neku paralelu u neimenovanim, tj. nepoznatim precima „hrvatskog kneza“

Višeslava? Drugim rečima, da li se tu radi o istoj ličnosti, i da li nam Porfirogenitovo delo, stoga, zapravo skoro ništa nema reći o poreklu i navodnim prvim vođama Srba?

Izgleda da je veoma moguće da je Vatikan dolazak dela Slovena početkom 9. veka, pod vođstvom kneza Višeslava, iz Karantanije u zapadni deo Primorja, kao ne toliko bitan događaj, koji se čak ni ne može nazvati „seobom Slovena“, pretvorio u priču o „doseljenju Hrvata na Balkan“ – na isti način kao što je dolazak Kubrata pretvorio u onu drugu priču o navodnom „doseljenju Hrvata“ u 7. veku. Međutim, Višeslava ne navodi po imenu, već samo kao „oca Porge“, tj. Borne, „u čije vreme su se Hrvati doselili“, dok je samog Višeslava proglašio za prvog imenovanog kneza Srba, pa i celu priču o izmišljenom dolasku Hrvata/Kubrata pretvorila u priču o navodnom „doseljenju Srba“. Pošto je Višeslav uzet iz događaja koji nema veze sa Srbima u Raškoj, zato se Višeslav i ne imenuje u priči o Hrvatima. Sve ovo znači da Porfirogenitovo delo i drugi izvori nemaju ništa da kažu o poreklu i „doseljavanju Srba na Balkan“. Ali zašto nema? Pa zato što ga nikada nije ni bilo na način koji se prikazuje u Porfirogenitovom delu.

U svakom slučaju, bilo da je taj Višeslav isto što srpski knez Višeslav ili ne, on se nigde ne naziva knezom Hrvata, niti je mogao da vlada nekom nezavisnom Hrvatskom.

Mi bismo mogli dalmatinske Slovene kneza Višeslava možda i nazvati Hrvatima, uslovno rečeno, ali to i dalje ne bi Hrvate činilo nekom posebnom ili odvojenom „nacijom“

od Srba, već bi to bila samo geografska odrednica jednog te istog slovenskog (srpskog) plemena/naroda, a naročito zbog toga što se Višeslav nigde i ne navodi kao „hrvatski knez“. Naziv Hrvata je dakle isti kao naziv drugih plemena koja pripadaju **istom** narodu, poput Moravljana, Timočana, Crnogoraca i ostalih; to nisu zasebni etnonimi.

Hrvatski istoričari sa Višeslavom povezuju i krstioniku Višeslava, kako je zovu; međutim, ni na njoj se Višeslav **ne** navodi kao hrvatski knez, već samo piše „knez Višeslav“. Pionir pohrvaćivanja te „Višeslavljeve krstionice“ i kneza Višeslava, između ostalih, bio je Ivo Omrčanin – hrvatski istoričar koji je podržavao naciste i koji je naširoko govorio o „Hrvatskom carstvu“ s početka **7. veka**, onda kada se još nisu ni doselili Hrvati na Balkan, 3 veka pre prvog pomenu hrvatskog imena u istorijskim zapisima.²²⁷ A zasigurno ne slučajno, Omrčanin je bio i član delegacije u Vatikanu kod **pape** Pija XII nakon Drugog svetskog rata, kada su nacisti izvlačeni preko „Pacovskih kanala“.²²⁸

Upravo iz tog Vatikana ova mitomanska i falsifikovana priča se nastavlja dalje. No, već na prvom sledećem koraku naišlo se na veliki problem: prethodnik „hrvatskog kneza“ Višeslava bio je **kralj Budimir** (zvan Svetopelek), kako to smatraju novohrvatski istoričari. Međutim, pošto je to bilo vreme sedmog veka, kada se na Balkanu nije ni znalo za Hrvate, niti se spominju u izvorima, a još manje za neke hrvatske knezove, onda o Budimiru kao „hrvatskom kralju“ može samo da se mašta. On se spominje čak i u hrvatskoj

redakciji *Letopisa Popa Dukljanina*,²²⁹ dok je po zvaničnoj hrvatskoj istoriografiji, Tomislav taj koji je bio „**prvi kralj Hrvata**“, i koji se smešta tek u 10. vek. Pa ako Budimir nije bio hrvatski kralj, onda čiji je to mogao biti ako je vladao prostranim delovima i današnje Srbije, i Bosne, i Hrvatske? Reklo bi se da je odgovor očigledan.

Za Budimira se navodi da je vladao od Vinodola pa sve do Apolonije, tj. od zapadnih krajeva današnje Hrvatske do južne Albanije, i da je zbog veličine svoje zemlje morao da je podeli na manje oblasti: županije i banovine. Preciznije, podelio ju je na dva glavna dela: na Primorje (*Maritima*) i Zagorje (*Transmontana*) ili Srbiju (*Surabia*), koju su inače hrvatski istoričari, po vatikanskom maniru, nazvali Belom i Crvenom Hrvatskom.²³⁰ I ponovo, kako je mogao Budimir da podeli svoju zemlju na Belu i Crvenu Hrvatsku kada on niti je bio hrvatski kralj, niti se o Hrvatima znalo u to doba, niti se pominje hrvatsko ime u izvorima do 9. veka, niti su ikada postojale te obojene Hrvatske – isto kao što nisu ni postojale „Panonska“ ili „Primorska Hrvatska“?

I hrvatski književnik A. Kačić Miošić takođe Budimira naziva kraljem Slovena („kralj Slovinski“), a ne Hrvata, i isto ga navodi kao srodnika i potomka Svevlada. Slovene naziva i „Ilirima“.²³¹

Takođe, kralj Budimir nije mogao ni biti Hrvat, „vladar Hrvatske“, niti štogod slično, jer i prema zvaničnoj istoriji, a time čak i prema hrvatskoj verziji priče, Budimir je bio naslednik i direktni potomak kralja Svevlada, koji se inače

smatra vođom **Gota**.²³² Iz tog razloga, spomenuti hrvatski istoričar zastupa tezu da su Hrvati tobož postali od Gota. Zanimljivo je da je kasniji naslednik Budimira, po priči iz hrvatske redakcije *Letopisa*, bio neki kralj Sebislav, za kog se navodi da je ratovao protiv Gota i Avara, i da je prestoni grad njegove države **Skadar** („Skudar grad“).²³³ Kao verni zastupnik teze o svim ovim ranim „hrvatskim“ vladarima, a između ostalih hrvatskih istorika sa istim stavovima, ovde spominjani autor je samo, prosto, od linije potomaka kralja Svevlada, preko Budimira i Sebislava, izveo i kneza Bornu kao „vladara Hrvatske“ ili „kneza Hrvata“, a od njega posle i Trpimira, koji se smatra rodonačelnikom prve vladarske dinastije Hrvata – Trpimirovića.²³⁴ Međutim, kao što je već rečeno, pošto Budimir nije bio hrvatski vladar, isto kao što nije bio ni Borna, i pošto se naziv „Hrvati“ ne pominje ni u jednom izvoru tog doba, onda je sasvim evidentno da se tu radi o najobičnijim istorijskim falsifikatima. Takođe, nigde nema dokaza o postojanju genetskih ili bilo kakvih drugih veza između slovenskog kralja Budimira i nekakvog kneza Borne, Porge, Trpimira, ili koga god drugog. U vezi sa tim, svesno ili ne, Lujo Margetić razjašnjava situaciju, navodeći upravo izvor koji se uzima kao dokaz o „hrvatskom“ kralju Budimiru i ostalima:

...Pop Dukljanin govori o Gotima-Slavenima, ali nikad ne spominje Hrvate, nego samo Bijelu i Crvenu Hrvatsku. Dakle za njega je Hrvatska politički pojam... Iz toga slijedi da je termin Hrvatska za Popa Dukljanina novija pojava i

*da on nema veze ni sa slavenskim razdobljem ni s Gotima i Slavenima.*²³⁵

Nespominjanje Hrvata je logično, dok pomen i Crvene i Bele Hrvatske može jedino biti kasniji umetak iz latinskih i hrvatskih verzija *Letopisa*, iz 16/17. veka, kao što je ranije i objašnjeno.

Evo još jednog, još jasnijeg objašnjenja samih hrvatskih istoričara o istoj temi:

*I na naše zaprepaštenje (D. Mandić) uzima gotski uvod iz Ljetopisa kao dokaz „hrvatske predaje“. Ni najmanje ga ne zbunjuje to što u tim prvim glavama (...) nigdje nema ni traga Hrvatima: narod koji dolazi jesu Goti, a njihovi vođe Totila i Ostroil!*²³⁶

Ipak, ono što najviše razotkriva neistine koje je Vatikan nametnuo, a mnogi hrvatski istoričari prihvatili, jeste jedan podatak po kom se pre Budimira, dakle, praktično kao prvi vladar Hrvata (iako se Borna navodi kao prvi), navodi knez **Kuber** ili Huber kao „vladar Panonske Hrvatske“. No ipak, cela ta zamršena, lažna i falsifikovana slagalica se ruši ako znamo da je ovaj Kuber u istoriji poznat kao sin opisanog **bugarskog kana Kubrata**, tako da se sada sve može lepo uklopliti – Kubrat i Kuber nisu bili vladari ili vođe Hrvata, već dela Bugara, a koji su po svom najvećem kanu dobili ime Kubrati (Huvrati, Hrvati).²³⁷ Takođe, kan Kuber nije ni mogao da vlada „Panonskom Hrvatskom“, i da bude „knez Hrvata“, jer „Panonska Hrvatska“ nije postojala, dok se za hrvatsko ime tada nije ni znalo u pisanim izvorima. Dakle,

Kuber nije bio „knez Hrvata“, već „kan Kubrata“. ²³⁸ A i ne samo da onda nije mogla ni da postoji nekakva nezavisna „Panonska Hrvatska“, već ni Kuberovi Bugari, tj. Kubrati, nisu imali svoju nezavisnu državu u Panoniji. Oni su samo bili vazali avarskog kagana, te je u Panoniji postojala samo država **Avara**, koje odatle нико nije proterivao u to vreme (jedino ih je proterao kan Kubrat, ali ne iz Panonije, već iz Stare Bugarske). Rimski falsifikatori su panonske Kubrate i Avare pretvorili u „panonske Hrvate“.

Kao poslednjeg u nizu ovih navodno hrvatskih vladara, koji su vladali tzv. „(Panonskom) Hrvatskom“ pre „prvog hrvatskog vladara“ Borne, spominje se još jedan tobožnji knez Hrvata – knez Radoslav.²³⁹ Jedini vladari sa imenom Radoslav bili su **srpski knez Radoslav**, koji je vladao u 9. veku, i koji se u zvaničnoj istoriografiji navodi kao otac srpskog kneza Časlava, dok je onaj drugi knez Radoslav bio **slovenski kralj Radoslav** – naslednik i potomak kralja Sebislava, od Svevladovića. Prvi Radoslav se navodi kao srpski knez čak i u Porfirogenitovom delu,²⁴⁰ naklonjenom Hrvatima i biskupu Rima – papi, dok drugog Radoslava isto navode čak i sami već spomenuti hrvatski istoričari, iako ga oni, paradoksalno, smatraju za „kralja Hrvatske“. ²⁴¹ Na sličan način kao što su Višeslava proglašili za „kneza Hrvatske“, isto su tako rimski biskupi učinili i sa knezom Radoslavom, inače, naslednikom srpskog kneza Višeslava, kaže samo Porfirogenitovo delo. Takode, postoji još jedna mogućnost: Naime, pošto

hrvatski istoričar V. Klaić govori o nekom „hrvatskom vladaru“ Radoslavu koji je navodno živeo u 7. veku, te ratovao protiv nekih Albanaca, moguće je da je „hrvatski knez Radoslav“, u stvari, slovenski kralj Ratimir, koji je vladao u 7. veku i koje bio sin Stroila, sina Svevlada. V. Klaić je samo uzeo njegovo ime i doslovno ga promenio u slično ime: Radoslav. Kralja Ratimira pominje i hrvatski istoričar Mužić.

Vatikan proglašio sve slovenske knezove u Panoniji i Dalmaciji za „hrvatske vladare“

Kao što se Borna proglašava za prvog hrvatskog kneza, tako je isto Vatikan učinio i sa doslovno svim slovenskim panonskim, dalmatinskim i drugim kneževima i županima, čije je ime zapisano u istorijskim izvorima. Neki od njih su proglašeni za vladare „Panonske Hrvatske“, drugi za neke vladare „Primorske Hrvatske“, treći od Bele Hrvatske, itd, uprkos nepobitnoj činjenici da nijedna od tih Hrvatski nije zabeležena u ranosrednjovekovnim spisima, i uprkos tome što se nijedan od ondašnjih slovenskih knezova ne naziva u izvorima „hrvatskim vladarima“. ²⁴² U te vladare spadaju:

- **Vojnomir** (790-810) – nazvan je „hrvatskim knezom“ koji je prethodio Ljudevitu Posavskom, iako se u izvorima obojica navode kao **slovenski kneževi** u Panoniji. Recimo, ovog Vojnomira je čak i Rački nazivao „knezom Slovena“, a ne Hrvata;²⁴³

- **Ratimir** (830-838) – nazvan „hrvatskim knezom“ koji je zavladao posle Ljudevita, iako se u izvorima navodi isto kao **panonski knez**;

- **Braslav** (880-895) – nazvan „hrvatskim knezom“ koji je bio poslednji u nizu knezova „Panonske Hrvatske“, iako se u izvorima navodi samo kao **panonski knez**;

- **Vladislav** ili Ladislav (820-825) – nazvan „hrvatskim knezom“ i knezom „Primorske Hrvatske“, iako se navodi u izvorima samo kao **slovenski knez** ili knez Dalmacije, koji je nasledio Bornu - kneza Guduščana, a kad je postao vazal franačkog cara - knez Dalmacije i Liburnije;

- **Ljudemisl** (825-835) – nazvan „hrvatskim knezom“ i knezom „Primorske Hrvatske“, iako se navodi u izvorima samo kao **slovenski knez** ili knez Dalmacije;

- **Mis(lis)lav** (835-845) – nazvan „hrvatskim knezom“ i knezom „Primorske Hrvatske“, koji je nasledio „hrvatskog kneza“ Ljudemisla, iako se nigde ne navodi u izvorima kao hrvatski knez, već samo kao knez Dalmacije.²⁴⁴

Dakle, nijedan se od ovih „hrvatskih vladara“ ne navodi kao takav u izvorima tog doba, već su svi bili isključivo kneževi lokalnih slovenskih plemena, pa se nazivaju samo „slovenskim kneževima“ (*dux Sclavorum*). Falsifikatori su ih bez ikakvog opravdanog razloga proglašili za „hrvatske vladare“, na način koji navodi istoričar Klaić:

(...) što redaktor HR vrlo često minjenja u Dukljaninovu tekstu **naziv Slaveni** (...) s imenom **Hrvati** (...)²⁴⁵

Falsisikovana „Trpimirova povelja“

Posle famoznog Porfirogenitovog dela tu je i povelja ili darovnica kneza Trpimira – još jedan produkt falsifikovane istorije Hrvata, iskrojene od strane Vatikana. Trpimirova se povelja smatra **prvim** pisanim pomenom Hrvata i njihovog imena, a Trpimir naslednikom gore spomenutog Mislava.

Ova „darovnica“ se datira u 9. vek, i načinjena je da bi poslužila kao „dokaz“ o postojanju neke hrvatske vladarske dinastije, nazvane Trpimirović po ovom Trpimiru. Takođe, „Trpimirova povelja“ je trebalo da posluži i kao „dokaz“ o kontinuitetu postojanja „nezavisnih“ hrvatskih vladara, da bi ispalo kako je Trpimir bio naslednik pomenutog prvog hrvatskog vladara – kneza Borne.

Povelja kneza Trpimira, kao izvor o najranijoj prošlosti Hrvata, spominje se u vezi sa darovanjem zemlje splitskom nadbiskupu, u periodu oko 852. godine, a „kada je Italijom vladao kralj Lotar“, kako tamo piše.²⁴⁶

Međutim, na osnovu sledećih podataka, bez poteškoća, uočava se da je reč samo o još jednom rimskom falsifikatu:

1) Prvo, knez Trpimir nije mogao dati zemlju splitskom nadbiskupu oko 852. godine, pošto je Splitska **episkopija** postojala sve do 924. godine;²⁴⁷

2) Drugo, Italijom u to doba nije vladao kralj Lotar, već njegov sin Ludovik II, dok je sam car Lotar vladao delom Franačke;²⁴⁸

3) I treće, Trpimir se ni u jednom izvoru ne navodi kao knez Hrvata ili Hrvatske sem u ovoj tobožnjoj darovnici. U

izvorima se Trpimir samo navodi kao „**slovenski knez**“ i kao „knez Dalmacije“, a nigde kao knez tobožnje hrvatske države, što su potvrdili i sami hrvatski istoričari.²⁴⁹ Jedino mesto gde se spominje Trpimir kao „knez Hrvata“ jeste ta Trpimirova darovnica, a koja je falsifikovan dokument. Da je ovo zaista i tačno, govori nam podatak da je i deo samih hrvatskih istoričara bio baš ovakvog mišljenja, poput Luja Margetića, Nade Klaić i Držislava Švoba. Na primer, Nada Klaić napisala je sledeće o tzv. Trpimirovoj darovnici:

...(Istoričari) *nisu posvetili pažnju sadržaju isprave ili centru u kojem je isprava nastala. Zato se i moglo dogoditi da nitko, osim Švoba, nije ni posumnjao u autentičnost Trpimirove isprave, iako se u njoj pribrajaju splitskoj crkvi sela, koja ona ne samo da u IX stoljeću, nego ni kasnije nije imala.*²⁵⁰

Isti autor navodi istovetno mišljenje Ferda Šišića o ovoj Trpimirovoj darovnici.²⁵¹

Dakle, jedno jedino mesto na kojem se Trpimir naziva *dux Chroatorum* („knez Hrvata“) jeste Trpimirova povelja pisana na latinskom jeziku. A sigurno ne slučajno, najraniji prepis ove povelje potiče iz 16. veka,²⁵² tako da izgleda da su samo rimske pape znale za „nezavisne vladare Hrvata“, i niko više na celom svetu.

Evo i još jedne potvrde iz izvora koji se najčešće navodi kao dokaz za „hrvatskog kneza/kralja“ Trpimira:

*Trpimir se u Gotšalkovu izvoru naziva kralj Sklavina.*²⁵³

Ovaj Gotšalk je Trpimira nazivao „Slovenom“, a nikada i nigde „Hrvatom“, uprkos tome što je bio pisar na samom Trpimirovom dvoru!

A Nada Klaić dodaje sledeće:

*No, kako nepoznati sastavljač Trpimirove darovnice nije označio kojim se sredstvom Martin poslužio da ovjeri ispravu, on je notarskoj formuli (...) dodao i notarski znak signum manu feci! Tako ta dvostruka koroboracija, u stvari diplomatička nagrda, nastaje nesumnjivo kao rezultat težnje falsifikatora da gomilanjem oznaka javne vjere postigne što veću dokaznu moć za svoj sastav.*²⁵⁴

Dakle, ova Trpimirova povelja ne može biti prvi pisani pomen hrvatskog imena u istorijskim zapisima, a Trpimir nije mogao biti kralj ili knez Hrvatske.

Ko je onda bio taj Trpimir? Pa, ako prihvatimo da je bio naslednik slovenskog kneza Dalmacije Mislava, onda je taj Trpimir i bio samo to: knez Dalmacije,²⁵⁵ a ne vladar neke „nezavisne države Hrvatske“. Mi ga можemo nazvati čak i knezom Hrvatske, ali to i dalje ne znači da je on bio vladar nezavisne države, odvojene u svakom smislu od Srba i svih ostalih Slovena. Postojala je i zahumska oblast/Zahumlje (a koju delo Porfirogenita navodi kao zasebnu državu); tu je i Duklja, i Paganija, i druge oblasti Slovena na Balkanu, ali ni u jednoj od njih ne živi zaseban narod/nacija, već su svi oni pripadnici istog naroda; uopšte, i nazivi „Zahumljani“, „Dukljani“, „Hrvati“, i ostali nisu etnonimi, već označavaju stanovnike određene geografske oblasti – potpuno isto kao

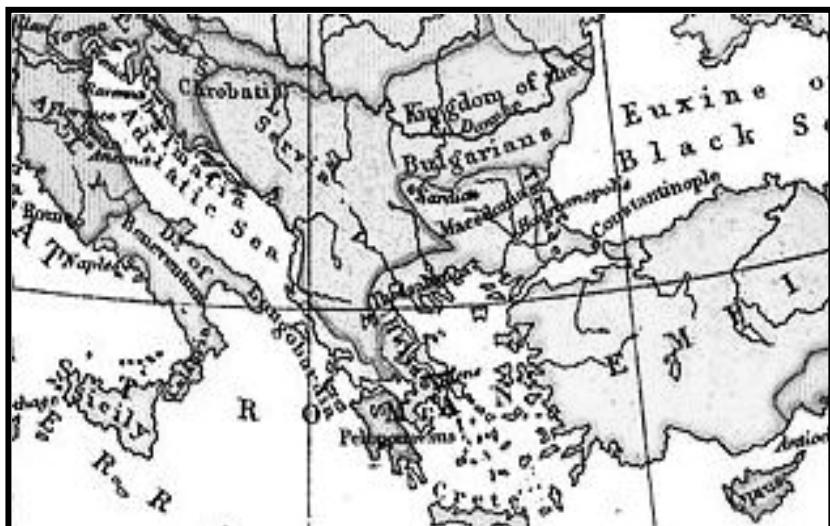
i danas što Šumadinci, Vojvođani, Crnogorci, Dalmatinci, Ličani, i ostali, nisu zasebni narodi ili neke posebne nacije.

Međutim, sve se komplikuje kada deo hrvatskih istorika tvrdi da je postojao još jedan „hrvatski vladar“ Trpimir, a koga su nazvali Trpimir II.²⁵⁶ Mada se sa ovim ne slažu svi hrvatski istoričari,²⁵⁷ situacija se dodatno komplikuje kada „državu“ kneza Trpimira hrvatski istorici nazivaju *regnum Croatorum* - „kraljevstvo Hrvata“.²⁵⁸ Naravno, **jedini** izvor koji o tome govori jeste Trpimirova povelja. Iz tog razloga se Trpimir ponekad naziva i „kraljem Hrvata“, mada ostaje činjenica da o njemu (ili njima) nema pouzdanih podataka. Razlog što je ubačen ovaj imaginarni Trpimir II jeste taj što se kod Porfirogenita knez Trpimir, koji je zavladao „nakon mnogo godina“ od vremena Borne (?!), spominje kao otac kneza Krešimira; problem je bio u tome što se taj Krešimir javlja skoro 100 godina **nakon** Trpimira, pa je pokušano da se na neki način opravda samo još jedna u nizu „slučajnih grešaka“ Porfirogenita. Hrvatski istoričar Mužić kaže da je „Šišić na taj način **izmislio** Trpimira II, koji se ne spominje **ni u jednom vrelu**“.²⁵⁹

S druge strane, postoji način da se ova situacija razreši. Naime, moguće je da je slovenski kralj „Trpimir Prvi“ (lat. *Trepimir, Tripimir*) u stvari bio **kralj Krepimir**, a kako se navodi i u hrvatskoj verziji *Letopisa Popa Dukljanina*. On je bio dalji naslednik, srodnik i potomak opisanog kralja Budimira, u čije je doba to Kraljevstvo Slovena obuhvatalo skoro celo Balkansko poluostrvo, isto kao i u doba kralja

Budimira. Kralj Krepimir se navodi i u Mužićevom popisu „ranohrvatskih vladara“, mada se tu navodi kao Cepimir, te se smatra ličnošću koja je živela pre kneza Trpimira.²⁶⁰

Ovome u prilog ide podatak Porfirogenita, da je tobože knez Trpimir posedovao kao vladar vojsku od oko 160.000 vojnika i 100 brodova, a zbog čega i nije mogao biti vladar jednog plemena, bilo Hrvata ili nekog drugog, već je jedino mogao biti kralj svih Slovena, a to je Krepimir. U ovom bi slučaju „Trpimir Drugi“, ako je postojao, bio Trpimir, knez dela Dalmacije.

Rasprostiranje slovenskog (srpskog) kraljevstva sa početka 9. veka (C. Colbeck, *Europe 814, The Publish Schools Historical Atlas*, Longmans, Green, and Co., London, 1905)

Znači, i iz ovog primera možemo jasno videti cilj Rima i njegove dogmatske istorije, a to je da se svi najpoznatiji i slavni kraljevi svih Slovena, koji su vladali i nad Hrvatima, i Srbima i ostalim plemenima na Balkanu, i koji su živeli u zajedničkoj državi, proglose isključivo za hrvatske vladare, za vladare izmišljene nezavisne srednjovekovne Hrvatske, odvojene u svakom smislu od Srba. A u isto vreme, razni lokalni župani i knezovi, ili pak vladari nekih autonomnih oblasti pod tuđom vlašću ili protektoratom, da se proglose isto za nezavisne „hrvatske knezove“.

Još izmišljenih i po hrvaćenih slovenskih kneževa: Domagoj, Iljko, Zdeslav i Branimir

Šta je još Vatikan nametnuo svim hrvatskim i svetskim istoričarima kao jedinu „svetu istinu“ o poreklu i najranijoj prošlosti Hrvata, a u cilju da ih odvoji od Srba? Da vidimo.

Kao sin i naslednik opisanog kneza Trpimira navodi se „hrvatski knez“ **Domagoj**. No, kao što se još uvek Hrvati ne spominju u izvorima tog doba, i kao što se Trpimir ne naziva vladarom Hrvatske, tako i Domagoj nije mogao biti hrvatski knez, niti je mogao da vlada državom Hrvata, koja tad nije ni postojala. Još manje mogu da budu tačne tvrdnje pojedinih hrvatskih istoričara da se Hrvatska u to vreme 9. veka graničila sa Bugarskom,²⁶¹ istovremeno pokušavajući da svakog župana ili kneza raznih oblasti svima zajedničke slovenske države proglose za vladare i knezove imaginarnе nezavisne države Hrvata, za koju, uzgred budi rečeno, niko

od stranih istorika tog doba nije znao. Ko je dakle bio ovaj Domagoj? Kao što potvrđuje više puta spomenuti hrvatski istoričar – jedan od mnogih branilaca teze o ranohrvatskim vladarima – Domagoj je bio „neretljanski ban“, kako ga on naziva, odnosno, **knez Neretljana**, kako ga navode pisani izvori.²⁶² Često se navodi i pismo pape upućeno Domagoju, međutim, čak ni u njemu Domagoj se ne naziva „vladarem Hrvatske“, već samo **slovenskim knezom**.²⁶³ Kako je onda neko mogao nazvati ga hrvatskim knezom, ostaje nejasno.

Domagoj se smatra i osnivačem dinastije Domagojevića – „hrvatske dinastije“ koju su činila svega tri vladara. Prvi je bio Domagoj, po kome je dinastija dobila ime, a drugi je bio **Iljko**, njegov navodni naslednik. Ali ponovo, evo šta o tome kažu sami Hrvati:

Dakle od Domagojeve smrti 876. godine do Zdeslavova preuzimanja vlasti 878. godine može se pretpostaviti da su vladali Domagojevi sinovi. Nijednome od tih Domagojevih sinova nije sačuvano ime. Tobožnji slavenski knez Iljko, koji bi u navedenomu međuvremenu vladao Hrvatima, u vrelima ne postoji. Mihailo Dinić je dokazao „da je knez Iljko fantastična ličnost, nastala usled (...) nerazumevanja teksta gde se on tobože prvi put spominje.“²⁶⁴

I treći pripadnik te kratkotrajne dinastije Domagojevića bio je knez Branimir, o kome će više reći biti ispod, tako da od cele „dinastije“ ostade samo neretvanski knez Domagoj. Ni pomena o hrvatskim vladarima.

Mnogi istoričari za Domagoja kažu da je vladao nekom „nezavisnom Hrvatskom“, i smatraju da nije zavisio ni od Vizantije, ni od Franaka. Međutim, videli smo da se on ne navodi u izvorima kao vladar Hrvatske, dok jedan hrvatski istoričar 19/20. veka i sam kaže:

*Za njegova (tj. Domagojeva) kneževanja, budući da su Bizantinci svojim vojevanjem protu Saracena stekli ljubav skoro svih narodah, nije ni Hrvatska mogla nego pokoriti im se i umolit ih da je prime pod svoju zaštitu.*²⁶⁵

U nastavku piše isti autor da Vizantinci drže Dalmaciju pod svojom vlašću, dok unutrašnjost i zapadne krajeve drže Franci – kako nam i svedoče izvori o tom dobu.

Posle Domagoja, kao „knez Hrvata“ spominje se i knez **Zdeslav**, koga smo ranije delimično opisali u vezi s delom Porfirogenita i njegovom okrenutošću hrišćanstvu Istoka. Kao što je rečeno, on je bio vizantijski vazal, te nije vladao nekom nezavisnom hrvatskom državom, niti se u izvorima igde navodi kao „knez Hrvata“; čak i pomenuti papa Jovan ga naziva knezom **Slovena**, tako da situacija ostaje ista kao i u slučaju svih prethodnih „hrvatskih vladara“. Ali, ko je zaista bio Zdeslav odgovorio je sam hrvatski istoričar Ivan Švear:

*(...) Mutimir, Stroimir i Gojnik (...) postadoše, kako Du Fresne piše, vojvode nad Serbiom i Horvatskom. Mutimir je imao tri sina (...) – Preslava, Borena (...) i Stepana (...) koi se je (...) drugim imenom zvao **Sedeslav**, kako Dandulo piše (...)*²⁶⁶

Dakle, Sedeslav/Zdeslav je sin srpskog kneza Mutimira, sina Vlastimira – kaže I. Švear. Mada je on, poput drugih hrvatskih istoričara, zastupao tezu o postojanju „nezavisne hrvatske države“, to samo još više daje na snazi njegovim navodima, po kojem je „knez Hrvata“ Zdeslav zapravo bio srpski knez Sedeslav.²⁶⁷ Kako to znamo? Znamo na osnovu toga što se Sedeslav, dakle, navodi kao sin kneza Mutimira iz srpske dinastije Vlastimirovići. Da ovo jeste tačno, opet, potvrđuje i samo Porfirogenitovo delo, koje je sve samo ne naklonjeno Srbima. Tamo piše:

*Nakon smrti kneza Vlastimira, na srpski presto su došla njegova tri sina – **Mutimir, Strojimir i Gojnik.***²⁶⁸

Porfirogenit navodi imena Mutimirovih sinova: Stefan, Bran i Pribislav. Ovo znači da su Švearovi „Preslav, Boren i Stepan ili Sedeslav“ isto što Pribislav, Bran i Stefan kod Porfirogenita. Ovaj Stefan ili Sedeslav, sin Mutimira, sina Vlastimira, ne navodi se kao naročito istaknut knez, što se i uklapa u hrvatske opise „Zdeslava“ kao kneza koji je samo jednu godinu vladao. U istom delu se navodi da su Preslav, Stefan (Sedeslav) i Bran pobegli u predeo Hrvatske. Baš tu činjenicu su zloupotrebili pojedini istorici, te Sedeslava ili Stefana prosto prekrstili u „hrvatskog kneza“ Zdeslava, bez obzira što se isti nigde u izvorima ne navodi kao takav.²⁶⁹

No, ovo je samo početak rimsко-vavilonskih falsifikata o poreklu i istoriji Hrvata, čiji eksponenti pokušavaju više vekova da Hrvate odvoje od Srba, te da prikažu da oni nisu nikada živeli u zajedničkoj slovenskoj državi, već da su

navodno od najdavnijih vremena živeli odvojeno u nekoj svojoj „nezavisnoj“ državi, da ih prikažu kao narod koji je oduvek bio odan Rimskoj crkvi. U tom pogledu, rimski su falsifikatori, dalje, načinili celu jednu „hrvatsku dinastiju“ Trpimirovića, te na gore opisanog Zdeslava nadenući kneza **Branimira** – isto „hrvatskog vladara“, o kome je bilo reči.

Knez Branimir, kažu hrvatski istorici, usmratio je kneza Zdeslava, i zauzeo „hrvatski presto“. Najpoznatiji je pak po tzv. Branimirovom natpisu iz 888. godine, koji predstavlja pravi **prvi istorijski pomen hrvatskog imena**.²⁷⁰ Branimir je bio samo knez jednog od slovenskih plemena, isto kao što je Borna bio knez Guduščana, kao što je Ljudevit bio panonski knez, ili na primer, kao što je knez Miroslav bio zahumski knez, knez Zahumljana, a pritom, nije postojala država Guduskana, Panonaca ili Zahumljana, već su svi bili deo jedne zajedničke slovenske države ili katkad upravitelji autonomnih oblasti pod stranom vlašću.

Pošto je Branimir nasledio Zdeslava, tj. Sedeslava, sina srpskog kneza Mutimira, a na mestu kneza Hrvata, onda je logično postaviti sledeće pitanje: Da li je ovaj knez Hrvata Branimir, u stvari, knez **Bran** – sin Mutimira i rođeni brat Sedeslava, koji je pobegao upravo među Hrvate, isto kao i druga dva sina Mutimira? O tome govori i Porfirogenitovo delo, kao što smo malopre videli. „Bran“ bi u tom slučaju bilo skraćeno od „Branimir“. I ovo bi se ujedno uklapalo u istovetnost Porfirogenitovog kneza Porina kao Bran(imir)a.

A koliko se o tom Branimiru kao „hrvatskom knezu“ zna, govore i reči samih hrvatskih istoričara, i to onih koji sve ove knezove zovu vladarima Hrvatske:

*Tko je bio taj Branimir, da li je bio potomak Trpimira, nije poznato (...)*²⁷¹

Pravi razlog što se ovaj knez Branimir toliko istaćinje i naziva vladarom Hrvatske leži u činjenici da je on bio prvi među onima koji se istinski stavio na stranu papa i Rimske crkve, iako isti pokušavaju da i sve njegove prethodnike na prestolu plemena Hrvata proglose najodanijim papistima i vladarima nepostojeće „nezavisne Hrvatske“, odvojene od Srba i drugih slovenskih plemena. Isti autor nesvesno nam o tome govori:

*Iz toga se pisma (pape) jasno razabire da je **Hrvatska prije Branimira bila Rimu otuđena...** Vidi se da papa nije nekako pravo vjerovao (hrvatskom) narodu...*²⁷²

Kako to da papa ne veruje Hrvatima, i kako to da su bili otuđeni od Rimske crkve, kada su Hrvati, sudeći po istoriji koju nam prikazuje zvanična (vatikanska) nauka, bili čak 3 puta pokrštavani od strane rimskih biskupa, u ime „svetog Petra“ i „presvetog pape“, i to počev još od sedmog veka?! Ili će pre biti da većina Hrvata do vremena Branimira, pa i kasnije, kao što ćemo videti, nije bila sva pod kontrolom i „zaštitom“ papa, već je živila zajedno sa svojim bratskim srpskim i slovenskim plemenima u zajedničkoj državi? Zar se to opet ne uklapa u istovetnost Porfirogenitovog Porina i Bran(imir)a, „u čije doba su se Hrvati pokrstili“?

Falsifikovana „Mutimirova povelja“

Kao naslednik poslednje spomenutog Bran(imir)a, i isto kao „hrvatski knez“, navodi se Mu(n)cimir ili **Mutimir**.

Mada se uglavnom pokušava dokazati kako su navedeni srpski knezovi – Pribislav, Bran(imir) i Sedeslav (Zdeslav) – došli u predele Hrvata kod kneza Branimira i Mutimira, pre će biti da je reč o istim ličnostima. Dokaz za to je i sam Mutimir, o kome hrvatski istoričari, opet, ne znaju mnogo:

*Branimira naslijedio je u Bijeloj Hrvatskoj... Mutimir (892-910). Ne zna se da li je bio sin Trpimirov, no svakako stoji da je bio iz njegove porodice.*²⁷³

Naravno da se ne zna kada su falsifikatori iz Rima hteli sve da izmešaju i naprave haos po prošlosti Hrvata i Srba, tako da se spominju razni srpski knezovi po Hrvatskoj, kao što su Bran(imir), Sedeslav (Zdeslav, Stefan), Petar i drugi. Oni su srpskim knezovima izbrisali njihovo pravo poreklo i načinili ih „vladarima Hrvatske“, čije se poreklo zbog toga više ne zna: ne zna se ko im je otac, brat, naslednik, odakle su došli, itd. Hronologija je takođe pobrkana, pa se neretko otac stavlja kao naslednik sina, i tome slično. Pravi prljavi posao falsifikatora. Ali uprkos tome, hronologija vladavine Brana i Branimira, Sedeslava i Zdeslava, kao i Mutimira i Muncimira, skoro da se u potpunosti poklapa. Stoga, ovaj „hrvatski knez“ Muncimir može biti jedino opisani **srpski knez Mutimir**, iz dinastije Vlastimirovića.

Sa ovim se slaže i hrvatski istoričar Švear, iako zastupa tezu o „ranohrvatskim narodnim vladarima“:

...(knez) *Muncimir pako kraljevao je g. 892., i bio je sin Vladimirov, ili kako Porfir(ogenit) piše, Vlastimirov.*²⁷⁴

Knez Mutimir, poput Bran(imir)a, prebegao je u predeo današnje Hrvatske, što je samo poslužilo Rimskoj crkvi da upravo njih dvojicu proglaši za prve „kneževe Hrvata“ o kojima postoji pisani zapis. Ipak, oni su mogli biti samo to: kneževi Hrvata (pošto su prebegli u Hrvatsku iz Raške), a ne vladari neke zasebne i nezavisne države Hrvata.

Kao izvor za „hrvatskog kneza“ Mutimira spominje se i tzv. Mutimirova povelja ili darovnica. Međutim, kao što je Trpimirova povelja falsifikovana, na potpuno isti način je i Mutimirova, koja se datira u 892. godinu.²⁷⁵ Dalje, najraniji očuvani (latinski) prepis od ove povelje potiče isto iz 16. veka, i to iz iste godine kada i Trpimirova povelja, koje se najčešće pominju zajedno. Reč je o 1568. godini. Dodatni argument je isti kao i u slučaju kneza Trpimira, a to je da se i u Mutimirovoj povelji spominje splitski nadbuskup, iako njega nije moglo biti sve do 924. godine. Dakle, ponovo je rimski papa jedini koji zna za „kneza Hrvata“ Mutimira, i niko više.

Potvrda nam opet stiže od hrvatskih istoričara:

Iako je Miho Barada dao prvu monografsku obradu Trpimirove i Muncimirove (Mutimirove) isprave, nije mu pošlo za rukom dokazati autentičnost obiju kneževskih

isprava. Barada nije mnogo mario za očita protuslovlja u dokazivanju kad mu se činilo da je... utvrdio pouzdanost.

Ili ovo od istog autora:

Slučaj V. Novaka koji je podvrgao kritici falsifikate splitskih benediktinaca klasičan je primjer na koji način javnost reagira na takve pokušaje. I Šišić se vrlo teško odlučivao na to da isprave ocijeni kao falsifikate, a Barada i Nagy nisu u tom pogledu postupali mnogo bolje. Svakako se među svima naročito ističe L. Katić, koji je do kraja života branio čak i nesumnjive falsifikate.

U tome je još dalje otišao hrvatski istoričar Švob, iako se Nada Klaić ne slaže sa svim njegovim rečima, kada kaže da je „polazna tačka Švobove argumentacije (bio) pogrešan Tomin podatak o **vremenu vladanja** Trpimira i Muncimira ... Nedopuštenim kombinacijama Švob uspostavlja tobožnji primarni tekst originala, a taj pokazuje da je, kako on misli, netačna tvrdnja Muncimirove isprave da je on sin Trpimira (...) Da je Trpimirova isprava falsifikat svjedoči i podatak o granicama splitske nadbiskupije do Dunava“.²⁷⁶

Nada Klaić nadalje objašnjava kako su poznati hrvatski istoričari branili navodnu autentičnost čak i onih očiglednih falsifikata, i da su se svi bavili površnom analizom povelja i darovnica tzv. ranohrvatskih vladara. Evo na kraju i jasne optužbe protiv autentičnosti Mutimirove povelje:

Iako Muncimirova isprava ima novih elemenata, koje ne nalazimo u Trpimirovoj diplom... u njoj je koroboracija

(isto) tako nevješto sastavljena da je nije teško prepoznati kao *rad falsifikatora*.²⁷⁷

Zaključak glasi da postoji previše podudaranja imena i doba vladanja od srpskih i hrvatskih knezova da bi mogla biti slučajnost: sa jedne je strane, dakle, „hrvatski vladar“ Mutimir, koji vlada krajem 9. veka i koji isto kao Bran ili Branimir održava odnose sa Rimom; dok sa druge strane, imamo srpskog kneza Mutimira, a koji isto vlada krajem 9. veka, i kome rimski papa šalje pismo, u želji da prisvoji Srbe u svoje okrilje.²⁷⁸ Zatim, tu je „hrvatski knez“ Bran ili Branimir, prethodnik Mutimira, dok sa druge strane stoji srpski knez Bran, sin Mutimira, koji je pobegao upravo u Hrvatsku. „Hrvatski knez“ Zdeslav, prethodnik Branimira, ima svoju paralelu u srpskom knezu Sedeslavu ili Stefanu, isto sinu Mutimira. I konačno, navodi se i neki Petar, brat „hrvatskog kneza“ Sedeslava i Mutimira, dok je iz istorije Srba poznat srpski knez Petar, sinovac Mutimira, koji je isto kao Sedeslav i Bran izbegao u Hrvatsku. Iz toga se vrlo jasno vidi da se imena i doba vladanja „hrvatskih knezova“ uglavnom nepoznatog roda potpuno poklapaju s imenima i dobom vladanja srpskih knezova. To je previše poklapanja da bi bila puka slučajnost.

Tomislav – „prvi hrvatski kralj“

Tako konačno dolazimo do vrhunca falsifikovanja cele istorije Hrvata – do navodnog prvog hrvatskog kralja, kako ga navode hrvatski istoričari – **Tomislava** (910-928).

Za početak, evo šta o njemu kažu sami hrvatski istorici:
*O rodu kneza Tomislava, tko mu je bio otac, a tko mati,
ne znamo ništa.*²⁷⁹

I u nastavku, od istog autora:

*Kako i gdje je umro, ne znamo; a ne znamo ni to gdje
su pokopani ostaci utemeljitelja hrvatske države.*²⁸⁰

Pogledajmo daljnji opis Tomislava u delima vatikanski nastrojenih istoričara:

(...) *Bizantski car Konstantin piše u jednoj knjizi svojoj
da je za Tomislava „Hrvatska mogla dići šezdeset tisuća
konjanika i sto tisuća pješaka (...)*²⁸¹

Ta Konstantinova knjiga je „O upravljanju carstvom“, a za koju smo videli da je falsifikat. Štaviše, tamo se nigde ni ne navodi da je Tomislav imao toliko vojsku, već piše da je već opisivani „hrvatski vladar“ Trpimir imao toliko vojsku. Tomislav se čak uopšte ni **ne pominje** u Porfirogenitovom delu. Zašto onda većina hrvatskih istoričara tvrdi da je ovaj Tomislav posedovao veliku vojsku, kada to nigde ne piše? Zašto Porfirogenit ne pominje ovog prvog i toliko slavnog hrvatskog kralja Tomislava, kad su bili savremenici i kad je njegovo delo napisano sredinom desetog veka? A Klaić čak navodi podatke kako su „kralj“ Tomislav i vizantijski car Porfirogenit bili saveznici i prijatelji, iako to nije zapisano u izvorima i iako ga Porfirogenit uopšte ne pominje.

Zatim, još jedan veoma čuveni i često citirani navodni opis Tomislava govori o tome kako je on krunisan za kralja na Duvanjskom polju, gde je došao silan narod i poglavari

Crkve, te da je Tomislav tako postao kralj nad prostranim delovima Balkana – prvi hrvatski kralj i ujedinitelj nikada postojeće „Panonske“ i „Primorske Hrvatske“. ²⁸² Međutim, ovaj opis identičan je opisu krunisanja već opisanog kralja **Budimira** i granica njegove države. On se navodi kao kralj Slovena, a ne Hrvata, čak i kod hrvatskih istoričara. ²⁸³

O Budimiru, nazvanom Svetopelek (prev. „sveto dete“) nakon što je primio hrišćanstvo, ovako je zapisano:

Kada su kardinali i episkopi stigli, nađoše kralja... tada je kralj (Budimir) naredio da se na tom Duvanjskom polju sakupi sav narod njegove zemlje i kraljevstva. ²⁸⁴

Na krunisanje su došli i papini i vizantijski izaslanici, tj. predstavnici obeju Crkava, mada u to doba početka 8. veka hrišćanstvo se još nije zvanično podelilo. O ovome govori i hrvatski istoričar Švear, verovatno se oslanjajući na to isto delo:

...Došavši u mesto koje se sada Duvno zove... njih kralj Budimir s veseljem pričeka... ²⁸⁵

I opet, Budimir se ne povezuje sa Hrvatskom, već je bio „kralj Slovena“. Kao što se vidi, opis njegovog krunisanja isti je kao i opis navodnog krunisanja Tomislava. O ovom drugom ne govori nijedan pisani istorijski izvor, što Klaića nije sprečilo da o tome napiše jedan maštovit opis na čitave dve stranice, a vojsku od 200.000 vojnika da pripiše kralju Tomislavu, a pokatkad i knezu Trpimiru, po potrebi, u isto vreme na drugom mestu i sam pišući da je Budimir taj koji je bio krunisan na Duvanjskom polju, a ne Tomislav. ²⁸⁶

Navodno krunisanje Tomislava za kralja osporavali su i sami hrvatski istoričari Neven Budak i Ivo Goldštajn, dok Ferdo Šišić potvrđuje malopre objašnjeno:

(...) *No da li je Tomislav krunjen, od koga i gdje, to ne znamo.*²⁸⁷

Mada je Šišić pisao da „na osnovu historijskih izvora“ o kralju Tomislavu „ne znamo ništa“, i mada nerado priznaje da o tome nema podataka, uprkos činjenicama on se držao zvanične istorije. A kao što ćemo posle videti, jedini izvor koji Tomislava naziva kraljem jeste, naravno, rimski papa.

Još dva najčešća istorijska opisa Tomislava tiču se onih opisa koji se navode u *Letopisu* o „kralju Tomislavu“, kako tamo piše. Na osnovu tih opisa, V. Klaić, sa kojim se slažu i drugi znani hrvatski istoričari, kaže još ovako:

*Ali stara hrvatska knjiga priča za nj (Tomislava) da je bio hrabar mladić, jak na oružju i vele poduzetan, „da je bio mlad i krepak... I ne laže ta naša knjiga starostavna.*²⁸⁸

Tačno je da ta „naša knjiga“ ne laže, jer je i u njoj skoro isto zapisano za kralja Tomislava:

*...Pa zavlada na njegovo mjesto brat mu Tomislav, koji se isticao naročitom snagom... Kralj Tomislav, pak, hrabar mladić i snažan ratnik...*²⁸⁹

U hrvatskoj istoriografiji na prethodno se dodaje i opis ratovanja Tomislava protiv Mađara. Isti izvor zaista i kaže da je Tomislav ratovao protiv njih:

*Za vrijeme Tomislavljevog kraljevanja ugarski kralj po imenu Atila diže vojsku da bi ga pobijedio.*²⁹⁰

Dakle, izgleda kao da zaista postoji potvrda postojanja kralja Tomislava. Međutim, taj Tomislav nije bio hrvatski kralj, niti je on tako naveden u *Letopisu*, već je tu opisan **slovenski** kralj Tomislav, koji je živeo u **8. veku**, i koji je bio unuk spominjanog slovenskog kralja Budimira. Navodi se kao brat Vladislava, sina Svetolika, sina Budimira.²⁹¹ To pak ne znači da Mađari kasnije nisu ratovali u 10. veku sa kneževima Hrvata i drugih Slovena, već znači da se gornji opis ne odnosi na tzv. „hrvatskog kralja“ Tomislava, već na kralja Slovena Tomislava iz 8. veka.

I Ivan Mužić, kao verni branilac teze o „ranohrvatskim vladarima“ i „hrvatskom kralju Tomislavu“, i sam pominje krunisanje Budimira na Duvanjskom polju iz *Letopisa*, kao i unuka mu kralja Tomislava, a koga navodi pod imenom „Polislav“. ²⁹²

Iz svega do sad rečenog vidi se da hrvatskog Tomislava čine hotimično izmešani istorijski opisi **slovenskog kralja** Budimira i njegovog unuka (pravog kralja) Tomislava, dok o samom hrvatskom Tomislavu skoro da nema podataka, a kako nesvesno potvrđuju i hrvatski istoričari.

No, ni ovde nije kraj. Za Tomislava se kaže da je vodio rat i sa Bugarima i njihovim carem Simeonom. Nažalost, ni u jednom istorijskom izvoru, a u kojima se govori o ovom ratu, nema ni pomena o tom „poznatom“ i slavnem kralju Tomislavu, koji je tobože držao pod svojom vlašću zemlje od Panonije i Slavonije do Jadranskog mora – opet kažu sami hrvatski istoričari.²⁹³ Živković govori isto:

(...) Pitanje je da li je hrvatsko-bugarski rat bio samo obična fikcija onog anonimnog autora, nastala po uzoru na događaj srpsko-bugarskog rata.²⁹⁴

Kao što smo ranije pomenuli, Tomislava nema čak ni u Porfirogenetovom delu, a ne spominju ga ni kasniji pisani izvori: recimo, hrvatski istoričar iz 17. veka, Ivan Lučić, uopšte ne spominje Tomislava, dok često citiran izvor za hrvatsku istoriju - Toma Arhiđakon - samo uzgred pominje „**kneza Tomislava**“. O ovome govore i savremeni istorici:

U djelu Chronicon breve regni Chroatiae kroničar iz 16. stoljeća Ivan Tomašić uopće ne spominje Tomislava, kao ni otac hrvatske istoriografije Trogiranin Ivan Lučić u djelu De Regno Chroatiae et Dalmatiae libri sex, koji je spise sa splitskih sabora smatrao falsifikatom.

I još od istog autora, koji nam otkriva tajnu priče o tom „hrvatskom kralju“ Tomislavu:

Zato ne čudi što Tomislavovo ime izranja iz povijesne tame tek u 19. stoljeću... Slijed događaja koji će Tomislava od anonimnog vladara... pretvoriti u nacionalnog junaka pokrenuo je F. Rački 1871. godine... I. Kukuljević prvi je odredio hrvatske granice u doba Tomislava, nekritički se odnoseći prema izvorima (i) prema djelu Konstantina...²⁹⁵

I hrvatski istoričar Neven Budak govori nam isto, kada kaže da su „hrvatski nacionalisti²⁹⁶ naglašavali mitologeme (mitove) koji su služili izražavanju težnji za samostalnom hrvatskom državom (poput) **Tomislavove krunidbe**.“²⁹⁷

Ivo Goldštajn kaže u istom kontekstu da se „Hrvatska u vrijeme Tomislava nije značajnije proširila: Tomislav nije pripojio 'Panonsku' Hrvatsku, nije stekao gradove bizantske Dalmacije i nije napravio nikakav presudan prodor dublje u unutrašnjost, u Bosnu“. ²⁹⁸ Ta imaginarna osvajanja zemalja po Balkanu odnose se na državu pravog, slovenskog kralja Tomislava iz 8. veka, ne hrvatskog Tomislava. Zato ostaje pitanje, ko je onda bio taj Tomislav koji je živeo u desetom veku?

To je bio **knez Tomislav**, koji je u vremenu kad je veći deo nekadašnjeg Kraljevstva Slovena, tokom 9. i 10. veka, potpao pod vlast Bugara i Vizantije, sebe htio da proglaši za samostalnog vladara. Kao i mnogi pre i posle njega, on je pokušavao da od u tom dobu jačih sila, koje su okupirale zemlje njegovih sunarodnika, dobije podršku za sopstvene sebične ciljeve – isto ono što se vrlo često ponavljalo kroz istoriju, i isto ono što su uradili brojni oblasni gospodari, kneževi i vlastela pred dolazak Turaka, i isto ono što rade i dan-danas savremeni hrvatski i srpski političari. Tomislav je od cara Vizantije dobio titulu „konzula Dalmacije“, a od rimskog pape je dobio podršku u „osamostaljivanju“, što će reći, u pristupanju Rimskoj crkvi i odvajjanju od slovenske braće.²⁹⁹ Zato nije nimalo slučajno što jedini izvor o knezu Tomislavu kao „hrvatskom kralju“ potiče upravo iz jednog **papinog** pisma, iako sam naziv za titulu *rex* može značiti i prosto „vladar“, ne obavezno i uvek „kralj“.

U prilog tome da je Tomislav, uz pomoć pape, htio da odvoji deo slovenskih plemena i prikloni ih Rimskoj crkvi, zarad „privilegija“ koje bi dobio zauzvrat (kao što su titule, zvanja, zemlja, „samostalnost“ kneževine...), svedoči i prvi Splitski crkveni sabor, koji je održan 925. godine, i na kom je doneta odluka o **zabrani upotrebe slovenskog jezika i pisma u bogosluženju**, iz očiglednih razloga.³⁰⁰ U vezi sa tim, hrvatski istoričari pišu:

*Kralj Tomislav se pokorio kao vjerni sin majke crkve. Hrvatski narod ostao je vjeran sin katoličke crkve, a ona je u svim vjekovima njegove historije igrala vidnu, golemu ulogu.*³⁰¹

Ali koliko su Hrvati zaista bili uz Tomislava i njegovog papu svedoče nam i podaci da je papa morao ubrzo održati još jedan Crkveni sabor u Splitu, kada su bile „potvrđene“ odluke prvog sabora;³⁰² da papa Hrvate smatra „nevernim“ i otuđenim i u vremenu kneza Branimira; kao i to da većina Hrvata nije pristala na ponude Rimske crkve ni u kasnijem vremenu, kao što ćemo posle videti. Vatikan nas pokušava ubediti da su Hrvati još od 7. veka tobože bili na njegovoj strani i da su živeli u svojoj „nezavisnoj državi“.

Upravo taj Tomislav, koji je izdao sopstvenu otadžbinu i narod, i prišao Rimskoj crkvi, izabran je od strane Rima da bude tzv. „prvi hrvatski kralj“ i **simbol istorije Hrvata** – na isti način kao što je i knez Borna, sluga neprijateljske sile i rimsko-germanskog okupatora Slovena, proglašen za „oslobodioca Hrvata“ i njihovog „prvog vladara“. Tako je i

s Tomislavom učinjeno, ali tek krajem 19. i početkom 20. veka, kad se ideja Velike i nezavisne Hrvatske propagirala od strane Vatikana, kad se potpirivala mržnja između Srba i Hrvata, i kada su počele da nastaju sve one „neslovenske teorije“ o poreklu Hrvata, sve u cilju da se razdvoje Hrvati od Srba, te da se pokore preostali „šizmatici“ koji još uvek odbijaju da slušaju volju cara Novog Vavilona.

Vikarov pokušaj da osvoji Balkan. Sinovi slovenskog vladara Krešimira I proglašeni za vladare nezavisne Hrvatske

Pitanje „kralja“ Tomislava uopšte nije bitno sa aspekta toga ko je bio prvi kralj, ili kada su Hrvati dobili kralja, već je jedino bitno u kontekstu saznanja da su poreklo i istorija Hrvata u velikoj meri falsifikovani – isto kao što je slučaj i sa istorijom Srba. Još je bitnije da znamo da iza svih ovih falsifikata stoji Vatikan, dok je najbitnije znati odgovor na pitanje, zašto bi to on ili bilo ko drugi radio. Naime, motiv koji stoji iza ovog opasnog poduhvata falsifikovanja sastoji se u „dokazivanju“ da su Hrvati od davnina navodno bili odvojena nacija i od Srba i od drugih Slovena, a sve u cilju da bi Rim pokorio Slovene i stavio ih pod svoju vlast, jer vekovima nije uspevao silom da ih porobi. On se sad nalazi na korak od ostvarenja svog cilja, jer upravo on kontroliše sve političke tokove i u Hrvatskoj i u Srbiji. A da li će tako ostati i dalje, samo vreme može pokazati.

Nastavimo dalje. Lažni zmijski prorok, koji sad sedi na Nevrodomov prestolu, izmislio je pored kneza Tomislava i brojne njegove navodne naslednike kao „kraljeve Hrvata“. Među njima, prvi se izdvaja spomenuti Trpimir II. No ipak, za njega se ne zna ni da li je postojao, kako misle i pojedini hrvatski istoričari.³⁰³ Smatra se da upravo na njega misli Porfirogenit, a ne na kneza „Trpimira Prvog“. Ali ako je on zaista mislio na „Trpimira II“, onda isti nije mogao da bude kralj i naslednik Tomislava, jer se tamo navodi kao knez.³⁰⁴ Takođe, u ovom slučaju bi ispalo da se podatak o 200.000 ratnika kod Porfirogenita odnosi čas na kneza Trpimira, čas na kralja Tomislava, a čas na Trpimira II, dakle, po potrebi se menja.

Nakon fiktivnog „Trpimira II“ za koga нико nije čuo, na zamišljeni hrvatski presto dolazi neki **kralj Krešimir**. I on se isto navodi kod Porfirogenita, kao sin Trpimira. A ko je zaista bio taj Krešimir?³⁰⁵ Ako se držimo rimske, zvanične istorije, onda Krešimir nije mogao biti hrvatski kralj, jer se i kod Porfirogenita navodi kao **knez**.³⁰⁶ Ako pogledamo ko je stvarno bio ta ličnost, dobićemo odgovor koji je isti kao i u slučaju Tomislava i svih njegovih navodnih prethodnika; odgovor se nalazi čak i u hrvatskoj redakciji *Letopisa*, koji je naveo i hrvatski istoričar Ivan Mužić. Tamo piše kako je **kralj Slovena** Tešimir, kasniji naslednik Tomislava (ali ne onog hrvatskog Tomislava) i Budimira, imao dva sina, a od kojih se jedan zvao **Krešimir**.³⁰⁷ Taj Krešimir nije nasledio očev kraljevski presto, pošto je to učinio njegov stariji brat,

već ga je otac poslao u predeo Bosne i Hrvatske,³⁰⁸ da tamo vlada kao ban. Ovaj podatak navodi i sam hrvatski istoričar Ivan Švear:

(...) na isti način i Krešimir, koi se je (...) samo vojvoda (ban) **Horvatske** zvao (...)³⁰⁹

Nigde nema ni pomena o nekakvom „hrvatskom kralju“ Krešimиру, već samo o banu ili knezu Krešimiru. On je bio sin **slovenskog kralja**, ali nije nasledio očev presto, već je to učinio njegov stariji brat Prelimir, koga Hrvati uopšte ne spominju da ima veze sa njima.

Zatim, za naslednika ovog Krešimira, kao ne preterano znane i važne ličnosti tog doba, uzima se neki **Miroslav** – sledeći „hrvatski kralj“. Miroslav se navodi kao Krešimirov sin, što znači da ga je nasledio na mestu bana jedne oblasti, u okviru Kraljevstva Slovena, i ništa više. Zato nije mogao ni biti „hrvatski kralj“, niti se tako igde navodi. Moguće je da pak nije bio Krešimirov sin, već da je bio ličnost koja se u istom *Letopisu* navodi kao **rođak** Krešimira, a ne sin. Taj Miroslav je bio knez Podgorja. Vladao je krajem 10. veka, dok se vreme vladavine „hrvatskog“ Miroslava smešta oko sredine 10. veka.³¹⁰

Pre no što krenemo dalje, podsetimo se da je Budimir, kralj Slovena, bio taj koji je svoju prostranu državu podelio na banovine, županije i manje upravne oblasti. Dve najveće oblasti su bile Primorje i Zagorje ili Srbija, koje su se dalje delile na manje oblasti, a među kojim su bili Raška, Bosna, Panonija, Makedonija, Duklja, Zahumlje, Hrvatska, itd. To

su bile upravne jedinice i **geografske** oblasti, koje nisu bile podeljene na osnovu nekih nacionalnih identiteta, jer pojам nacije u Srednjem veku nije ni postojao.

Kralj Prelimir, brat bana ili kneza Krešimira, i njegovi naslednici, vladali su istočnim delovima starog Kraljevstva Slovena (Raškom, Dukljom, Zahumljem, itd.), a Krešimir i njegovi sinovi vladali su zapadnim delom. Isto delo navodi da se ban Krešimir pobunio protiv svog brata kralja i svog oca, te se odvojio od njih i samog sebe proglašio za kralja zapadnih oblasti slovenske države, a među kojima je bila i oblast Hrvatske. I tako je nastao sadašnji mit o „hrvatskom kralju“ Krešimiru. Taj pobunjeni samozvani kralj Krešimir, brat pravog kralja Prelimira, imao je pet sinova: Držislava, Stepana, Svetoslava, Krešimira i Gojislava.³¹¹ Svaki od tih sinova Vatikan je proglašio nezavisnim kraljevima Hrvata, nepoznatog porekla ili porekla od nepostojeće tzv. dinastije Trpimirovića. A naravno da im je takvo nepoznato poreklo, kada su falsifikatori hteli da prikriju činjenicu da svi oni vode poreklo od slovenske dinastije Svevladovića, koja je vladala dugo vremena nad većim delom Balkana.

Rimski krivotvorci, prosto, samo su Krešimira II nazvali „hrvatskim kraljem“ **Mihajlom Krešimjom II** (950-970); Držislava su proglašili sledećim „hrvatskim kraljem“, pod imenom **Stjepan Držislav** (970-995); Svetoslavu su dali da bude idući „hrvatski kralj“ **Svetoslav Suronja** (995-1000); Stepana su proglašili za nešto kasnijeg „hrvatskog kralja“

Stjepana I (1030-1060); i **Gojislava** su proslasili za nekog suvladara ili sukralja.

Ipak, spomenuto delo hrvatskog istoričara navodi da je (Mihajlo) Krešimir II bio u stvarnosti samo ban Dalmacije i dela Albanije, a ne kralj; Stjepan je bio ban Bosne, a ne kralj; i Gojislav je bio samo ban Panonije.³¹² Ban Hrvatske, Krešimir, jednostavno, svoje sinove je postavio da vladaju nad određenim oblastima, i ništa više. Kako je onda neko mogao da ih nazove hrvatskim kraljevima?

Ponovo, ponekad sami hrvatski istoričari, koji zastupaju zvaničnu vatikansku verziju istorije, kažu ono što činjenice i govore; na primer, koliko se izistinski zna o „hrvatskom kralju“ Mihajlu Krešimиру II, zapisano je ovako:

*Historiografija je ponekad (...) Krešimiru II pripisivala djela koja nije izvršio, kao (što je) npr. pripajanje Bosne. O tom kralju, nažalost, ne možemo reći gotovo ništa, osim da je uspio smiriti situaciju u državi.*³¹³

Iz svih gornjih primera „hrvatskih kraljeva“ olako se uočava način falsifikovanja od strane vatikanskih biskupa: samo su svakog kralja **Slovena** koji se navode u istorijskim spisima preimenovali u „kraljeve **Hrvata**“, to jest, sinove bana hrvatske oblasti, Krešimira, proglašili su nezavisnim kraljevima Hrvata (kao da su samo Hrvati živeli u njihovim oblastima, i kao da se u to vreme poznavao pojam nacije), i to, kao genetske nastavljače „loze Trpimirovića“. Odredili su ih za potomke kneza Tr(e)pimira, prikrivajući činjenicu da su u stvari bili potomci kralja Krepimira, ne Trepimira, i

svih ostalih kraljeva Slovena. Krešimir i njegovi sinovi su tako bili bočna grana dinastije **slovenskih** kraljeva.

Što se tiče preostala dva sina tog Krešimira I, Držislava i Svetoslava, oni su ga nasledili na mestu vojvode Hrvatske i Bosne. **Držislav** je bio taj koji se prvi proglašio za kralja. Najveći deo bivše Kraljevine Slovena tad je pao pod vlast Bugara i Vizantije,³¹⁴ što je Držislav samo iskoristio u svoj interes – slično kao i knez Tomislav pre njega. Držislav je poput Tomislava dobio podršku od strane okupatorske sile – tadašnjeg vizantijskog cara; dobio je „privilegije“, poput zvanja, titule i jednu „samostalnu“ oblast da njom upravlja, a sebe je proglašio „kraljem Hrvatske i Dalmacije“. Iz ovog razloga, hrvatski istoričari Držislava smatraju kraljem, dok mnogi upravo njega smatraju za **prvog** hrvatskog kralja, a ne Tomislava.³¹⁵

Kolika je to stvarno nezavisna kraljevina bila, govore dve činjenice: prvo, da je Držislav morao da plaća godišnji danak vizantijskom caru; i drugo, da je isti vizantijski car podržao mletačkog dužda da zauzme Dalmaciju, i kasnije, po povratku sa bojišta na Istoku, a nakon smrti Držislava, osvojio je sve slovenske zemlje do Dunava, uključujući tu i državu Držislava. A da je zaista tako bilo potvrđuju nam i vizantijski izvori, pa i sami hrvatski istoričari.³¹⁶ Držislava je potom na tom mestu „kralja“, kog je podržavao okupator slovenskih zemalja, nasledio brat **Svetoslav**, a ne sin, kako kaže zvanična istorija. Kao i u slučaju Držislava, i „država“ Svetislava je nestala pred vizantijskim carem Vasilijem, na

sličan način kao što će nestajati vazalne srpske kneževine i oblasti na Balkanu po dolasku novog okupatora – Turaka.

Spomenuti autor navodi istorijske podatke o Držislavu i njegovog kraljevskoj tituli:

Toma Arhiđakon nas obaveštava da je Držislav dobio iz Bizanta (Vizantije) znakove kraljevske vlasti, zajedno sa titulom eparha i patricija, te da se od njegovog vremena ...naslednici nazivaju kraljevima Hrvatske i Dalmacije.

I dalje:

(...) *Hrvatska, nakon Bazilijih uspjeha protiv Samuila, priznala (je) carevu vlast, te se našla pod istim suverenom kao i Dalmacija.*³¹⁷

Jednostavnije, država Držislava i Svetislava priznavala je suverenitet Vizantije, pa je posle toga bila osvojena, kao i svi preostali delovi Balkana.

Pomenuti Toma Arhiđakon takođe je Držislava smatrao „prvim hrvatskim kraljem“, ne Tomislava. Ono što privlači pažnju u vezi s njegovim delom *Historia Salonitana*, inače jedan od glavnih izvora istorije Hrvata, jeste opis Držislava i njegove države:

(Naslednici Držislava) primali su oznake kraljevskog dostojanstva od careva carigradskih (Vizantije) i nazivali su se njihovim eparsima ili patricijima.

Odmah ispod piše kako je istočna granica Držislavove države bio grad Delma, i da je istovremeno obuhvatala i Zahumlje; problem je u tome što se ovo Zahumlje nalazilo istočno od Delme, tako da je Tomin navod kontradiktoran.

Ne samo to, već se granice te države, po Tominom opisu, skoro poklapaju s granicama izmišljene „Velike Hrvatske“, propagirane u 19. i 20. veku od strane Vatikana i njegovih poslušnika.³¹⁸

Nadalje, savremena hrvatska istoriografija navodi nam i nekog **Krešimira III** (1000-1030) – „hrvatski kralj“ koji je nasledio „kralja“ Svetoslava. Međutim, ovaj Krešimir III je stvaran isto koliko i već opisani Trpimir II; o obojici se ne zna skoro ništa. V. Klaić u spisku „hrvatskih kraljeva“ zna za Krešimira II, koga smešta između Stjepana Držislava i Svetoslava. Videli smo, (Mihajlo) Krešimir II se navodi i kao prethodnik Držislava, tako da svaki istoričar vuče na svoju stranu, toliko da se više ne može sa pouzdanjem ni utvrditi ko je kome bio otac, prethodnik ili naslednik. A i kako to učiniti kada da su vatikanski fratri sve falsifikovali, te prikrili podatke o pravom poreklu Krešimira I i njegovih sinova?

Zatim, posle fiktivnog kralja Krešimira III (u čije vreme je ionako Vizantija imala vlast na celom Balkanu) i posle Stjepana I, koji je zapravo bio samo ban Bosne, na red nam dolazi „hrvatski kralj“ **Petar Krešimir IV** (1060-1075).³¹⁹

Ko je on zaista bio, otkriva nam opet hrvatski istoričar Ivan Švear. On je pisao da se Petar Krešimir zvao imenom Mihajlo (setimo se Mihajla Krešimira), i da je bio sin kralja Stepana ili pak sin kralja Dobroslava. Ovo bi delovalo kao da je Krešimir IV zaista bio sin „hrvatskog kralja Stjepana I,“ što kaže i Švear poput drugih hrvatskih istorika, ipak je

činjenica da ga isti smatra i mogućim sinom Dobroslava. A Dobroslav, koji se zvao i Vojislav, najpoznatiji je u istoriji kao **kralj Stefan** Vojislav, inače, potomak kralja Prelimira, brata Krešimira I. Taj Vojislav je zaista i imao sina koji se zvao Mihailo, a koga Švear poistovećuje s Krešimirom IV:

Krešimir Petar (...) bi od svih banovah i županah za kralja ilirskog izabran (...) Ovog dalmatinski pisci i Skilic zovu Mihailom (...)

I na još jednom mestu on potvrđuje isto:

*(...) od ovuda očito sledi, da je Krešimir Petar onaj isti kojega gerčki pisci Mihailom zovu.*³²⁰

Pre toga se navodi da je taj Mihailo bio sin Dobroslava ili Vojislava, i da je imao, između ostalih, sinove Vladimira i Bodina, a kralj Mihailo Vojislavljević je zaista i imao sina Vladimira i Bodina. Kraljevi Stefan Vojislav i Mihailo su ti koji su zasnovali dinastiju Vojislavljevići, a koja nigde nije zabeležena kao hrvatska dinastija. Kao što je rečeno iznad, Vojislavljevići su bili izdanak od kralja Prelimira, a koji su vladali istočnim delom Slovenskog kraljevstva, za razliku od brata mu Krešimira i njegovih sinova, koji su vladali na zapadu istog kraljevstva. Iako potiču od različitih grana tog slovenskog kralja Prelimira, to nije sprečilo falsifikatore da ih sve đuture stave u jedan niz „naslednih vladara hrvatske kraljevske dinastije“. Ironija je što se Mihailo ponekad i u zvaničnoj istoriji naziva „prvim srpskim kraljem“ (mada ni to nije sasvim tačno). Mogućno je da su ga rimski biskupi

proglasili za „hrvatskog kralja“, pošto je održavao odnose s papom.

Mada I. Švear, kao i ostali hrvatski istoričari, tvrdi da je taj Mihailo (Petar Krešimir IV) „hrvatski kralj“ i naslednik prethodnih hrvatskih kraljeva, on u nastavku teksta nabraja i druge odlike koje ga povezuju s kraljem Mihailom, sinom Vojislava, kao što je na primer, podatak da su Bugari hteli njegovog sina Bodina da proglase bugarskim carem. Čak i vreme vladanja ovog kralja Mihaila, sina Stefana Vojislava (Dobroslava), skoro se u potpunosti poklapa sa vremenom vladanja „kralja Petra Krešimira IV“, sina „Stjepana“.

Johan Lucije (Ivan Lučić), koji se smatra ocem hrvatske istoriografije, i Bodina i Mihaila naziva srpskim kraljem,³²¹ isto kao što i vizantijski izvori Mihaila nazivaju **vladarem Srba**, ali i Tribala.³²²

Koliko su zaludni pokušaji Rima da slovenske ili srpske vladare proglase za vladare „nezavisne Hrvatske“ govorи i slučaj pomenutog jezuitski obrazovanog hrvatskog istorika Pavla Ritera, koji je tvrdio da su tobože „Kraljevi Hrvatske dakako postavljali župane Raške“, i da je „Stjepan 'knez'... Bosne, bio postavljen od **hrvatskog kralja Bodina**.“

I u nastavku od istog autora:

*Štoviše, Kuropalat piše i Ivan Lučić veli da je **Mihovil, kralj Hrvatske**, dao sina **Bodina** kao kralja Bugarima.*³²³

Međutim, kao što smo videli, Bodin, otac mu Mihailo i deda mu Vojislav bili su srpski vladari, iz srpske dinastije Vojislavljevići, i nikako nisu mogli biti vladari „nezavisne

Hrvatske“. A podatak Ritera da Ivan Lučić kralja Mihaila i Bodina naziva „hrvatskim kraljem“ uopšte nije tačna, pošto ga on ne naziva tako. Ili iz pera hrvatskih istoričara:

*Vjerno prenoseći Lučićevu 17. bilješku, uz ime kralja Mihovila (tj. Mihaila) Bodinova oca, sam dopisuje, „kralj Hrvata“. Lučić, međutim, Mihovila spominje kao „kralja Srbije“.*³²⁴

Dakle, onaj ko se smatra „ocem hrvatske istoriografije“ Bodina, a time i njegovog oca Mihaila (Petra Krešimira IV) nazivao je „kraljem Srbije“, dok Pavle Riter ispravlja reči Lučića, te ne samo da Bodina i Mihaila naziva „kraljevima Hrvatske“, već i sve Slovene naziva „Hrvatima“. Upravo je po njegovom maniru primenjivana ova vatikanska metoda falsifikovanja istorije: da se svaki slovenski i srpski vladar, ili slovensko i srpsko ime, prosto, zameni s hrvatskim. Nije ni čudo što se njegovo delo od 32 stranice zove „Oživljena Hrvatska“ ili *Croatia rediviva*, zato što on i jeste vaskrsao Hrvatsku *ex nihilo*, to jest, u potpunosti ju je **izmislio**. Na 11. stranici pomenutog dela pisao je ovako:

Inače nisu samo Neretvani... slavenski i hrvatski narod, nego i sami Bosanci i Srbi.

Hrvatski istoričar Klaić takođe Mihajla naziva „kraljem 'Crvene Hrvatske'“, pozivajući se na Skilicu kao izvor, iako posle sam kaže da je Skilica pisao „**narod Srba, koje zovu i Hrvati**“, i iako je Skilica oca Mihaila, Stefana Vojislava, nazivao srpskim kraljem, i još, uprkos tome što on nigde ne navodi postojanje „Crvene Hrvatske“.³²⁵ Očigledno je da je

Klaić uradio upravo ono što smo ranije i objasnili: samo je Crnu Goru, ondašnju Duklju, bez ikakvog jasnog povoda, preimenovao u „Crvenu Hrvatsku“.

A na kraju krajeva, Hrvatska, Srbija, Raška, Dalmacija, Bosna, i druge, bile su samo oblasti u okviru zajedničke slovenske države – Kraljevstva Slovena – koje je učinio takvim kralj Budimir radi lakšeg vladanja svojom velikom državom, ali koje su se često izdvajale po neprijateljskom osvajanju dela iste, ili kad je neki od kneževa i župana htEO da se izdvoji, te da sebe učini samostalnim gospodarem, iz pohlepe i želje za vlašću. Sami nazivi „Hrvati“, „Rašani“, „Dukljani“, itd, nisu mogli da budu posebni etnonim, a još manje da budu nacionalne odrednice u to vreme, već su svi pripadali istom narodu, a koji su stranci najčešće nazivali zajedničkim imenom „Sloveni“ (*Sclavi*) ili „Iliri“ (isto kao što i danas, Srbi, Hrvati, Makedonci, Crnogorci, Bosanci, i ostali, pripadaju jednom istom narodu, iako nose različita imena). Baš o tome govori i I. Švear, da „*Lucio iz Zonara* (tj. Jovan Zonara) piše: „*Tretje godine vladanja Mihaila Duke (...) narod serbski, koi i Horvate zovu (...)*³²⁶

I na drugom mestu isti autor prigovara deobi „ilirskog naroda“, i naglašava da se svi oni jednim imenom zovu, što samo potvrđuje da su „hrvatski kraljevi“ ili „dalmatinski“, „dukljanski“, „raški“ ili bilo koji drugi, vladari koji potiču od iste dinastije Slovenskog kraljevstva, da se tu ne radi ni o kakvim etnonimima, i da je na Balkanu živeo, kao što i danas živi, **jedan narod**, čiji delovi nose različita imena.

Poslednja papina ponuda Hrvatima. Priča o kralju Dmitru Zvonimiru

Mihaila ili Petra Krešimira IV nasledio je kralj Bodin u Duklji, dok je u predelima Dalmacije i Hrvatske, kao što je to često bivao slučaj, došlo do sukoba oko vlasti i narodnih nemira. Presto je trebalo da zauzme ili sin Mihaila, koji se zvao Stefan (Stjepan) ili njegov sinovac Radoslav. Umešan je bio i neki ban Slavić, kako ga navode hrvatski istoričari, kao i ban Zvonimir. Klaić piše da su Zvonimira podržavali Mađari, ali da je Slavić imao podršku naroda. No, kako je i prethodni Mihailo naginjaо ka Rimskoj crkvi, tako je i sada rimski papa smatrao da treba da se skroz umeša i konačno da po ko zna koji put pokuša da odvoji Hrvate pod svoje, i da zavadi te „šizmatične Slovene“, s obzirom da su Hrvati bili papi najbliži deo Slovena. Zato je izabrao Zvonimira, a koga su podržavali njegovi Mađari, da dovrši započeto:

Kako je veliki papa Grgur VII htio da mu svi kršćanski vladari budu poslušni i da ga podupiru, tako je želio da mu i novi hrvatski vladar bude posve odan pristaša.

I dalje od istog autora u nastavku teksta:

(Zvonimir) pristane na zahtjeve i želje papine, pa zato skupi papinski poslanik sve svoje sile da Hrvati i Latini³²⁷ izaberu Zvonimira za svoga kralja.

Dmitar Zvonimir poklonio se Božjem namesniku na zemljì... Ostao je vjeran svojoj zakletvi, dokle god je živio

njegov zakrilnik Grgur VII. Zvonimir je pomagao papu i s oružjem u ruci...³²⁸

Reč je o dakle o papi Grguru VII, inače onom papi pred kojim je jedan od najmoćnijih vladara tog doba – rimsко-germanski car Henrich IV – klečao bos i bez carske odežde, moleći ga tri dana za oprost što mu je „prkosio“.

Ovaj papin miljenik – Dmitar Zvonimir (lat. *Demetrius Suinimer*)³²⁹ – nije mogao biti legitimni vladar, jer se nigde ne navodi kao pripadnik dinastije slovenskih kraljeva, niti kao potomak Krešimira I. Pretpostavlja se da je bio rođak prethodnog vladara Mihaila (Petrica Krešimira IV), ali za to nema dokaza, pa je jedino mogao da bude usurpator vlasti, koga je postavio sam papa. Ili iz pera hrvatskih pisaca:

O njegovu (Zvonimirovom) porieklu ne zna se gotovo ništa, pa se nagadalo da je kao potomak Svetoslava (...) vladao slavonskim vojvodstvom.³³⁰

Klaić je pisao na isti način:

O rodu i porieklu Dmitra Svinimira ne znamo ništa.³³¹

Koliko je Zvonimir bio stvarni kralj i nezavisan vladar, vidi se po tome što je papi morao da plaća godišnji danak, i to od dvesta dukata u zlatu, a kako nam to potvrđuju i sami hrvatski istoričari.³³² U gore citiranom delu hrvatskog pisca na istoj stranici se nalazi još jedna potvrda:

Zvonimir kao vazal obvezao se na plaćanja određenog danka i na služenje papi (...)³³³

I ne samo na služenje papi, već je papa Zvonimira htio da odredi za vođu Hrvata u Krstaškom ratu s muslimanima

(jer je pred kraj 11. veka Vatikan pokrenuo rat za zauzeće Jerusalima). Zvonimir je trebalo da predvodi Hrvate, dok bi drugi evropski kraljevi odani papi predvodili druge narode i vojske protiv Jevreja, muslimana i hrišćana koji mu nisu bili odani. Papa je smatrao da su Hrvati već dovoljno odani bili i sazreli za takav nehrišćanski i krvnički poduhvat. No, koliko se on prevario i koliko Hrvati i Srbi nisu bili odani Rimskoj crkvi ni krajem 11. veka, i koliko su samozvana Zvonimira smatrali svojim vladarom, govori podatak da su Hrvati usmrtili Zvonimira na jednom saboru, kad je pozvao narod u Krstaške ratove. Tako je skončao kralj Zvonimir, i tako je propao poslednji pokušaj pape do tada da „nevirsne Hrvate“ i „šizmatične“ Srbe stavi pod svoju kandžu. Hrvati nisu stali na stranu Rimske crkve ni nakon Raskola, a ne bi se nikada ni odvojili od Srba da zapadni delovi negdašnjeg Kraljevstva Slovena, tj. današnje Hrvatske i Bosne, nisu u 12. veku potpali pod vlast Mađarske – najodanije katoličke kćeri i nove papine „apostolske vojske“.

O smrti Zvonimira pisao je i hrvatski istoričar dr Ferdo Šišić. Na osnovu navoda iz *Letopisa*, dela Ivana Lučića, ali i ugarsko-poljske hronike, Šišić izvodi jasan zaključak:

Zvonimir se htio odazvati ovoj želji carevoj i papinoj
(misli se na Krstaški rat).

*U tu je svrhu sazvao sabor na Kosovu polju kod Knina
u aprilu 1089.³³⁴*

*Radi te vojne (rata) porodilo se veliko nezadovoljstvo u
narodu hrvatskomu (...)*

Na saboru bi kralj Zvonimir ubijen (...) Kao osvetnik za kraljevu smrt, ulazi u Hrvatsku oružanom rukom... ugarski kralj Ladislav I.

Kletva kralja Zvonimira je izmišljotina.³³⁵

Ima i hrvatskih istoričara koji smatraju da je **cela** priča o ubistvu Zvonimira izmišljotina, ali taj stav potiče iz onih krugova kojima je u interesu da se prikrije istina o prošlosti Hrvata i popularizuje mit o njihovoj navodnoj neprekinutoj vezi sa Rimskom crkvom još od 7. veka. Na primer, jedan od zastupnika takvog vatikanskog stava kaže kako je kralj Zvonimir umro prirodnom smrću, navodeći kao dokaz tzv. „Darovnicu kralja Stjepana II“. Paradoksalno, isti autor je u nastavku napisao da je ta darovnica **falsifikat**,³³⁶ s tim da je podatak o Zvonimiru „istinit“. Hrvatski istorici kao dokaz navode i Baščansku ploču, međutim, u njoj se ne spominje smrt Zvonimira. U istu svrhu se kaže da istoričari 19. veka počinju da odbacuju tu „legendu“, iako je upravo u to doba 19. veka rimska istorijska škola u Hrvata počela da deluje u svojoj najvećoj snazi, kada je inače nastao i mit o „kralju“ Tomislavu. Sledeći navod zastupnika službene istorije nam daje jasan odgovor na pitanje zašto su mnogi savremeni istoričari prihvatali tu tezu o „prirodnoj smrti“ Zvonimira:

Zanimljivo je napomenuti da je Vladimir Koščak iznio tezu da je Zvonimir umro od poslijedica ranjavanja na saboru, te da iz tog razloga suvremeni izvori ne spominju nasilnu prirodu kraljeve smrti.³³⁷

U vezi sa smrću Zvonimira, ona čuvena Zvonimirova kletva upućena Hrvatima zaista jeste bila kasniji legendarni dodatak, kako se uglavnom i smatra. Ono što se pak ovde previđa jeste da je proklinjanje Hrvata došlo, opet, od istih gospodara i branilaca njihovog odanog kralja Zvonimira – od rimskih biskupa i pape. Jedino su oni mogli da izreknu sledeće reči, kao vid anateme na Hrvate, i da ih stave u usta Zvonimiru:

I to čuvše Bogom prokleti i nevirni Hrvati (...) Tada čuvši toj nevirnici, ne daše ni listove dočtiti i skočiše (...)

Nevirni Hrvati počeše govoriti kao psi ali vuci (...)

(Zvonimir) prokle nevirne Hrvate (...) „nigda neimali gospodina od svoga jazika, nego vazda tuju jaziku podložni bili“ (...)³³⁸

Iz ovoga se jasno vidi bes Vatikana na Hrvate, nazvavši ih „nevernim Hrvatima“, isto kao što je Srbe uvek nazivao „šizmatičnim“ ili „jeretičkim“ Srbima. Ovaj poslednji citat jasno se odnosi na pad Hrvata pod ugarsku (papinu) vlast, i želju Vatikana da Hrvati više nikada ne budu deo Slovena i njihove države, već da budu pod njegovom vlašću, i vrsta „mosta“ za pokoravanje ostataka „nevernih naroda“. Kada su Hrvati jednom pali pod vlast Mađara, a time i pod uticaj Rima, Hrvati su odjednom od „nevernika“ i „prokletnika“ postali „predstraža hrišćanstva“, kako ih je to nazvao papa Lav X i kako su nazivani u 19. i 20. veku. U ovoj papskoj „Zvonimirovoj kletvi“ Hrvati se čak nazivaju i vukovima, „lajućim psima“ i „krištavcima“, dok se papa naziva „sveti

otac“ i „cesar rimski“. Najinteresantnije od svega jeste što se „neverni“, „izdajnički“ i od pape otuđeni Hrvati porede s **Jevrejima**. Svi Jevreji se optužuju da su kao narod tobože raspeli Isusa Hrista, i da su na njega „vikali kao Hrvati“ na svog „svetog kralja“ Zvonimira.

Što se tiče vremena vladanja Dmitra Zvonimira i njega samog, hrvatski istoričari, pod uticajem brojnih vatikanskih falsifikata, veličali su ga i dan-danas veličaju kao najvećeg hrvatskog kralja, na isti način kao što se veliča i „hrvatski kralj“ Tomislav – izdajica svog naroda i države. Međutim, istina je da su obojica bili odani papini vojnici, najobičnije sluge Rimske crkve, i protivnici sopstvenog naroda – isto kao i sadašnji srpski i hrvatski političari. Mada se Zvonimir na sve strane veliča i hvali od strane zastupnika zvanične istorije, V. Klaić je pak opet nesvesno priznao činjenično stanje stvari u vezi sa tim samozvanim kraljem:

(...) *Svinimir ne bijaše velika duha. On poleti doduše časak veoma visoko, ali cilj mu bijaše vazda jasan, samo jedan. Kad je svoju svrhu postigao, te hrvatskim kraljem postao, nestade u njemu one eneržije (...)*

Klaić nam jasno kaže da je jedini cilj kralja Zvonimira bio želja za vlasti, krunom i bogatstvom. I u nastavku:

*Vladavina Dimitra Svinimira ne odlikuje se nikojimi znatnijim djeli.*³³⁹

Uprkos ovom navodu, i Klaić i drugi hrvatski istoričari smatraju Zvonimira „velikim i slavnim kraljem“.

I kao što su rimski falsifikatori jezuitski vernom papisti, knezu Hrvata Tomislavu, pripisali slavu, ime i znamenje zaboravljenog pravog slovenskog kralja Tomislava, koji je vladao dva veka ranije, tako je isto učinjeno i sa hrvatskim kraljem Zvonimiro. Nedostatak bilo kakvih podataka o njemu i njegovom poreklu, kao i Klaićeva karakterizacija da se nije isticao „nikojim znatnijim djeli“, Vatikan je htio da dopuni slavom pravog slovenskog vladara Zvonimira, a koji je živeo čitava tri i po veka ranije! Ovaj kralj Zvonimir bio je kralj Slovena i otac pominjanog kralja Budimira, koji se navodi i u hrvatskoj redakciji *Letopisa*, i s čime se slažu svi hrvatski istoričari.³⁴⁰ Vatikan je dakle namerno želeo da pomeša istorijski opis ličnosti kralja Zvonimira s „kraljem“ Zvonimirom iz 11. veka (koga inače V. Klaić i Rački zovu Svinimir), iskoristivši zaborav nauke o ovom prvom, i stav savremenih istoričara da je popis svih ovih tzv. „gotsko-slovenskih kraljeva“ legendaran i navodno izmišljen.

Pad zapadnog dela Balkana pod ugarsku i papinu vlast. Falsifikovana *Pacta Conventa*

Nakon što su uklonili papinog pijuna i usurpatora vlasti Zvonimira, Srbi i Hrvati su za vladara opet izabrali jednog od pripadnika legitimne slovenske dinastije. To je Stefan ili Stjepan, koji je bio sinovac Mihaila (Petrica Krešimira IV), a koji je u hrvatskoj historiografiji nazvan „kralj Stjepan II“.

Ivan Švear navodi mogućnost da je Stjepanu da dode na vlast pomogao spominjani Bodin – car Srba i Bugara, sin

Mihaila (Peta Krešimira IV), legitimni naslednik prestola i Stjepanov ili Stefanov brat po stricu. Švear kaže da je kralj Bodin ratovao upravo protiv usurpatora vlasti Zvonimira, a što samo potvrđuje koliko je isti bio na strani pape i otuden od sopstvenog naroda.³⁴¹

Tako su Stefana, sinovca kralja Mihaila Vojislavljevića, vatikanski falsifikatori proglašili za pretposlednjeg „kralja Hrvatske“, koji inače nije ni vladao ni jednu jedinu godinu. Papistima je samo bilo važno da što veći broj ljudi nekako naguraju i predstave kao „hrvatske kraljeve“ i članove tzv. dinastija Trpimirovića, Domagojevića, Svetoslavića, onda, Krešimirovića i drugih „dinastija nezavisne Hrvatske“.

A kao poslednji „hrvatski kralj“ navodi se Slavić, koga različito nazivaju i o kome se ne zna „gotovo ništa“, a kako to kaže Klaić, i kako je bio slučaj sa skoro svim opisivanim vladarima. Malopre spomenuti izvor nam jedini daje nešto konkretniji odgovor: Slavić je bio ban u doba Zvonimira, a pretpostavlja se da je bio brat ili rođak Stjepana. U svakom slučaju, ni Slavić, ko god da je bio, nije vladao dugo, jer su tada došli Mađari, da u ime rimskog pape i na njegov poziv osvette smrt Zvonimira, da kazne „neverne Hrvate“, jeretike i ostale „šizmatike“ Slovene, i da zauzmu deo nekadašnjeg Slovenskog kraljevstva, rasparčanog na mnoge oblasti. To se dogodilo krajem 11. i početkom 12. veka. Naime, rimski je papa uvideo da je davanjem „privilegija“, kruna, titula i „povlastica“ slovenskim vladarima postizao slabe ili skoro nikakve rezultate; da podmićivanjem i nametanjem svojih

slugu i biskupa po Balkanu takođe nije ništa postigao; i da milom, prevarama i intrigama nije mogao ubediti Slovene da mu se poklone i prime „sveto krštenje“. Zato je i odlučio da deo Slovena konačno pokori silom, i da svoju vlast, moć i kredo širi ognjem i mačem (kao i uvek), poslavši na zapad Kraljevstva Slovena kaznenu ekspediciju u vidu odanih i novokrštenih Mađara. Tako se desilo da Hrvati po prvi put u istoriji postanu odvojeni od svoje srpske braće i da padnu pod čvrstu vlast tuđina i jak uticaj Rima, a koji se naziva i Vavilon.

Kao što su tada zapadne zemlje pale pod ugarsku vlast, tako su i istočne zemlje pale pod vlast Osmanlija, nekoliko vekova kasnije. I kao što su Turci uzimali danak u krvi od Srba, te od srpske dece stvarali janjičare i srbomrsce, tako je Rim preko Mađarske i kasnije Austrije od Hrvata htEO da stvori odane papiste i mrzitelje Srba, tj. sopstvenog naroda.

No, Vatikan ni tu nije stao. Nakon što je osvojio zapad slovenskih zemalja, kaznivši „nevernike“ Hrvate, odmah je potom htEO da prikrije da su Mađari silom oteli zemlju, i da su hteli da unište Hrvate; nakon osvajanja je htEO da Hrvate prikaže u stvari kao saveznike, i sluge, podanike Rima, koji su samo učinili ono što su navodno „oduvek želeli“ – da se pridruže papi. Zato je i izmišljeno da Mađari na čelu sa sve papom navodno uopšte nisu osvojili Hrvatsku i Dalmaciju, već da su oni tobož ušli u savez sa Hrvatima – na isti način kao što su od „nevernika“, „tuđinaca“ i „divljih kerova“ tek tako i iznenada postali „predstraža hrišćanstva“, kada su ih

pokorili papini Mađari. U tu svrhu je napravljen još jedan falsifikovan dokument znan kao *Pacta Conventa*. Da to zaista jeste falsifikat potvrdili su i neki od samih hrvatskih istoričara, poput Nade Klaić, Milana Šuflaja, Ferda Šišića, L. Margetića, itd. Postoje i podaci iz tog tobožnjeg ugovora između Mađara i Hrvata koji nisu istorijski tačni, poput tvrdnje da je mađarski kralj Koloman bio sin Ladislava, što nije tačno, i što se sigurno ne bi omaklo u jednom takvom zvaničnom i važnom ugovoru između mađarskog kralja i Hrvata. U vezi sa ovim, hrvatski istoričar Antoljak je kazao kako je „Šuflaj pisao i o dvjema rapskim ispravama, onoj iz 1071. od kralja Petra Krešimira IV, i iz 1111. od kralja Kolomana (*P. Conventa*), tvrdeći za obje da su **falsifikati** (...) Šišić je (to) prihvatio“.³⁴² I ne samo Šišić, već je isto i hrvatski istoričar Nada Klaić, navodeći istovetno mišljenje slovenačkog istorika Ljudmila Hauptmana, pokazala da je taj dokument falsifikovan.³⁴³

Uostalom, kao i u slučaju svih drugih dokumenata koji govore o poreklu i istoriji Hrvata, i ovaj „ugovor“, naravno, nije sačuvan u originalu, već predstavlja prepis iz 14. veka, „slučajno pronađen“ u opet prepisu dela Tome Arhiđakona, *Historia Salonitana*. Veliki problem za vatikansku verziju istorije Hrvata i drugih naroda predstavlja upravo činjenica što nigde nema originalnih izvora, već isključivo latinskih prepisa i kopija kopija, od kojih su velika većina dokazani falsifikati, i kojih ima mnogo više nego što smo naveli, i to samo u pogledu istorije Hrvata. I konačno, sami Mađari su

uvek poricali postojanje takvog dokumenta, zato što njega prosto nema u mađarskim arhivama.

-
- ¹ J. P. Kirsch, *Donation of Constantine*, in *Catholic Encyclopedia*, Robert Appleton Company, New York, 1909
- ² Ralf Vudrou, *Vavilonska misterijska religija*, Metafizika, Beograd, 2012, 28-31. str.
- ³ A. Manhattan, *The Vatican Billions*, Chick Publications, Ontario, 1983, p. 10
- ⁴ Ibid, p. 11
- ⁵ Ibid, pp. 16-17
- ⁶ J. P. Kirsch, *Benedict Levita*, in *Catholic Encyclopedia*, Robert Appleton Company, New York, 1909
- ⁷ Peter de Rosa, *Vicars of Christ: The Darks Side of the Papacy*, Poolbeg Press, Dublin, 1988, p. 59
- ⁸ Ibid.
- ⁹ Ibid, p. 60. Видети и: W. Webster, *The Church of Rome at the Bar of History*, The Banner of Truth Trust, Carlisle, PA, 1995, pp. 62-63
- ¹⁰ John W. Draper, *History of the Conflict between Religion and Science*, D. Appleton & Co., New York, 1881, p. 273
- ¹¹ *Acta Apostolicae Sedis*, vol. LX (1968), n. 6, pp. 317-319
- ¹² Peter de Rosa, *Vicars of Christ: The Darks Side of the Papacy*, Poolbeg Press, Dublin, 1988, p. 60
- ¹³ Thomas Aquinas, *Summa Theologica*, transl. by The Fathers of the English Dominican Province, Christian Classics, Grand Rapids MI, 1981, p. 1631
- ¹⁴ J. P. Kirsch, *Liber Pontificalis*, in *The Catholic Encyclopedia*, Vol. IX, Robert Appleton Company, New York, 1910
- ¹⁵ Ibid.
- ¹⁶ J. P. Kirsch, *Pope St. Symachus (498-514)*, in *The Catholic Encyclopedia*, Vol. XIV, Robert Appleton Company, New York, 1912
- ¹⁷ John Hooper, *Pope Calls for a New World Order*, *The Guardian*, Guardian News and Media, London, January 2nd, 2004
- ¹⁸ Victor Marsden, ed., *Protocols of the Learned Elders of Zion*, , River Crest Publishing, Austin TX, 1934

-
- ¹⁹ L. H. Lehmann, *Behind the Dictators: A Factual Analysis of the Relationship of Nazi-Fascism and Roman Catholicism*, Agora Publications, Baltimore MD, 1946, pp. 12-14
- ²⁰ Filip Grejvs, *Istina o Protokolima – književni falsifikat*, *The Times*, Njujork, 16-18. avgust 1921. Videti i: Dr Alberto Rivera, *Vatikanske ubice: Ispovest bivšeg jezuite*, Metafizika, Beograd, 2009, 73-74. str.
- ²¹ C. J. Ferguson, *From Fraud to Holocaust: The Protocols of the Elders of Zion*, in S. Matulich and D. Currie, eds., *Handbook of Frauds, Scams, and Swindles: Failures of Ethics in Leadership*, Taylor and Francis, New York, 2008, pp. 144-145
- ²² Dr Alberto Rivera, *Vatikanske ubice: Ispovest bivšeg jezuite*, Metafizika, Beograd, 2008, 85. str.
- ²³ Otto Strasser, *Hitler and I*, transl. by G. David and E. Mosbacher, Jonathan Cape, London, 1982, p. 69
- ²⁴ L. H. Lehmann, *Behind the Dictators: A Factual Analysis of the Relationship of Nazi-Fascism and Roman Catholicism*, Agora Publications, Baltimore MD, 1946, pp. 20-31
- ²⁵ Alfred Michiels, *Histoire Secrete du Gouvernement Autrichien*, E. Dentu, Paris, 1859
- ²⁶ Constantine Porphyrogenitus, *Story of the province of Dalmatia, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 147
- ²⁷ Ibid, pp. 146-147
- ²⁸ L. M. Kostić, *O srpskom imenu*, Srpska narodna odbrana, Melburn, 1996, 11. str.
- ²⁹ Tomislav Maretić, *Slaveni u davnini*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1889, 72. str.
- ³⁰ Johannes Lucius, *Notae ad historiam Presbyteri Diocleatis, De Regno Dalmatiae et Croatiae Libri Sex*, J. Blaeu, Amsterdam, 1668
- ³¹ S. E. Apostolides, *Greek Lexicon of the Roman and Byzantine Periods*, Geord Olms, Hildesheim, 1992, pp. 25-26
- ³² Reč *servus* čak i ne mora imati značenje „rob”, već može značiti i „čuvar”, od glagola *servare*, što znači „čuvati, voditi brigu”.
- ³³ Ivan Mužić, *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 250. str.
- ³⁴ Naziv *DAI* je skraćenica za Porfirogenitovo delo.
- ³⁵ Ibid, 251. str.

-
- ³⁶ Tomislav Maretić, *Slaveni u davnini*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1889, 69. str.
- ³⁷ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 84
- ³⁸ P. Skok, *Etimologiski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1971, 152. str.
- ³⁹ Henry Hoyle Howorth, *The Spread of the Slaves, Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, Vol. IX, Part III, RAI, London, 1882, p. 181
- ⁴⁰ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 40. str.
- ⁴¹ *Annalis Regni Francorum Orientalis*, ab Einhardo, Ruodolfo, Meginhardo Fuldensisbus, DCCCXXII, Impensis Bibliopoli Hahniani, Hannoverae, 1891
- ⁴² Niko Županić, *Značenje nekih starih geografskih i etničkih imena na Balkanskom poluostrvu*, *Etnolog* 5/6, Etnografski muzej Ljubljana, 1933, 102-103. str.
- ⁴³ Vjekoslav Klaić, *Crvena Hrvatska i Crvena Rusija, Hrvatsko kolo*, Knjiga VIII, Matica Hrvatska, 1927, 120. str.
- ⁴⁴ Ivan Mužić, *Bijeli Hrvati u banskoj Hrvatskoj i županijska Hrvatska, Starohrvatska prosvjeta*, Vol. III, No. 37, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2010, 269. str.
- ⁴⁵ S. M. Štedimlja, *Crvena Hrvatska*, Laus, Split, 1991, 21. str.
- ⁴⁶ Ibid, 48. str.
- ⁴⁷ P. Skok, *Etimologiski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1971, 276. str.
- ⁴⁸ Postoji veći broj prevoda i prepisa, koji se među sobom dosta razlikuju.
- ⁴⁹ Vjekoslav Klaić, *Crvena Hrvatska i Crvena Rusija, Hrvatsko kolo*, Knjiga VIII, Matica Hrvatska, 1927, 117. str.
- ⁵⁰ V. Rajičević-Psunjski, *Hrvati u svetu istorijske istine*, Beograd, 1944, 11. str.
- ⁵¹ A. Starčević, *Pasmina slavenoserbska po Hrvatskoj*, Zagreb, 1876, 29. str.
- ⁵² Ferdo Šišić, *Letopis Popa Dukljanina*, SKA, Zagreb, 1928.
- ⁵³ Vjekoslav Klaić, *Crvena Hrvatska i Crvena Rusija, Hrvatsko kolo*, Knjiga VIII, Matica Hrvatska, 1927, 112. str.
- ⁵⁴ Constantine Porphyrogenitus, *De Administrando Imperio*, transl. by R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, pp. 161-165

-
- ⁵⁵ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 119. str.
- ⁵⁶ *Annalis Regni Francorum Orientalis*, ab Einhardo, Ruodolfo, Meginhardo Fuldensisbus, DCCCCXXII, Impensis Bibliopoli Hahniani, Hannoverae, 1891
- ⁵⁷ Pravi izvorni naziv tog dela je „*Kraljevstvo Slovena*“ (*Regnum Slavorum*).
- ⁵⁸ Nada Klaić, *Rasprave iz stare hrvatske povijesti – dr Dominik Mandić, Historijski zbornik*, god. XXI-XXII, Povjesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968-1969, 607. str.
- ⁵⁹ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ⁶⁰ Matej 16:18 se često navodi kao dokaz da je Petar navodni preteča papa i poglavar Crkve, međutim, ti biblijski stihovi se ne odnose na Petra, već na Isusa Hrista. Za više informacija videti: Ralf Vudrou, *Vavilonska misterijska religija, Metafizika*, Beograd, 2012, 39-42. str.
- ⁶¹ Lazo M. Kostić, *Srbi u očima stranaca*, II knjiga, Cirih, 1972, 137. str.
- ⁶² Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ⁶³ Dr Predrag Komatin, *O hronologiji hrvatskih vladara u 31. glavi spisa ‘De Administrando Imperio’*, Radovi 42, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010, 88. str.
- ⁶⁴ N. Klaić, *Povijest Hrvata u Ranon srednjem vijeku*, Školska knjiga, Zagreb, 1975, 37. str.
- ⁶⁵ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijski institut, Belgrade, 2012, pp. 66-67
- ⁶⁶ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ⁶⁷ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijski institut, Belgrade, 2012, pp. 69-70
- ⁶⁸ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ⁶⁹ V. Rajičević-Psunjski, *Hrvati u svjetlu istorijske istine*, Beograd, 1944, 14. str.

-
- ⁷⁰ Tomislav Maretić, *Slaveni u davnini*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1889, 74. str.
- ⁷¹ V. Koščak, *Dolazak Hrvata*, Historijski zbornik, XL (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb, 1987, 357. str.
- ⁷² Ivan Mužić, *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 211. str.
- ⁷³ Constantine Porphyrogenitus, *Of Dalmatia and of the adjacent nations in it, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, pp 126-127
- ⁷⁴ N. Klaić, *Povijest Hrvata u Ranom srednjem vijeku*, Školska knjiga, Zagreb, 1975, 200. str.
- ⁷⁵ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ⁷⁶ Ibid, p. 149
- ⁷⁷ Ibid, p. 65
- ⁷⁸ Mađari su došli u Panoniju tek krajem 9. veka, ali Porfirogenit piše gde su Hrvati živeli u odnosu na mesto gde u njegovo vreme (10. vek) žive Mađari.
- ⁷⁹ Ibid, p. 147
- ⁸⁰ A zapravo, preci Hrvata i jesu živeli u Poljskoj, te nisu ni mogli da budu susedi Franačkog carstva.
- ⁸¹ Ibid, p. 153
- ⁸² Ibid, p. 151
- ⁸³ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijski institut, Belgrade, 2012, p. 69
- ⁸⁴ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ⁸⁵ Stav da su Srbi dobili ime po latinskoj reči za „robove” jer su bili „robovi romejskog cara“ ne može biti tačan ni iz razloga što i drugi Sloveni, pa i svi drugi narodi pre Srba, nisu dobili takvo ime iako su isto bili robovi Vizantije. Za više informacije videti: S. Tomović, *Jevrejsko poreklo Srba*, Metafizika, Beograd, 2012, 7-33, 192-194. str.
- ⁸⁶ Nemci (lat. *Nemeti*) su svoje ime po dobili po svom deifikovanom pretku i vrhovnom božanstvu Nemetu.

-
- ⁸⁷ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell In, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 155
- ⁸⁸ Ibid, p. 143
- ⁸⁹ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 101. str.
- ⁹⁰ Relja Novaković, *Odakle su Srbi došli na Balkansko poluostrvo*, Narodna knjiga, Beograd, 1977, 61. str.
- ⁹¹ Neven Budak, *Etnogeneza Hrvata*, Matica hrvatska, Zagreb, 1995, 17. str.
- ⁹² M. Lalkov, *Khan Kubrat, Rulers of Bulgaria*, Kibea, Sofia, 1995
- ⁹³ Ivan Mužić, *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 289. str.
- ⁹⁴ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 17. str.
- ⁹⁵ Neven Budak, *Etnogeneza Hrvata*, Matica hrvatska, Zagreb, 1995, 93. str.
- ⁹⁶ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 62. str.
- ⁹⁷ Ferdo Šišić, *Povijest Hrvata: Pregled povijesti hrvatskog naroda 600-1526*, Prvi dio, Matica Hrvatska, Zagreb, 1962, 85. str.
- ⁹⁸ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 31-32. str.
- ⁹⁹ Ibid, 121-122. str.
- ¹⁰⁰ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹⁰¹ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 16-17. str.
- ¹⁰² L. M. Kostić, *O srpskom imenu*, Srpska narodna odbrana, Melburn, 1996, 10-11. str.
- ¹⁰³ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 47
- ¹⁰⁴ Isto kao što je drugi deo Slovena od tada nazivan „Bugari“, po turskom plemenu Bugari, koje se asimilovalo u brojnije Slovene.
- ¹⁰⁵ Bugari su bili malobrojan narod **turskog** porekla, koje su asimilovali Sloveni, te je od njih kasnije ostalo samo ime.
- ¹⁰⁶ O. Karatay, *Eastern References to the White Croats*, *Journal of Eurasian Studies*, Vol. IV, Issue 1, Gabor Balint de Szentkatolna Society, January-March 2009, p. 20

-
- ¹⁰⁷ Ivan Švear, *Ogledalo Iliruma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 39-40. str.
- ¹⁰⁸ Skraćenica za naslov Porfirogenitovog dela – *De Administrando Imperio*.
- ¹⁰⁹ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 11. str.
- ¹¹⁰ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in*, *De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹¹¹ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 16. str.
- ¹¹² Ibid.
- ¹¹³ Nada Klaić, *O problemima stare domovine, dolaska i pokrštavanja dalmatinskih Hrvata*, Zgodovinski časopis, br. 38, Zveza zgodovinskih društev Slovenije, Ljubljana, 1984, 253, 257. str.
- ¹¹⁴ Ivan Mužić. *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 73-87. str.
- ¹¹⁵ Niko Županić, *Bela Srbija, Narodna starina*, Vol. 2, No. 2, Josip Matašević, Zagreb, 1922, 108. str.
- ¹¹⁶ Mladen Ančić, *Zamišljanje tradicije: Vrijeme i okolnosti postanka 30. glave djela De Administrando Imperio*, Vol. 42, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010, 142-143. str.
- ¹¹⁷ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 32
- ¹¹⁸ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in*, *De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹¹⁹ Ibid, p. 119
- ¹²⁰ Ibid, p. 123
- ¹²¹ Sam naziv „Skiti“ se prvobitno odnosio na izraelska plemena koja su izbegla iz Asirskog ropstva i doselila se na područje današnje Ukrajine.
- ¹²² Pretpostavku da je Porfirogenit „greškom“ poistovetio Slovene s Avarima ili da je to uradio zato što su Sloveni i Avari živeli u istoj oblasti, ne treba ni komentarisati. Na takav način se može poistovetiti i bilo koji drugi narod, i na taj način može se opravdavati bilo koje falsifikovano delo.
- ¹²³ Ibid, p. 123
- ¹²⁴ Bogo Grafenauer, *Prilog kritici izvještaja Konstantina Porfirogeneta o doseljenju Hrvata*, Historijski zbornik, god. V, Broj 1-2, Povjesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1952, 19. str.

-
- ¹²⁵ Vizantijski izvori za istoriju naroda Jugoslavije, Tom I, SANU, Beograd, 1955, 4. str.
- ¹²⁶ Fison je ime jedne od četiri reke Edenskog vrta opisanog u Svetom Pismu. Antički pisci su biblijski Fison iz nekog razloga poistovećivali s rekom Dunav.
- ¹²⁷ Ibid, 9. str.
- ¹²⁸ Constantine Porphyrogenitus, *Of Dalmatia and of the adjacent nations, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., p. 135
- ¹²⁹ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijski institut, Belgrade, 2012, p. 77
- ¹³⁰ Ibid, pp. 77-78
- ¹³¹ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 141
- ¹³² Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijski institut, Belgrade, 2012, p. 122
- ¹³³ Ibid, pp. 123-124
- ¹³⁴ B. W. Scholz, B. Rogers, *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Histories*, University of Michigan Press, Ann Arbor, MI, 2006, p. 14
- ¹³⁴ Timothy Reuter, *The Annals of Fulda*, Vol. II, Manchester University Press, Manchester, 1992, pp. 93-94
- ¹³⁵ O. Karatay, *In Search of the Lost Tribe: The Origins and Making of the Croatian Nation*, Karam Publication, Corum, 2003
- ¹³⁶ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹³⁷ Vjekoslav Klaić, *Hrvati i Hrvatska*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1930, 26. str.
- ¹³⁸ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 87. str.
- ¹³⁹ Franjo Rački, *Hrvatska prije XII veka*, JAZU, Zagreb, 1881, 45-46. str.
- ¹⁴⁰ N. Klaić, *Povijest Hrvata u Ranom srednjem vijeku*, Školska knjiga, Zagreb, 1975, 37. str.
- ¹⁴¹ Constantine Porphyrogenitus, *Of Dalmatia and of the adjacent nations in it, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 125
- ¹⁴² Ibid, p. 153
- ¹⁴³ Stratezi su bili upravnici tema u Vizantiji.
- ¹⁴⁴ Ibid, pp. 159-160

-
- ¹⁴⁵ Istorija jedino zna za petoricu sinova bugarskog kana Kubrata, a koji su u Porfirogenitovom spisu proglašeni za nepoznate „hrvatske vođe”.
- ¹⁴⁶ Ibid, p. 168
- ¹⁴⁷ Ibid, p. 169
- ¹⁴⁸ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 61. str.
- ¹⁴⁹ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ¹⁵⁰ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 175
- ¹⁵¹ Vizantijski izvori za istoriju naroda Jugoslavije, Tom I, SANU, Beograd, 1955, 9. str.
- ¹⁵² Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 74. str.
- ¹⁵³ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹⁵⁴ Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 74. str.
- ¹⁵⁵ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹⁵⁶ Neven Budak, *Pokrštavanje Hrvata i neki problemi crkvene organizacije, Starohrvatska spomenička baština – Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža: Zbornik radova znanstvenog skupa 6-8. listopad 1992, Muzejsko-galerijski centar – Matica Hrvatska, Zagreb*, 1996, 130. str.
- ¹⁵⁷ Bogo Grafenauer, *Prilog kritici izvještaja Konstantina Porfirogeneta o doseljenju Hrvata*, Historijski zbornik, god. V, Broj 1-2, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1952, 25. str.
- ¹⁵⁸ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 51
- ¹⁵⁹ Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 74-75. str.
- ¹⁶⁰ T. Notari, *Conversio Bagoariorum et Carantorum – Document of the Early Medieval Show Trial, Sectio Juridica et Politica*, Tomus XXVII, Universitatis Miskolciensis, Miskolc, 2007, p. 96

-
- ¹⁶¹ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, pp. 149-150
- ¹⁶² Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 71
- ¹⁶³ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ¹⁶⁴ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 72
- ¹⁶⁵ Ibid, p. 73
- ¹⁶⁶ Jevanđelje po Marku 2:3
- ¹⁶⁷ Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 77. str.
- ¹⁶⁸ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, pp. 155
- ¹⁶⁹ Skraćeno od: *De Conversione Bagoariorum et Carantorum*.
- ¹⁷⁰ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 165
- ¹⁷¹ Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 77. str.
- ¹⁷² Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 149
- ¹⁷³ Ibid, p. 166
- ¹⁷⁴ Milko Kos, *Conversio Bagoariorum et Carantorum*, Znanstveno društvo, Ljubljana, 1934, 77. str.
- ¹⁷⁵ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 155
- ¹⁷⁶ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, pp. 167-168
- ¹⁷⁷ Ibid, p. 118
- ¹⁷⁸ Ibid, p. 201
- ¹⁷⁹ Ibid, p. 124
- ¹⁸⁰ Ibid, p. 54

-
- ¹⁸¹ Nikephoros, *Corpus Fontium Historiae Byzantinae*, ed. Cyril Mango, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington, 1990
- ¹⁸² Rashid al-Din, in V. G. Tiesenhausen, *Collection of materials related to the history of the Golden Horde*, Vol. II, Moscow, 1941, p. 36
- ¹⁸³ Constantine Porphyrogenitus, *Of the nation of Pechenegs, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 169
- ¹⁸⁴ Iordanis, *De Origine Actibusque Getarum*, XXIII, 116, ed. G. Da Rivalto, J. C. B. Mohr, Tubingen, 1882
- ¹⁸⁵ Henry Hoyle Howorth, *The Spread of the Slaves, Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, Vol. VII, RAI, London, 1882, p. 331 (U IV delu istog dela autor piše da su bugarski Kubrati (eng. *Khrobati*; Porfirogenit piše *Chrobati*) ti koji su naselili prostor današnje Hrvatske, a ne Hrvati, pa onda dodaje da su sa Bugarima bili izmešani i Sloveni.)
- ¹⁸⁶ Ivan Švear, *Ogledalo Iliruma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 37. str.
- ¹⁸⁷ Irski vizantolog Džon Bjuri je ime Porge poistovećivao sa imenom Organa, prethodnika na prestolu i rođaka kana Kubrata, u svakom slučaju, isto u vezi sa bugarskim Kubratima.
- ¹⁸⁸ *Annalis Regni Francorum Orientalis*, ab Einhardo, Ruodolfo, Meginhardo Fuldensisbus, DCCCXVIII, Impensis Bibliopoli Hahniani, Hannoverae, 1891
- ¹⁸⁹ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 145
- ¹⁹⁰ Ibid, p. 143
- ¹⁹¹ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istoriski institut, Belgrade, 2012, p. 130
- ¹⁹² Broj sedam u biblijskom tekstu stoji kao simbol Stvaranja i savršenstva.
- ¹⁹³ Ibid, p. 126
- ¹⁹⁴ Constantine Porphyrogenitus, *Story of the province of Dalmatia, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 145
- ¹⁹⁵ *Annalis Regni Francorum Orientalis*, ab Einhardo, Ruodolfo, Meginhardo Fuldensisbus, DCCCXXI, Impensis Bibliopoli Hahniani, Hannoverae, 1891

-
- ¹⁹⁶ Ferdo Šišić, *Povijest Hrvata: Pregled povijesti hrvatskog naroda 600-1526*, Prvi dio, Matica Hrvatska, Zagreb, 1962, 97-98. str.
- ¹⁹⁷ Mada drugi deo hrvatskih istoričara tvrdi da je živeo u 7. veku.
- ¹⁹⁸ Thomae Archidiaconi, *Historia Salonitana, XI-XIII, 1-3*, prev. O. Perić, Književni krug, Split, 2003.
- ¹⁹⁹ Ferdo Šišić, *Povijest Hrvata: Pregled povijesti hrvatskog naroda 600-1526*, Prvi dio, Matica Hrvatska, Zagreb, 1962, 113. str.
- ²⁰⁰ Pretpostavka da je „Porin“ ime vojskovođe kneza Ljudevita predstavlja pokušaj da se opravdaju Porfirogenitove tvrdnje, međutim, nelogično je da se spominje nikom poznati vojskovođa, a da se ne spomene glavna ličnost događaja, a to je Ljudevit.
- ²⁰¹ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 144. str.
- ²⁰² Misli se na vizantijskog cara Vasilija Prvog.
- ²⁰³ N. Budak, *Prva stojleća Hrvatske*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994, 17. str.
- ²⁰⁴ Sedesklav ili Sedeslav je isto što i latinsko *Sedesclauus*, a od Sedeslav je nastalo i Zdeslav.
- ²⁰⁵ Ivan Mužić. *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 193. str.
- ²⁰⁶ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 85. str.
- ²⁰⁷ Za vreme Kocelja vladao je i knez Domagoj, pre Zdeslava. Živković navodi podatak da je Domagoj, kao „vođa Hrvata“, taj koji je usmrtio u ratu kneza Kocelja, ali to ne menja suštinu, jer nam sam Šišić kaže da je knez Domagoj umro „za vrijeme toga ustanka“, tj. rata sa Francima. U Porfirogenitovom se delu ne spominje ime „vođe Hrvata“ za vreme rata, već se samo spominje Porin, tj. Bran(imir). Njegov prethodnik knez Zdeslav se ne spominje iz gore opisanih razloga, pa je falsifikatorima još manje odgovaralo da spomenu prethodnika Zdeslava – Domagoja, jer bi se time previše vremenski udaljili od ljubimca Rimske crkve – Bran(imir)a, čije su vreme vladavine i navodno pokrštavanje hteli da naglase. Više o ovom Domagoju u kasnijem pogлавljju.
- ²⁰⁸ U ovom papinom pismu za Zdeslava **ne** piše da je knez Hrvata, već da je „knez Slovena“ (*comes Sclavorum*), ali je V. Klaić, poput brojnih hrvatskih istoričara, samo pored dodao „Hrvata“.
- ²⁰⁹ Ibid, 86-87. str.

-
- ²¹⁰ Ferdo Šišić, *Povijest Hrvata: Pregled povijesti hrvatskog naroda 600-1526*, Prvi dio, Matica Hrvatska, Zagreb, 1962, 114-115. str.
- ²¹¹ Ibid, 121. str.
- ²¹² Nije morao biti obavezno otac Borne, već je pre bio samo prethodnik.
- ²¹³ Grad Kučevu se u rimsко doba zvao *Guduscum*. Slova „g“ i „k“ u srpskom jeziku su prelazna, zato što su zvučni parnjaci.
- ²¹⁴ Istorici su Dalmaciju nazvali „Primorskom Hrvatskom“, na sličan način kao što je južna Dalmacija nazvana „Crvenom Hrvatskom“.
- ²¹⁵ B. W. Scholz, B. Rogers, *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Histories*, University of Michigan Press, Ann Arbor, MI, 2006, p. 14
- ²¹⁶ Timothy Reuter, *The Annals of Fulda*, Vol. II, Manchester University Press, Manchester, 1992, p. 41
- ²¹⁷ B. W. Scholz, B. Rogers, *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Histories*, University of Michigan Press, Ann Arbor MI, 2006, p. 112
- ²¹⁸ Ibid, pp. 105-111
- ²¹⁹ Ivo Goldstein, *Ponovno o Srbima u Hrvatskoj u 9. stoljeću*, Historijski zbornik, god. XXXVII (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1984, 238. str.
- ²²⁰ Ibid, 245. str.
- ²²¹ Ibid, 239. str.
- ²²² Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 20. str.
- ²²³ Ibid, 21. str.
- ²²⁴ V. Koščak, *Dolazak Hrvata*, Historijski zbornik, XL (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb, 1987, 380. str.
- ²²⁵ Paulus Ritter, *Croatia rediviva regnante Leopoldo Magno Caesare*, Zagrabiæ, 1700, 32
- ²²⁶ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in*, *De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 155
- ²²⁷ Ivo Omrčanin, *Hrvatska 1941-1945*, Washington, 1988.
- ²²⁸ P. Lernoux, *People of God: The Struggle for World Catholicism*, Penguin books, London, 1990, p. 10 (*Memorandum on the Ustasha Organisation in Italy* F0371/67387, 80085, April 17, 1947)
- ²²⁹ I. Mužić, *Hrvatska Kronika u Ljetopisu Popa Dukljanina*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2011, 33-34. str.
- ²³⁰ Ibid.

-
- ²³¹ Andrija Kačić Miošić, *Razgovor ugodni naroda slovinskoga*, Po A. Cezaru, Mleczi, 1801, 32. str.
- ²³² I. Mužić, *Hrvatska Kronika u Ljetopisu Popa Dukljanina*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2011, 49. str.
- ²³³ Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 33. str.
- ²³⁴ Ibid, 47. str.
- ²³⁵ Lujo Margetić, *Dolazak Hrvata*, Književni krug, Split, 2001, 119-120. str.
- ²³⁶ Nada Klaić, *Rasprave iz stare hrvatske povijesti – dr Dominik Mandić, Historijski zbornik*, god. XXI-XXII, Povjesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968-1969, 609. str.
- ²³⁷ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 62. str.
- ²³⁸ M. Lalkov, *Khan Kuber, Rulers of Bulgaria*, Kibea, Sofia, 1995
- ²³⁹ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 62. str.
- ²⁴⁰ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in*, *De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 155
- ²⁴¹ Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 46. str.
- ²⁴² B. W. Scholz, B. Rogers, *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Histories*, University of Michigan Press, Ann Arbor MI, 2006
- ²⁴³ Franjo Rački, *Hrvatska prije XII veka*, JAZU, Zagreb, 1881, 45. str.
- ²⁴⁴ Ivan Mužić, *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 166-170. str.
- ²⁴⁵ Nada Klaić, *Rasprave iz stare hrvatske povijesti – dr Dominik Mandić, Historijski zbornik*, god. XXI-XXII, Povjesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968-1969, 607. str.
- ²⁴⁶ Tomislav Raukar, *Hrvatsko srednjovekovlje*, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 1997, 27. str.
- ²⁴⁷ V.Rajičević-Psunjski, *Hrvati u svetu istorijske istine*, Beograd, 1944, 16. str. (Autor kao izvor navodi „Hrvatski list” od 22. IV 1939. godine. Isti se podatak o splitskoj episkopiji, koja je pripadala delokrugu Vizantije, može naći i u *Historijskom zborniku*, god. XV, od 1963. godine.)
- ²⁴⁸ Tomislav Raukar, *Hrvatsko srednjovekovlje*, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 1997, 27. str.

-
- ²⁴⁹ Radovan Katičić, *Litterarum studia, Književnost i naobrazba hrvatskog srednjovekovlja*, Matica hrvatska, Zagreb, 1998, 345-347. str.
- ²⁵⁰ N. Klaić, *Diplomatička analiza iz doba hrvatskih narodnih vladara*, I dio, *Historijski zbornik*, godina XVII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968, 161. str.
- ²⁵¹ Ibid, 146. str.
- ²⁵² M. Kostrenčić, *Codex Diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae I*, JAZU, Zagreb, 1967, 3-8. str.
- ²⁵³ Ivan Mužić, *Hrvatska povijest devetoga stoljeća*, Naklada Bošković, Split, 2007, 176. str.
- ²⁵⁴ N. Klaić, *Diplomatička analiza iz doba hrvatskih narodnih vladara*, II dio, *Historijski zbornik*, godina XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968, 247. str.
- ²⁵⁵ Nije obuhvatala celu današnju Dalmaciju, pošto se ovaj termin u raznim vremenima odnosio na različite delove sadašnjeg jadranskog Primorja.
- ²⁵⁶ Ferdo Šišić, *Genealoški prilozi o hrvatskoj narodnoj dinastiji*, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu 13, Arheološki Muzej, Zagreb, 1914, str. 14
- ²⁵⁷ Na primer, Vjekoslav Klaić, između ostalih, ne navodi Trpmira Drugog.
- ²⁵⁸ Pre će biti *regnum Sclavorum*, tj. „Kraljevstvo Slovena”.
- ²⁵⁹ Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 185-186. str.
- ²⁶⁰ Ibid, 46. str.
- ²⁶¹ Ibid.
- ²⁶² Ibid, 60. str.
- ²⁶³ Ibid, 61. str.
- ²⁶⁴ Ibid, 193. str.
- ²⁶⁵ Ivan K. Tkaličić, *Hrvatska povjestnica*, Albrecht, Zagreb, 1862, 20. str.
- ²⁶⁶ Ivan Švear, *Ogledalo Iliruma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 211. str.
- ²⁶⁷ Ili na latinskom - *Sedesclauus*.
- ²⁶⁸ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Serbs and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 155
- ²⁶⁹ Da li se sin Mutimira zvao slovenskim imenom Sedeslav, a na krštenju dobio hrišćansko ime Stefan, pa se zato u izvorima navodi sa oba imena?

-
- ²⁷⁰ Vedrana Delonga, *Latinski epografički spomenici u ranosrednjovekovnoj Hrvatskoj*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 1996, 123. str.
- ²⁷¹ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 87. str.
- ²⁷² Ibid, 88. str.
- ²⁷³ Ibid, 91. str.
- ²⁷⁴ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 278-279. str.
- ²⁷⁵ Vedrana Delonga, *Latinski epografički spomenici u ranosrednjovekovnoj Hrvatskoj*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 1996, 123. str.
- ²⁷⁶ N. Klaić, *Diplomatička analiza iz doba hrvatskih narodnih vladara*, I dio, *Historijski zbornik*, godina XVII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968, 153-154. str.
- ²⁷⁷ N. Klaić, *Diplomatička analiza iz doba hrvatskih narodnih vladara*, II dio, *Historijski zbornik*, godina XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb, 1968, 247. str.
- ²⁷⁸ *Documenta Historiae Croatiae Periodum Antiquam Illustrantia*, ed. Franjo Rački, Zagrabiæ, 1877, No. 183
- ²⁷⁹ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 98. str.
- ²⁸⁰ Ibid, 107. str.
- ²⁸¹ Ibid, 99. str.
- ²⁸² Ibid, 105. str.
- ²⁸³ Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 30. str.
- ²⁸⁴ Dr Slavko Mijušković, *Ljetopis Popa Dukljanina*, Prosveta, Beograd, 1988, 112. str. (u opisu kralja Budimira prisutan je jedan anahronizam, pa se doba njegove vladavine, ubacivanjem hrišćanskih svetitelja iz kasnijih vremena, i ubacivanjem „četiri neznana kralja”, stavlja u kraj osmog i početak devetog veka, umesto u rani osmi vek, što može stvarati zabunu)
- ²⁸⁵ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 69. str.
- ²⁸⁶ Vjekoslav Klaić, *Hrvati i Hrvatska*, Matica hrvatska, Zagreb, 1930, 19. str.
- ²⁸⁷ Ferdo Šišić, *Pregled povijesti hrvatskog naroda*, Matica, hrvatska, Zagreb, 1916, 49. str.

-
- ²⁸⁸ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 98. str.
- ²⁸⁹ Dr Slavko Mijušković, *Ljetopis Popa Dukljanina*, Prosveta, Beograd, 1988, 115. str.
- ²⁹⁰ Ibid. (Ne misli se na Atilu Hunskog koji je živeo znatno ranije. Ovo je ili anahronizam ili će pre biti da naziv „Atila“ ovde predstavlja više oznaku za avarske vojskovođe, pošto u to doba Mađari još nisu došli.)
- ²⁹¹ Ibid.
- ²⁹² Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 46. str.
- ²⁹³ Nada Klaić, *Izvori za hrvatsku povijest do 1526*, Školska knjiga, Zagreb, 1972, 30. str.
- ²⁹⁴ Tibor Živković, *De Conversione Croatorum et Serborum: A Lost Source*, Istorijički institut, Belgrade, 2012, p. 76
- ²⁹⁵ V. Posavec, *Povijesni zemljovid i granice Hrvatske u Tomislavovo dobu*, Radovi 30, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1997, 285. str.
- ²⁹⁶ Ne bi trebalo reći „nacionalisti“, već „zastupnici zvanične istorije“.
- ²⁹⁷ N. Budak, *Hrvatski identitet između prošlosti i moderniteta, Hrvatski nacionalni identitet u globalizirajućem svetu*, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010, 9. str.
- ²⁹⁸ I. Goldštajn, *Hrvatski rani srednji vijek*, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1995, 268. str.
- ²⁹⁹ Vizantijski car, zbog pomoći u ratu sa Bugarima, knezu Tomislavu je dao na upravu neke od gradova Dalmacije i tutulu „konzula Dalmacije“. Ovaj je podatak zloupotrebio V. Klaić, te pisao o navodnom savezništvu i nekakvom prijateljstvu sa vizantijskim carem, o kojem nema potvrda u izvorima. Knez Tomislav je bio u zavisnom položaju od Vizantije. O njegovoj tituli koja se navodi u papinom pesmu (*rex, princeps*), a koja može značiti i „vladar“, a ne samo „kralj“, videti u: Predrag Komatina, *O hronologiji hrvatskih vladara u 31. glavi spisa De Administrando Imperio*, Radovi 42, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010, 84. str.
- ³⁰⁰ Ferdo Šišić, *Pregled povijesti hrvatskog naroda*, Matica, hrvatska, Zagreb, 1916, 50-51. str.
- ³⁰¹ Ante Belas, *Naši narodni velikani*, *Jadranski dnevnik*, Split, 1936, 10. str.
- ³⁰² Ferdo Šišić, *Pregled povijesti hrvatskog naroda*, Matica, hrvatska, Zagreb, 1916, 50-51. str.

-
- ³⁰³ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 116. str.
- ³⁰⁴ Constantine Porphyrogenitus, *Of the Croats and of the Country they now dwell in, De Administrando Imperio*, transl. R. J. Jenkins, Second Impression, Washington D.C., 1985, p. 151
- ³⁰⁵ Varijante imena su Kresimir i Krasimir. Navodi se i moguće poreklo od latinske reči koje znači „primiti krštenje“, tako da je moguće da ovo ime u izvornom obliku glasi Krstimir.
- ³⁰⁶ Ibid.
- ³⁰⁷ Dr Slavko Mijušković, *Ljetopis Popa Dukljanina*, Prosveta, Beograd, 1988, 121. str.
- ³⁰⁸ Nazivi „Bosna“ i „Hrvatska“ su geografski termini, jer tada nisu postojale „Kraljevina Bosna“ i „Kraljevina Hrvatska“. To su bile upravne oblasti nekada postojeće Kraljevine Slovena, a koju je prvi podelio na županije i banovine slovenski kralj Budimir, u sedmom veku.
- ³⁰⁹ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 273-280. str.
- ³¹⁰ Dr Slavko Mijušković, *Ljetopis Popa Dukljanina*, Prosveta, Beograd, 1988, 124. str.
- ³¹¹ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 281. str.
- ³¹² Ibid.
- ³¹³ N. Budak, *Prva stoljeća Hrvatske*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994, 24. str.
- ³¹⁴ Pre osvajanja Vasilija II Bugaroubice, manjim preostalim delom Srbije, kao istočnog dela nekadašnjeg Kraljevstva Slovena, upravljali su naslednici kralja Prelimira, brata Krešimira.
- ³¹⁵ Ibid, 26. str.
- ³¹⁶ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 118-121. str.
- ³¹⁷ N. Budak, *Prva stoljeća Hrvatske*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994, 24. str.
- ³¹⁸ Thomae Archidiaconi, *Historia Salonitana*, XIII, 4, prev. O. Perić, Književni krug, Split, 2003.

-
- ³¹⁹ O tzv. „Krešimirovoj povelji“, koja se odnosi na Krešimira III, videti u: I. Kurelac, *Regnum Dalmatiae et Croatiae Gesta Marka Marulića u djelu De Rebus Dalmaticis Dinka Zavorovića, Colloquia Maruliana XX*, Književni krug, Split, 2011, 318-319. str.
- ³²⁰ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 288-289. str.
- ³²¹ Zrinka Perković, *Croatia rediviva Pavla Rittera Vitezovića*, Senjski zbornik, 22, 1995, 232. str.
- ³²² *Vizantijski izvori za istoriju naroda Jugoslavije*, Tom III, SANU, Beograd, 1966, 159. str.
- ³²³ Zrinka Perković, *Croatia rediviva Pavla Rittera Vitezovića*, Senjski zbornik, 22, 1995, 233. str.
- ³²⁴ Ibid.
- ³²⁵ Vjekoslav Klaić, *Hrvati i Hrvatska*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1930, 30. str.
- ³²⁶ Ivan Švear, *Ogledalo Iliriuma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 303. str. (Iz ovog razloga je i vizantijski istoričar Skilica poistovećivao Srbe i Hrvate, konkretno, u predelimima kojim je vladao Mihailo Vojislavljević. I. Švear je pak naziv „Hrvati“ pogrešno smatrao za naziv svih Slovena, očito pod uticajem vatikanskog „velikohrvatstva“.)
- ³²⁷ Isto kao što i danas čine „papinski poslanici“ po Hrvatskoj i Srbiji, kada je potrebno na političkim izborima „demokratski“ izabrati podobnog vladara.
- ³²⁸ Vjekoslav Klaić, *Povijest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX stoljeća*, Knjiga I, Nakladni zavod, Zagreb, 1985, 138-140. str.
- ³²⁹ Dr Franjo Rački, *Da li Svinimir ili Svinimir*, Primorac, br. 75, Primorska tiskara, Kraljevica, IV/1876.
- ³³⁰ N. Budak, *Prva stoljeća Hrvatske*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994, 34. str.
- ³³¹ Vjekoslav Klaić, *Kralj Dmitar Svinimir i njegovo doba*, Nakladna knjižara Franje Župana, Zagreb, 1876, 3. str.
- ³³² Johannes Lucius, *De Regno Dalmatiae et Croatiae Libri Sex*, Lib. II, J. Blaeu, Amsterdam, 1668, p. 68
- ³³³ N. Budak, *Prva stoljeća Hrvatske*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994, 34. str.
- ³³⁴ Ne zna se tačna godina Zvonimirove smrti, ali se u svakom slučaju zbila u periodu između 1089. i 1096. godine. Prvi krstaški rat jeste počeo tek 1096.

---

godine, ali je okupljanje krstaša i evropskih kraljeva od strane pape počelo već 1089/90. godine.

³³⁵ Dr Ferdo Šišić, *O smrti hrvatskog kralja Zvonimira*, Vjesnik arheološkog muzeja u Zagrebu, Vol. 8, No. 1, Arheološki muzej, Zagreb, 1905, 29. str.

³³⁶ D. Nemet, *Smrt kralja Zvonimira - problem, izvori i tumačenja*, Radovi 38, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb, 2006, 75. str.

³³⁷ Ibid, 85. str.

³³⁸ Ivan Mužić. *Hrvatska kronika 547-1089*, Marjan tisak, Split, 2002, 131-133. str.

³³⁹ Vjekoslav Klaić, *Kralj Dmitar Svinimir i njegovo doba*, Nakladna knjižara Franje Župana, Zagreb, 1876, 15. str.

³⁴⁰ Ivan Mužić, *Hrvatski vladari od sredine VI do kraja IX stoljeća*, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2012, 46. str.

³⁴¹ Ivan Švear, *Ogledalo Iliruma, iliti dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji put Horvatah zvanih, od Potopa, to jest godine sveta 1656, na četiri strane razdeljena*, Zagreb, 1829, 320-325. str.

³⁴² Stjepan Antoljak, *Milan Šuflaj kao paleograf i diplomatičar*, Vjesnik arheološkog muzeja u Zagrebu, god. 38, Arheološki muzej, Zagreb, 1995, 142. str.

³⁴³ N. Klaić, *Povijest Hrvata u Ranom srednjem vijeku*, Školska knjiga, Zagreb, 1975, 31-33. str.

O autoru

Stevan Tomović je rođen u Kraljevu gde je završio gimnaziju. Doktorirao je istoriju na Institutu za nacionalnu istoriju, SAD. Zaposlen je kao stručni saradnik na Institutu za nacionalnu istoriju.